

WAASLAND-HAVEN van Antwerpen.

van wat voorafging tot de toekomstkansen voor de regio

WAASLAND-HAVEN

van

Antwerpen.

van wat voorafging tot de toekomstkansen voor de regio

WAAS HINTERLAND van Antwerpen

WAAS - HINTERLAND

Vandale :

Interland : verkorting van interlandwedstrijd

van

Hinterland : Hd (Hoogduits) Achterland

Antwerpen.

Achterland:

- (stuk)land dat achter een ander ligt : *nee*
- (economisch) gebied dat voor de aanvoer en afzet van goederen afhankelijk is van een haven- of industriegebied : ?

*Is de **Waasland**haven afhankelijk v/de haven van Antwerpen*

We behandelen vandaag

- **Geschiedenis Vlaamse Havens** (Brugge – Gent – Oostende – Antwerpen) : *Uitweg naar zee, aan de hand van historisch kaartmateriaal*
- **Antwerpen** / (Wester)schelde: ontstaan door **getijde, stormen en militairen**
- Groei en **ontwikkeling v/d Rechteroever haven van Antwerpen**
- Ontstaan en **ontwikkeling van de Waaslandhaven**
- **Goederenverkeer** / *toegevoegde waarde en werkgelegenheid*
- **Demografische gevolgen**
- **Leefmilieu, natuur en Landbouw**
- **Vooruitzichten** voor de haven en de scheepvaart

Disclaimer :

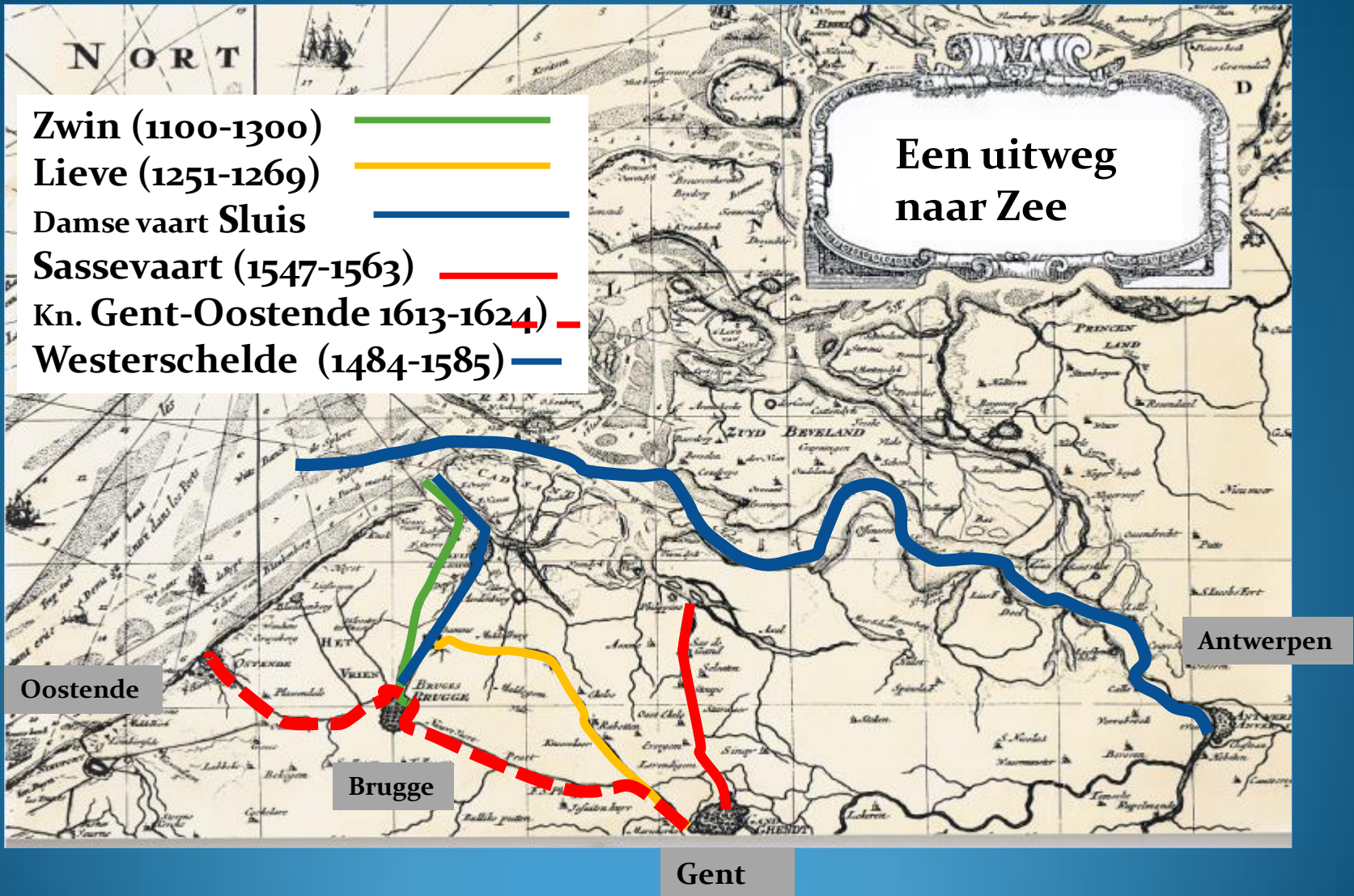
De inhoud op deze slides bindt niemand persoonlijk, noch enige organisatie, administratie of instelling, ook niet de auteur. De tekst is louter bedoeld als aanzet om eens na te denken over het onderwerp op zich, over hoe de uitbouw van de haven van Antwerpen op beide oevers van de Schelde maatschappelijk verantwoord kan geschieden. Door het beperkte tijd en ruimte waarbinnen het onderwerp naar voor wordt gebracht, kan de presentatie niet op een volledigheid aanspraak maken.

Alle Vlaamse / Belgische havens dateren uit de Middeleeuwen en vinden hun oorsprong in lokale stedelijke initiatieven

Hoe zocht Vlaanderen een **uitweg naar zee**

Waarom het Zwin? Brugge lag dicht bij de zee

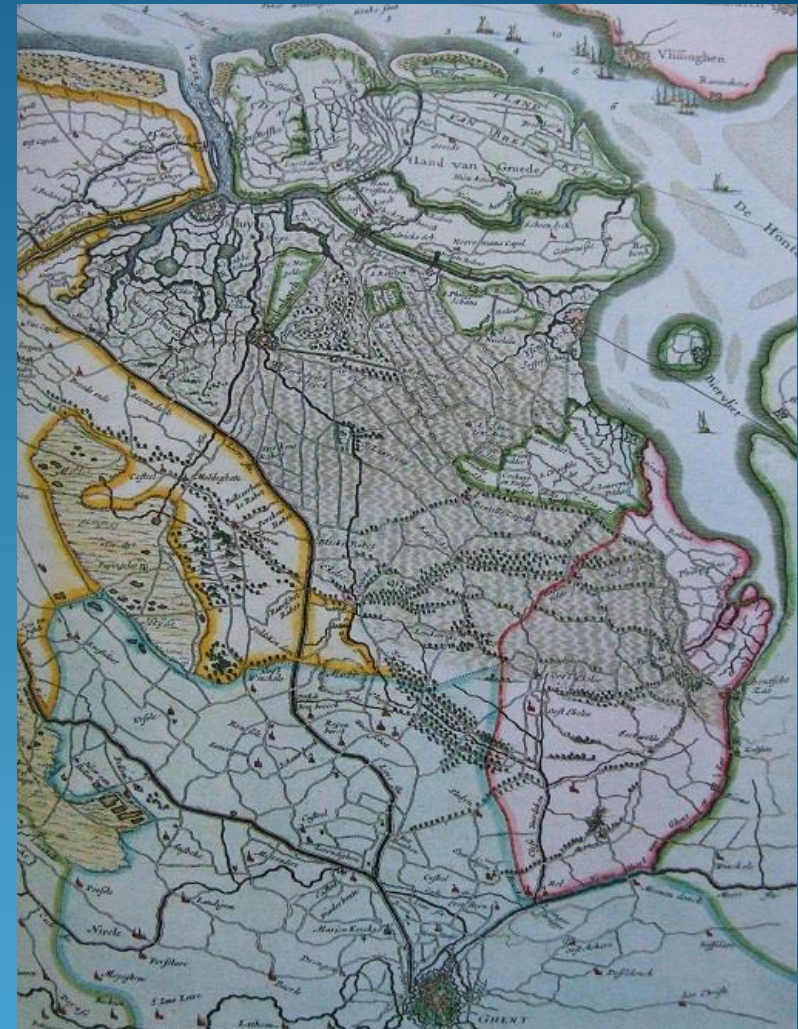
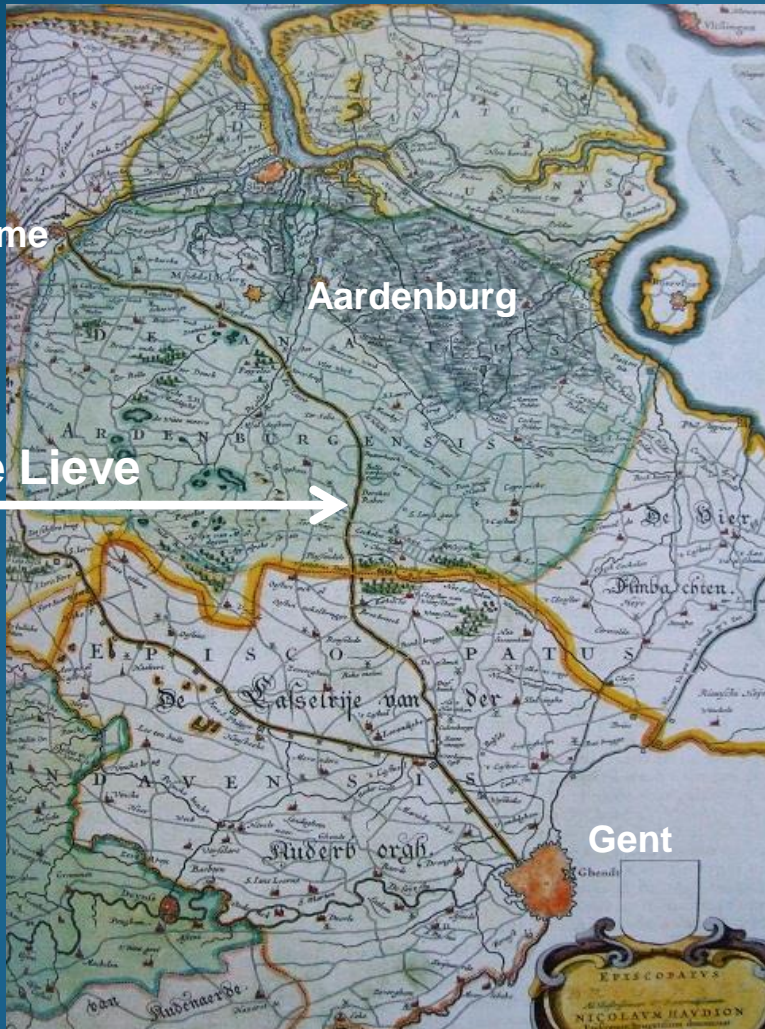
Lanceloot Blondeel ([Poperinge, 1498](#) - [Brugge, 4 maart 1561](#)) was een Vlaams kunstenaar, bouwkundige, meetkundige en cartograaf. Ontwierp een kanaal dat Brugge verbond met de zee, een project dat de Brugse handel sterk zou bevorderen **WAASLAND**HAVEN van Antwerpen

GENT De Lieve, aansluiting in Damme, eventjes via Aardenburg 1251-1269

Damme

Aardenburg

De Lieve

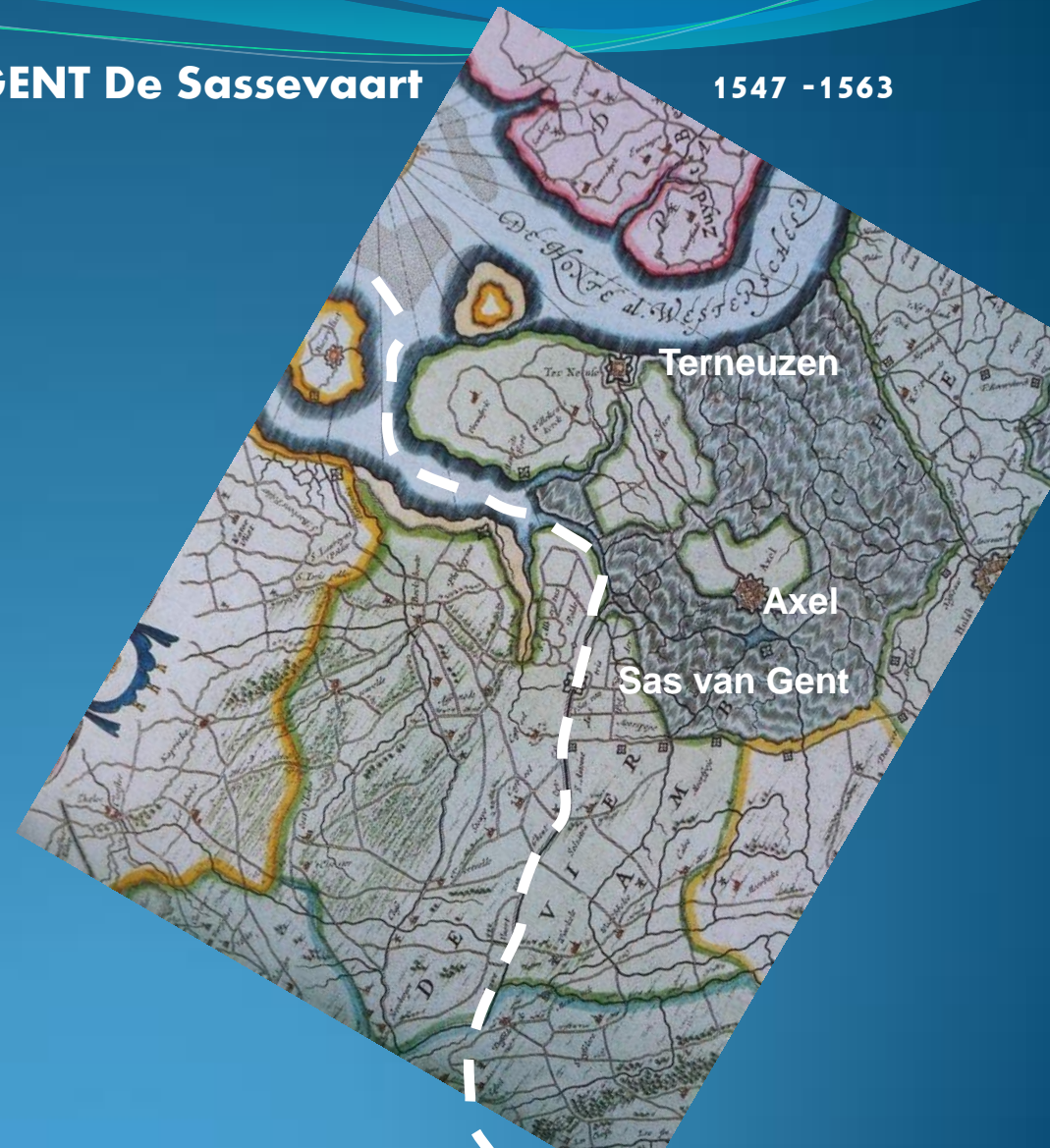
Links Joan Blaeu ca 1611
Episcopatus Brugensis

ATLAS MAYOR van 1665

Rechts Guiljelmus & Joh, Blaeu voor 1611
Franconatus vulgo het Vrye

GENT De Sassevaart

1547 - 1563

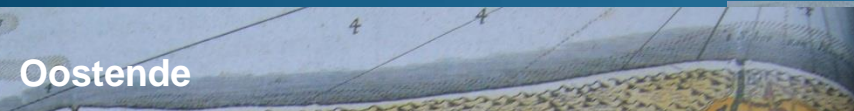

Links Google Earth 2012

Rechts Joan Blaeu na 1624 ATLAS MAYOR van 1665

Gent / Antwerpen : het Kanaal Van Brugge naar Oostende 1613-1624

Na beleg van Oostende 1601-1604 (1172 dagen)

Oostende

Civitas Orbis Terrarum 1604 Gr, Jakob Hoefnagel 1575-1630

Oostende

Farnese 1584
naar Oostende
en Leie (Gent!!)

Brugge

Links Joan Blaeu ca 1611

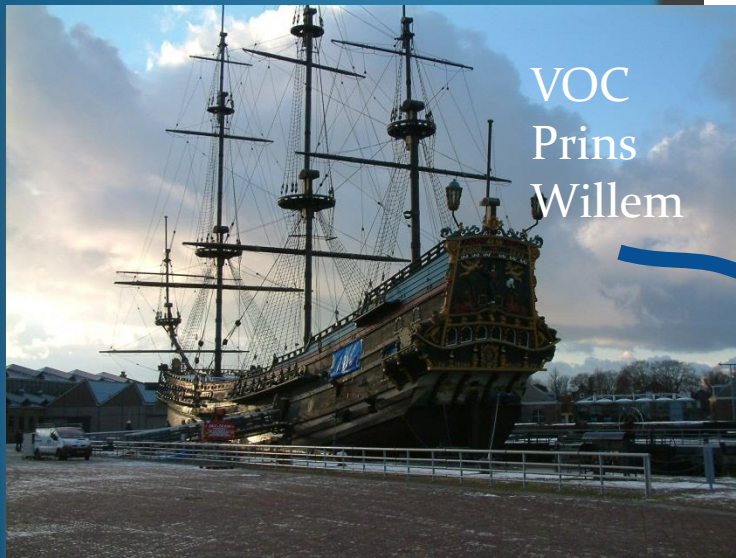
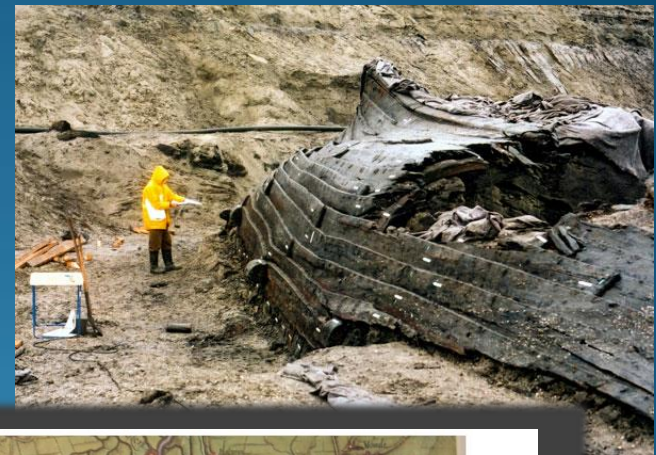
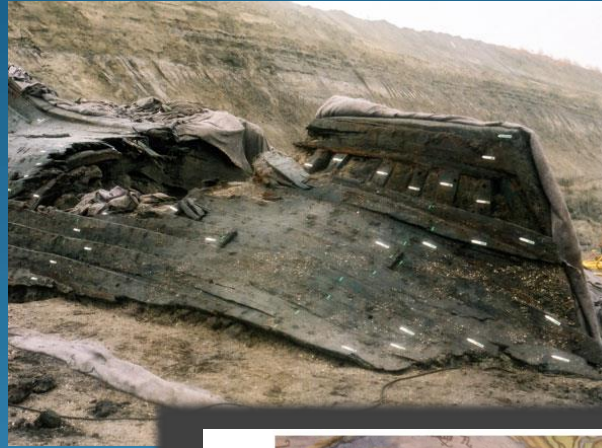
ATLAS MAYOR van 1665

Rechts Joan Blaeu na 1624

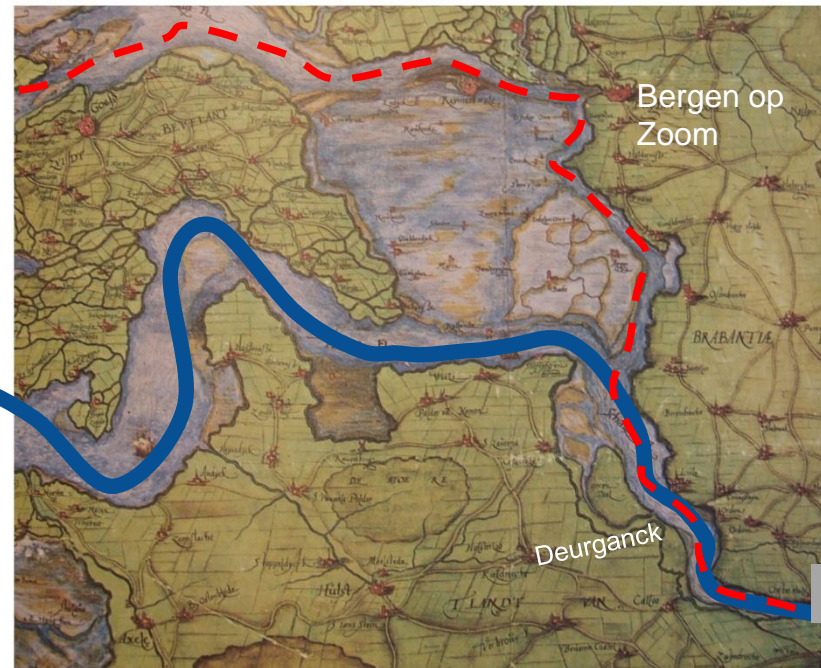
Evolutie van de scheepvaart

Kogge

VOC
Prins
Willem

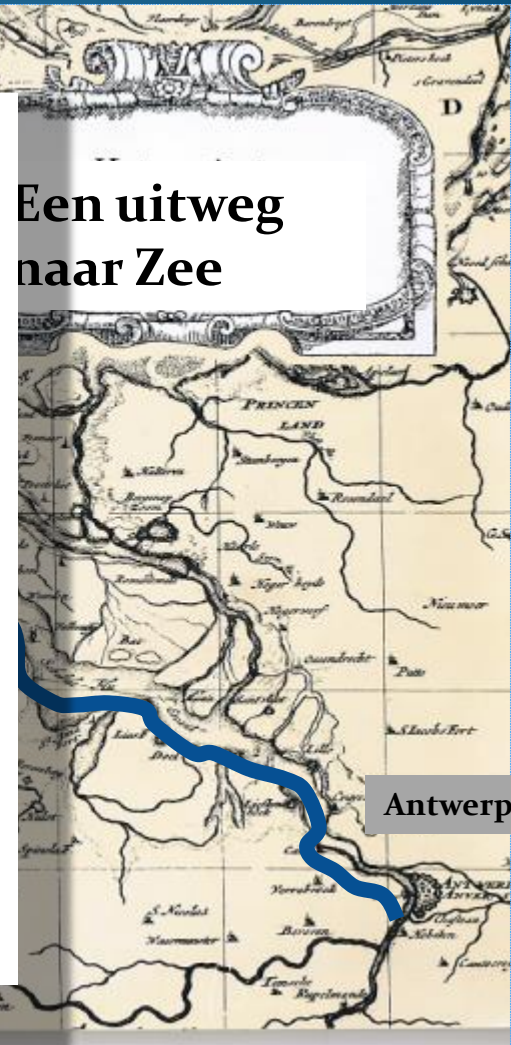

Antwerpen

Vlaamse havens uitweg naar zee

- Brugge haven **aanvoer wol** (Lakennijverheid Ieper/ Atrecht/ Lille/ Oudenaarde, Doornik)
- Brugge, Gent willen **uitweg naar zee**
- Nederland regelmatig **storende factor**
- Situaties heden (voeding Schipdonkkanaal) gelijk aan verleden (Farnese 1585 Gent water Zwin)
- Ondergang Brugge versus **opkomst Antwerpen**
 - Aanslibbing Zwin? : eerder Sinksenfoor
 - Antwerpen: Sinksenmarkt en Bamismarkt (eind aug)
 - Bergen op Zoom: Paasmarkt en Maartenmisse (eind oct)
- Vlaamse Laken (Brugge) >> Engelse Laken (Antwerpen)
- **Natuurlijke elementen** spelen een rol (stormen)
- **Afmetingen schepen** versus waterweg
- Westvlaamse verhaal verschilt Antwerpse (Zwin/Schelde)

Een uitweg naar Zee

Antwerpen

Gent

ANTWERPEN : Kaart van de toestand in 1274 :

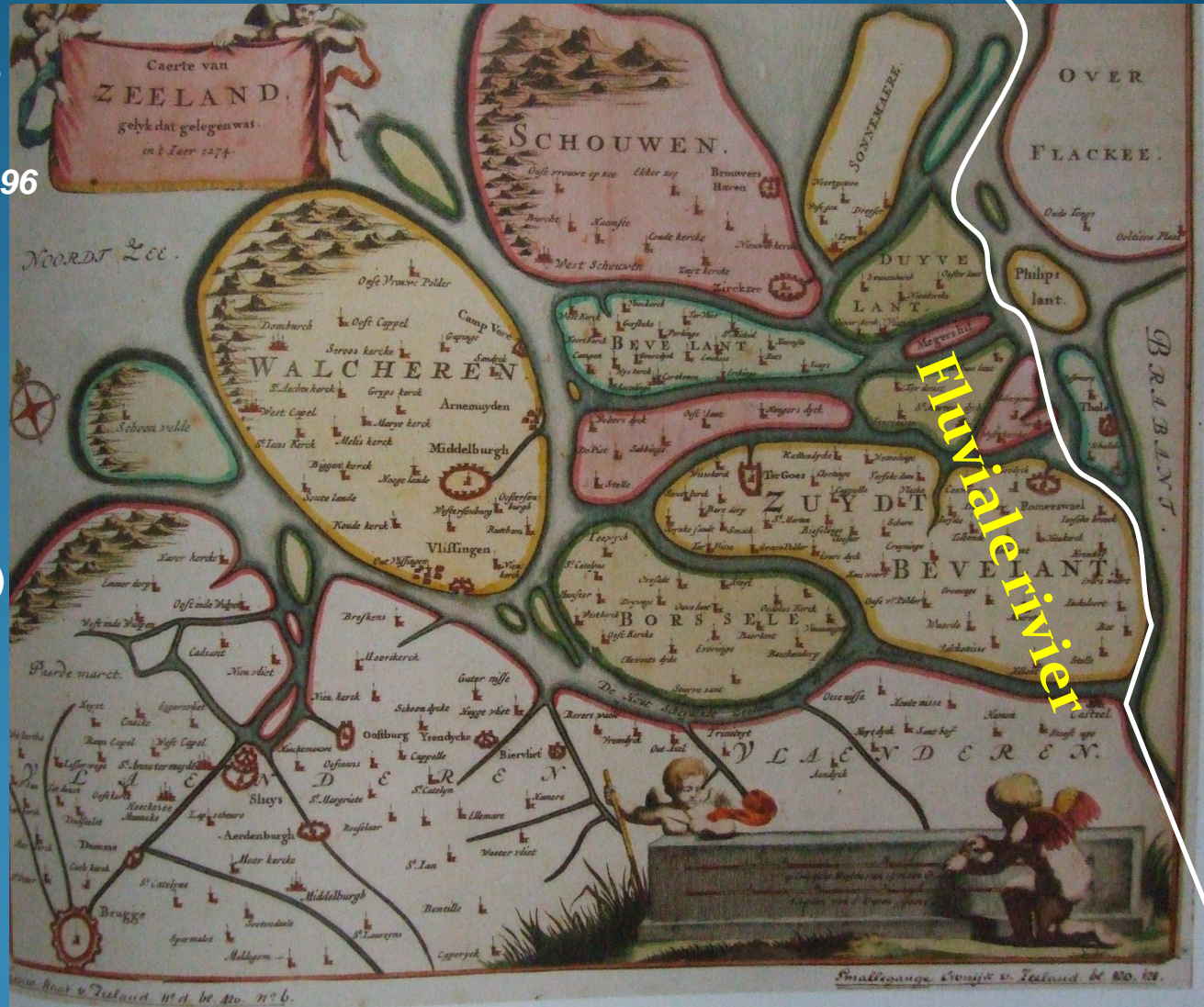
Toestand in 1274 ??

Kaart overgetekend in 1696 door Johan Meertens

Afstand op water is niet coherent met afstand op land

(Breedte Westerschelde = 6 km)

Is 6 km = afstand Brugge Damme of Sluis Aardenburg Vlissingen Middelburg

Amstelrivier

Fluviale (Oude) Schelde en ontstaan van getijderivier (500-1000 na C,)

Het getijde koos voor de loop van de Durme als nieuwe bedding

Fluviale (Oude) Schelde en ontstaan van getijderivier (Verschil)

Schelde in Temse (voor de bouw nieuwe brug),
getijde en zeer breed ca. 360 meter

Het getijde koos voor de loop van de Durme
als nieuwe bedding

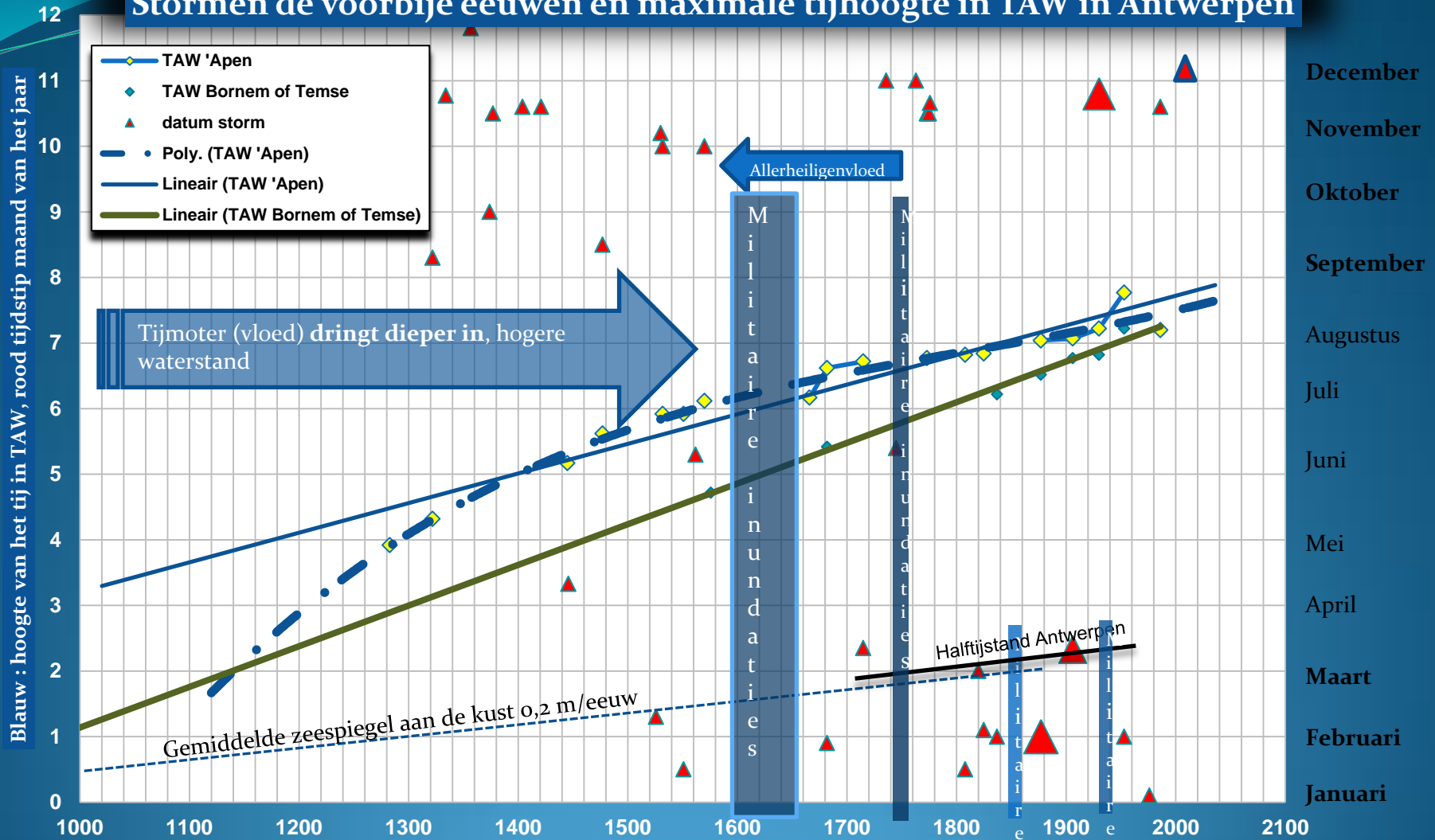

Het Sas van Bornem 1592, beperkte
afmetingen, hoog niveauverschil

Oude Schelde in **Weert**
Ca. 60 à 70 m breed

Stormen de voorbije eeuwen en maximale tijhoogte in TAW in Antwerpen

Jaar gekende stormen in het Scheldebekken (I.Coen - P.Guns) :
 Schelde heeft tijregime sinds ca jaar 1000, tot 500 was er fluviaal regime

Stormen in het Scheldebekken

	jaar 1	TAW 'Apen	TAW Bornem of Temse	datum	omschrijving (in NKD = 8 cm onder TAW)
	600				
	1164			1164/1/27	Juliaansvloed
	1170			1170/11/1	Allerheiligenvloed (vooral in afwaartse deel Schelde)
11xx	1172				Nortlant polder in Zandvliet
	1175				gegevens I Coen
	1228				gegevens I Coen (Lillo en Zandvliet)
12xx	1239				gegevens I Coen
	1283	3,92			Berendrechtkerk ligt op 4,00 m (Berendrecht en Zandvliet)
	1288				Lillo overstromde
	1304				Zanta Katharinasvloed (Walcheren, Beveland en Zeeuws Vlaanderen)
	1322	4,32		1322/9/9	Kerkhof OLVr kathedraal overstromd (Hollant, Zeelandt , Vlaanderen en Brabant)
	1329				gegevens I Coen
	1334			1334/11/23	Sinte Clemenys dach
	1357			1357/12/25	kernnacht
13xx	1374			1374/10/1	
	1375				
	1377			1377/11/16	
	1404			1404/11/19	St-Elisabethvloed
	1421			1421/11/19	
14xx	1445	5,17			Kerkhof OLVr kathedraal overstromd
	1446			1446/4/10	
	1477	5,62		1477/9/17	Sinte Cosmas ende Damiaen : Burchtkerk overstromd, vloer op 5,00 m , koor op 5,90m
	1526			1526/2/8	
	1530			1530/11/5	St Felixdag : 1 voet hoger dan in 1477 (Vlaanderen)
	1532	5,92		1532/11/2	Alderheyigen : vergelijk met 1530
15xx	1551	5,92		1551/1/13	Oosterweel en Hoboken
	1562			1562/6/12	" De Rolle van de quaden tijt
	1570	6,12		1570/11/1	Allerheiligenvloed (Antwerpen en 76 parochies)
	1576		4,72		Militair
	1666	6,17			
	1682	6,62	5,42	1682/1/26	lager dan 6,80 m (Antwerpen en omgeving)
	1715	6,72		1715/3/7	(Antwerpen)
	1736			1763/12/2	
17xx	1763			1763/12/2	gegevens I Coen
	1773	6,77		1773/11/15	OLV kathedraal enige palmen hoog
	1775			1775/11/14	Antwerpen en haven
	1776			1776/11/20	Gazet van Antwerpen
	1808	6,82		1808/1/14	Real polder overstromd: 18 Rijnlandse duimen hoger dan in 1773 (omgeving Antwerpen)
	1820			1820/3/2	
18xx	1825	6,84		1825/2/4	Meting op Bonapartesluis
	1837		6,22	1837/2/1	Meting op Bonapartesluis
	1877	7,04	6,52	1877/1/31	
	1906	7,07	6,77		Tijwaarnemingen
	1930	7,22	6,82		Tijwaarnemingen
19xx	1953	7,77	7,22	1953-02-01	Tijwaarnemingen
	1976	7,31		1976-01-03	Tijwaarnemingen
20xx	2013	7,30	7,28	2013-12-06	Tijwaarneming

Durme / Schelde

1584

Ten tijde van Farnese was er al embryo van Waasland-haven

Nicolaas Visscher

Bergen op Zoom

Fort De Parel I lag ter hoogte van huidige Toegangsgeul en Kallosluis

Waaslandkanaal volgt toenmalige inbraakgeul

Baalhoekkanaal in buurt van toenmalige “Geul van Kieldrecht”

Deurganckdok volgt Grote Gat

Dendermonde

Antwerpen, getijde, stormen en militairen

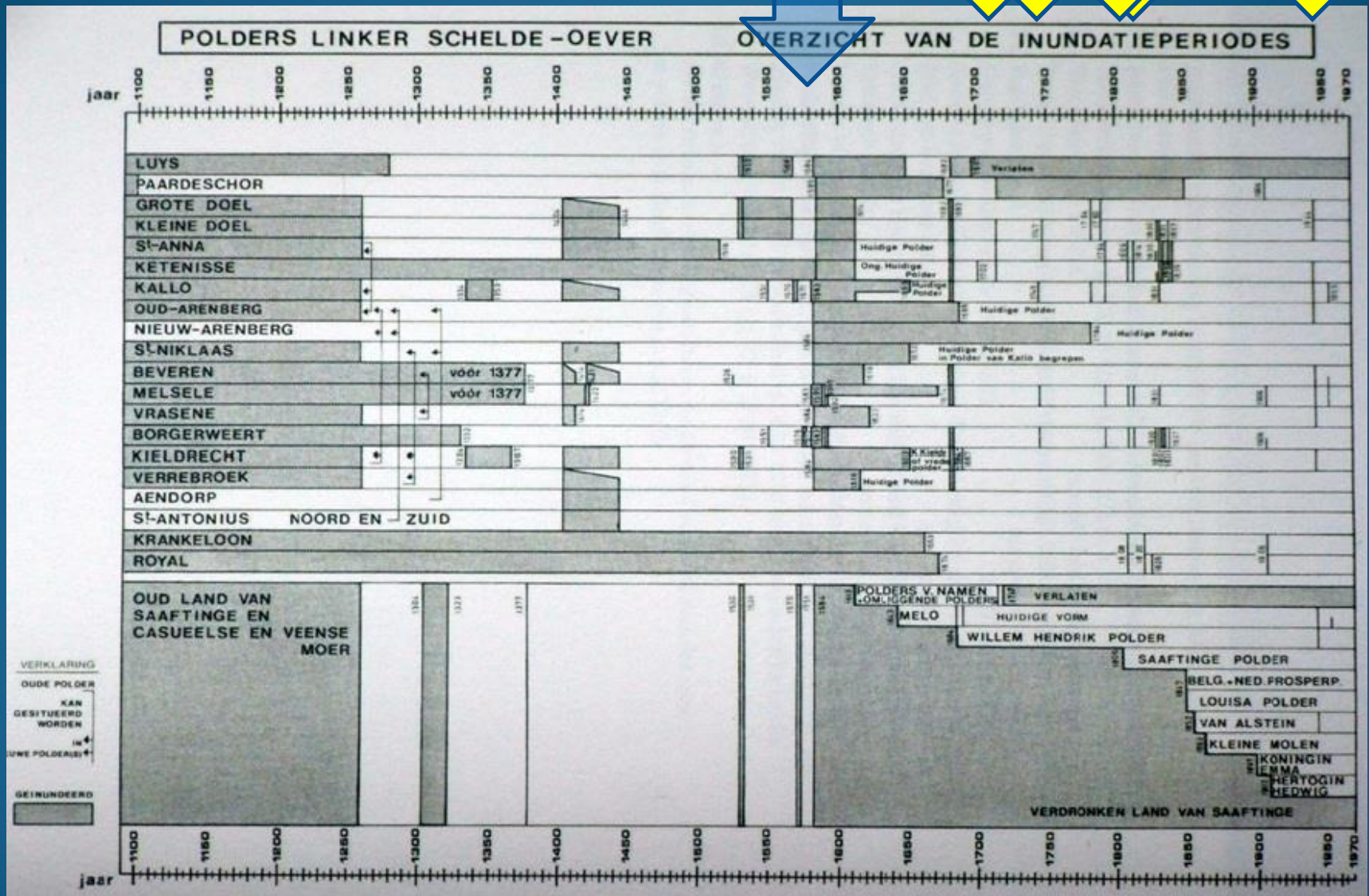
1584

M

M

M

M

Sinds de val van Antwerpen (1585) : 154 jaar vrije Westerschelde sinds 1863
 Westerschelde 169 jaar vrij, 24 jaar met tol, en 239 jaar dicht/432 jaar

Een uitweg
naar Zee

Tijdsperken	Schelde Blokkades
De 17 Provinciën tot 1585	Vrije (Wester)schelde
Spaans Bewind 1585-1715	Nederlandse Blokkade
Oostenrijks Bewind 1715-1795	Nederlandse Blokkade
Frans Bewind 1795-1815	Engelse Blokkade
Hollands Bewind 1815-1830	Vrije (Wester)schelde
België 1830-1839	Nederlandse Blokkade
België 1839-1863	Tolvaart
België 1863- heden 2017	Vrije (Wester)schelde

Antwerpen

Oostende

Brugge

Gent

16 juli 1863: Internationaal verdrag tot afkoop van de Scheldetol. [verdragen van 12 mei en 16 juli 1863

Ca 1877 – 1888 rechtekking van de Scheldekaaien

Brouwersvliet

- Brouwersvliet
- St Pietersvliet
- Koolvliet
- St Jansvliet

Caissonkaaimuren Schelde

3500 m : 69,5 miljoen frank
20.000 bef/m

1863 : ca 2 miljoen ton
1913 : ca 19 miljoen ton

Geen vooruitgang goederenverkeer in de periode 1913-1939

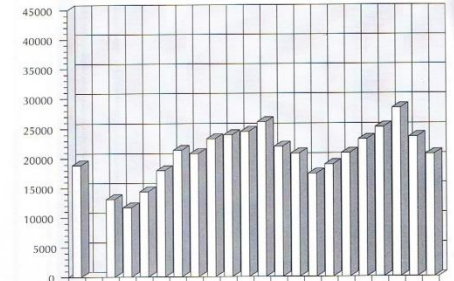
1913-1939

Antwerpen
Rotterdam
Hamburg

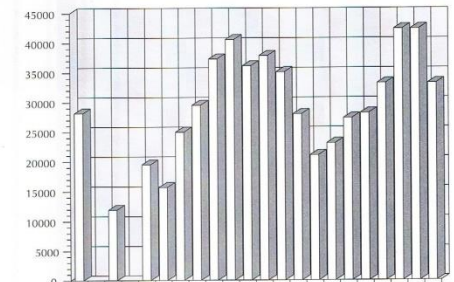
**Van Cauwelaert of
Kruisschanssluis
(Anversville 31-8-1928)**

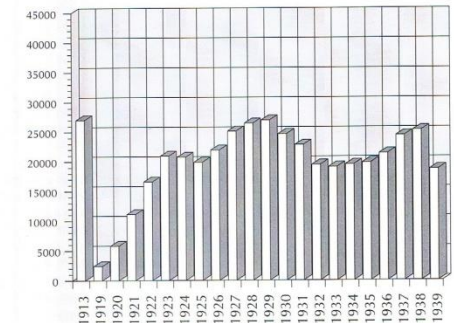
The Port of Antwerp
Maritime cargo turnover
from 1913 to 1939
(x 1,000 tonnes)

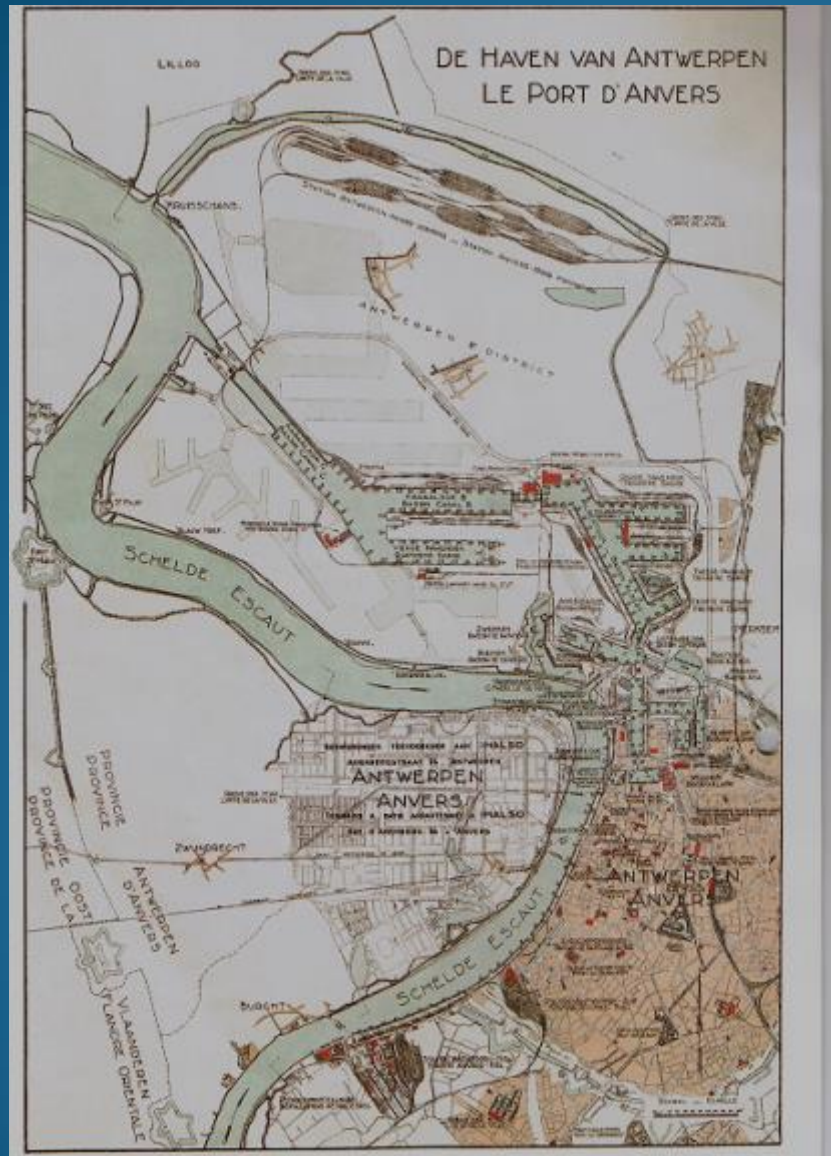
The Port of Rotterdam
Maritime cargo turnover
from 1913 to 1939
(x 1,000 tonnes)

The Port of Hamburg
Maritime cargo turnover
from 1913 to 1939

**Wereld EXPO 1930
Aandacht voor
Zeevaart**

1950 : haven van Antwerpen ligt net aan de grens van het stedelijk gebied en langs de Scheldekaaien.

1951/52 : Voorziene uitbreiding is netwerk van kleine dokken

1950 : 21, 5 miljoen ton

2008 : 190 miljoen ton

2009 : 158 miljoen ton

2016 : 214 miljoen ton

Maal

10

1950 Haven van Antwerpen
dit is creatie van "onze" generatie

Ontwerp van Tienjarenplan 1956-1966

Omvatte inname van de woonkernen:

- Oosterweel,
- Oorderen;
- Wilmarsdonk
- deels Ekeren,
- grotendeels Lillo,
- deels Zandvliet
- deels Berendrecht

Voorzag verder in inname van:

- Stabroek
- Hoevenen
- Zandvliet
- Berendrecht

De haven van Antwerpen is vier maal gegroeid in 40 jaar.

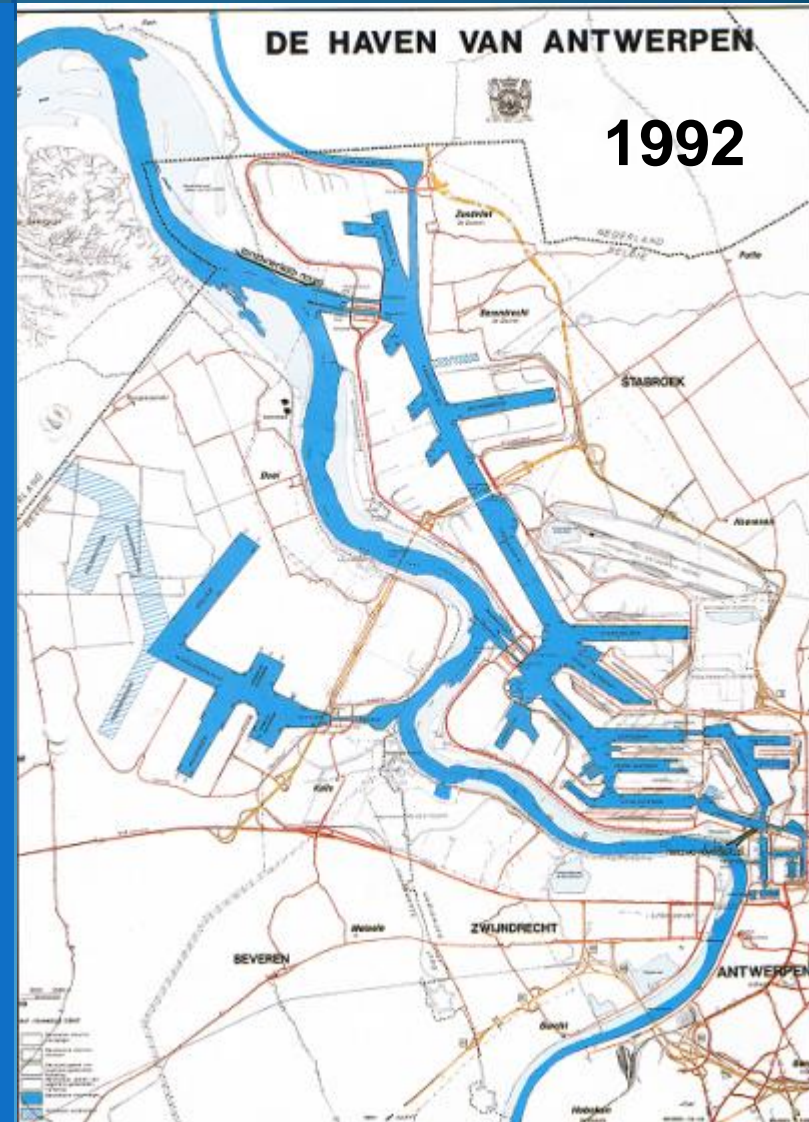
1950 : 21,5 miljoen ton
1960 : 37,5 miljoen ton
1971 : 73 miljoen ton
1981 : 80 miljoen ton
1991 : 101,5 miljoen ton

1952

Halfweg

1-4-1971

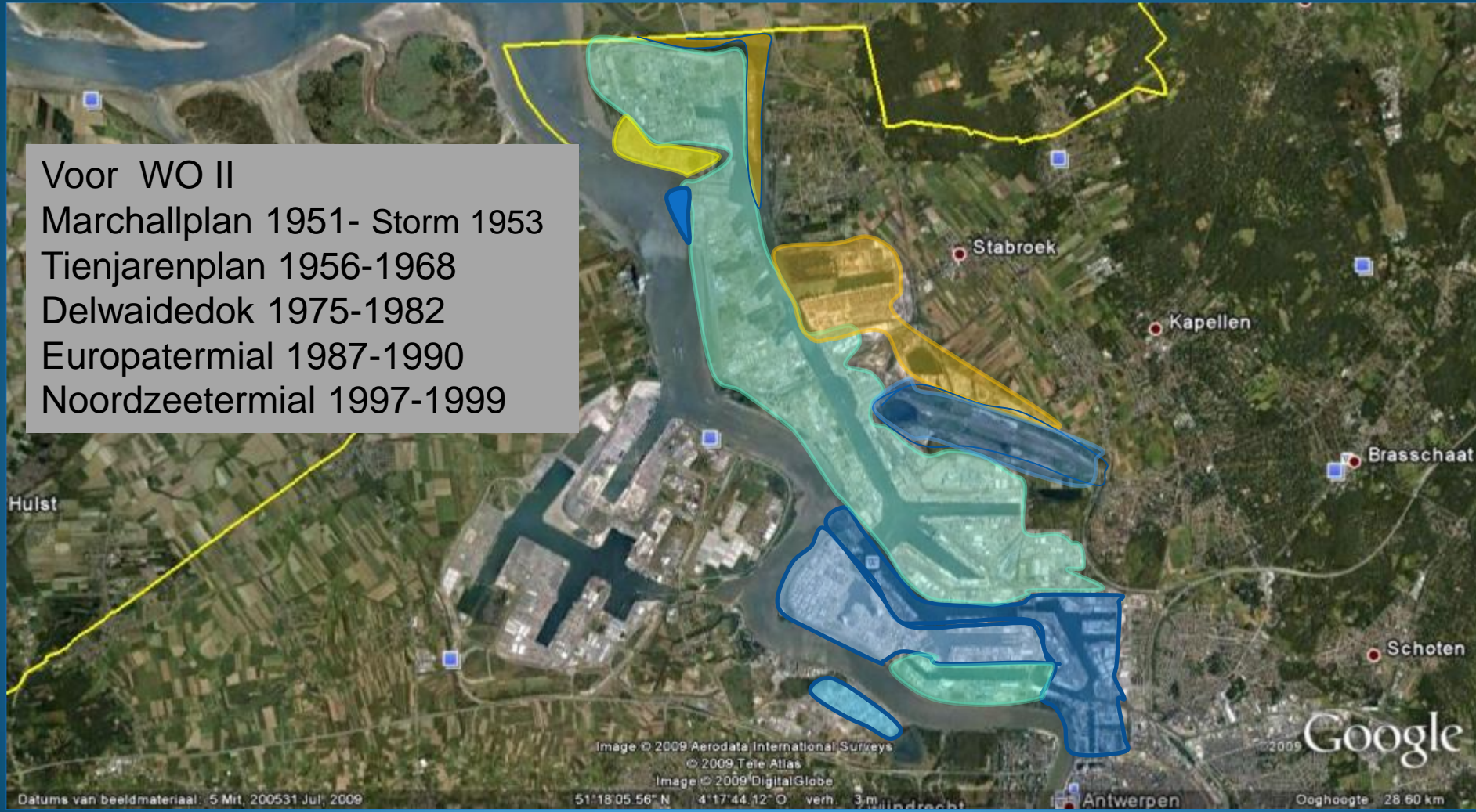
Start van de bouw van de KALLOSLUIS

Fernand Ridder Suykens

Havenontwikkeling Rechteroever

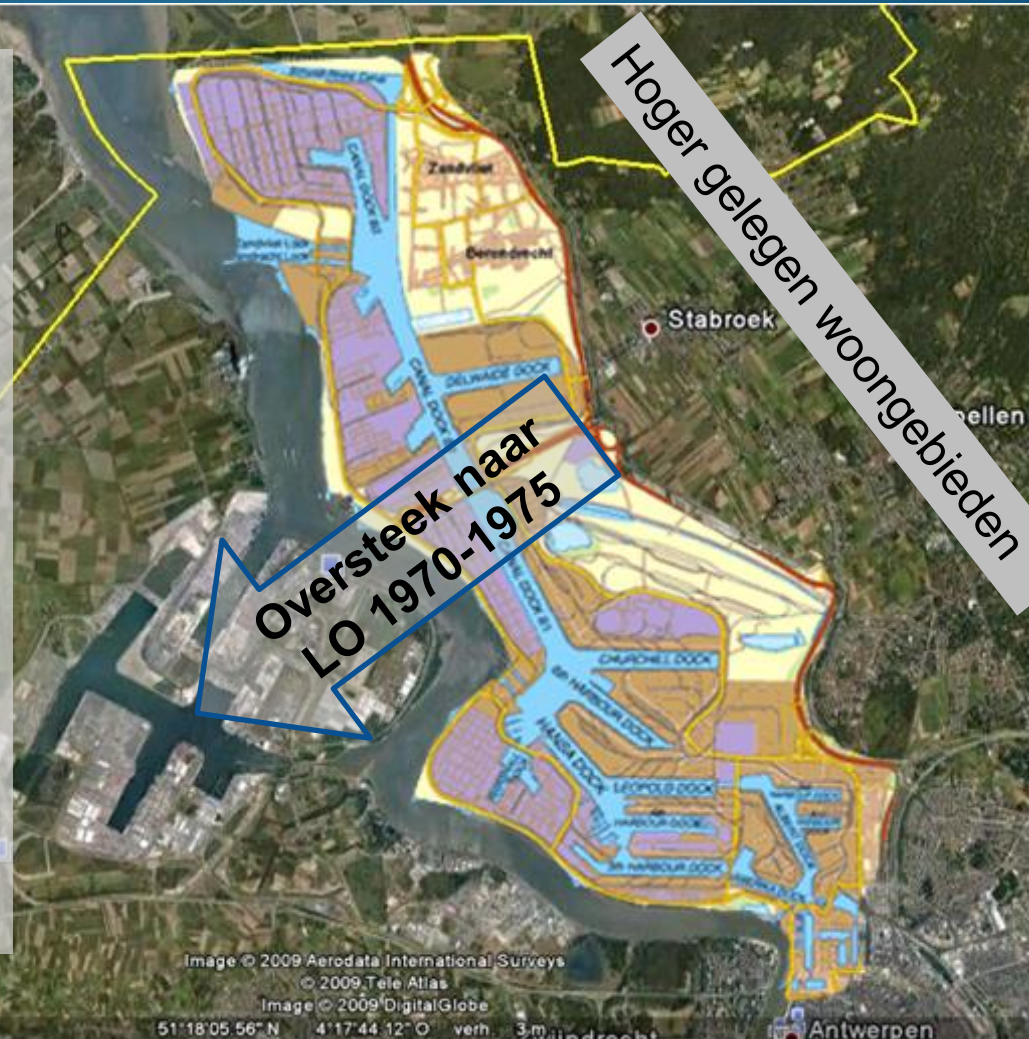
Voor WO II
Marchallplan 1951- Storm 1953
Tienjarenplan 1956-1968
Delwaidedok 1975-1982
Europatermial 1987-1990
Noordzeetermial 1997-1999

Havenontwikkeling Rechteroever

Op **Rechteroever**
ontwikkelt zich
voornamelijk
(chemische)
industrie
(paarse gebieden)

Nadien
Containerterminals
Delwaidedok,
Europaterminal
Noordzeeterminals
(bruine gebieden)

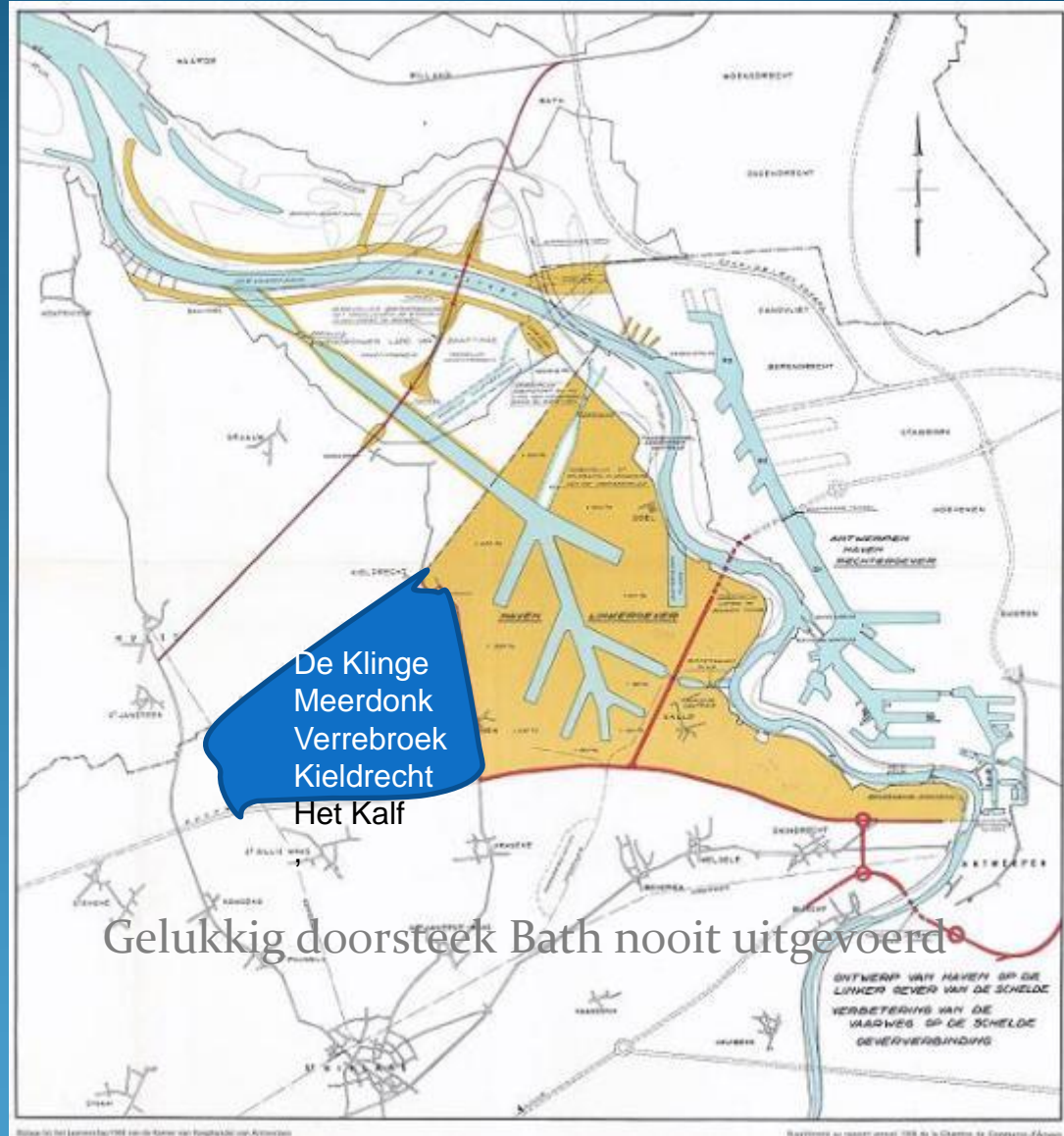

Eenheid van beheer haven >> Annexatie Wase gemeenten? Faseringselementen in de havenontwikkeling Waaslandhaven

Jaar	ontwikkelingen	Commentaar
1965-1970	Noodzaak aan havenuitbreiding petrochemie – bulkopslag	Onderzoek naar ruimte tot 10.000ha o.a. door ACUSH
1968	Oprichting van de “ Intercommunale Vereniging van het Land van Waas ”	26 juni 1968
1969	Minister Jos De Saeger richt DOLSO op in Sint Niklaas	Studie-, ontwerp- en uitvoeringsdienst van B.S.
1970-	Uitvoering Kallosluis, toegangsgeul, Beverentunnel, dokken, wegen spoorwegen en aanleg haventerreinen	
1978	Wet Chabert (19-6-1978)	Beheerswet LSO (WL vs. A’pen)
1978	Gewestplan 7-11-1978 (St. Niklaas-Lokeren)	Haven- en industriegebied
1982	Installatie Maatschappij LSO : Beveren/ Zwijsrecht/ Stad Antwerpen/B.S. Intercom.	15 december 1982
1988-	Beheer haveninstallaties en overslagdokken door Stad Antwerpen / GHA – Industrierreinen door Maatschappij LSO	
1999	Havendecreet : Beheerswet tussen Havenbedrijven en Vlaams gewest, Maatschappij is geen Havenbedrijf, maar behoudt wel bevoegdheden	

Plan Jaarverslag Kamer van Koophandel 1968: (er zijn er nog vele andere geweest)

- Doorsteek Bocht van Bath
- Autosnelweg door Land van Saeftinghe
- Baalhoekkanaal
- Waaslandhaven
- Insteekdok ten zuiden van Doel
- Mogelijks sluis op grens Be/NL

Intercommunale Vereniging van het Land van Waas <> Interwaas

Uit de website van INTERWAAS

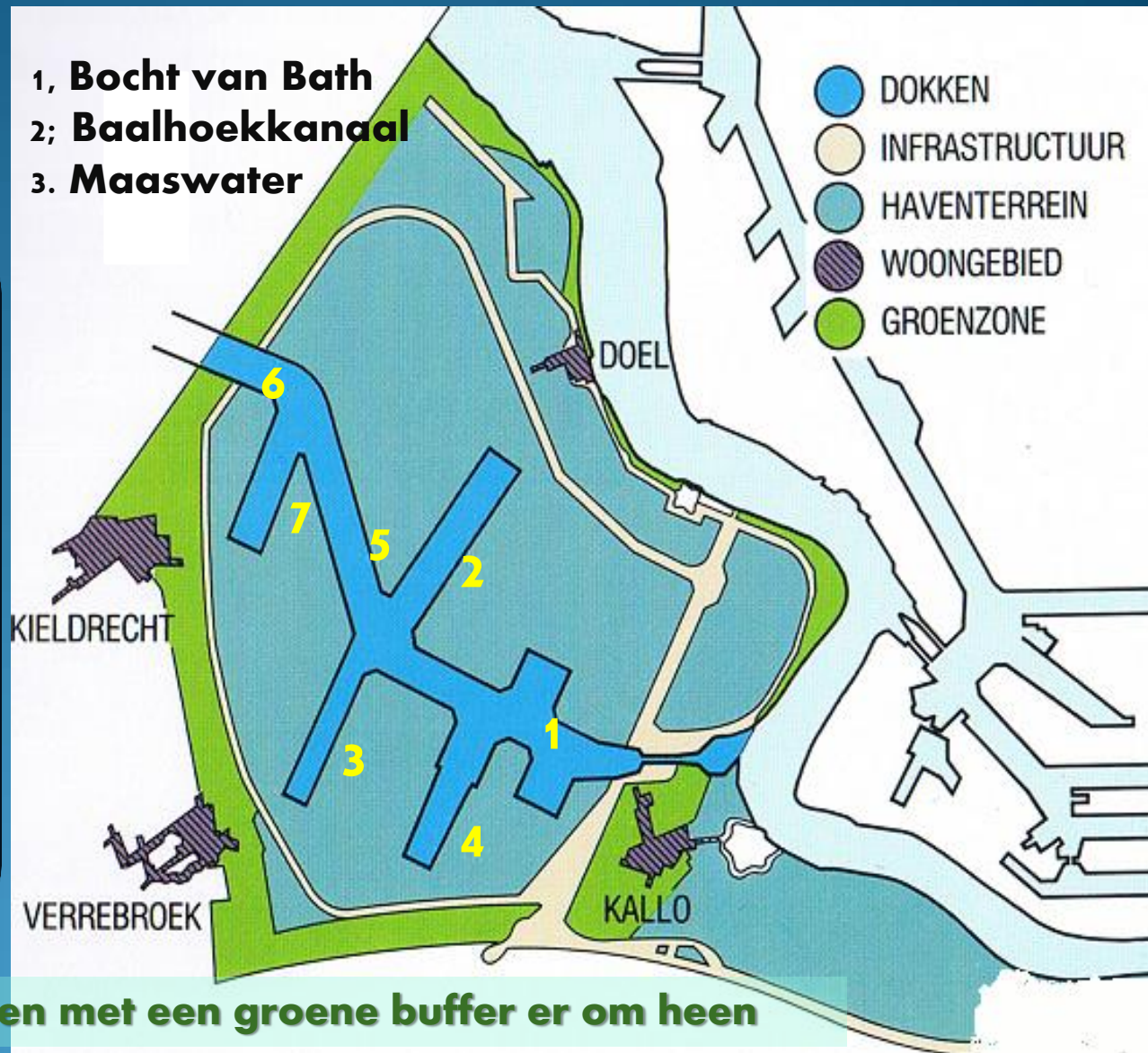
Interwaas werd opgericht op 26 juni 1968 in Sint-Niklaas onder de toenmalige benaming '*Intercommunale Vereniging van het Land van Waas*' (het I.C.W) De directe aanleiding tot de oprichting was de geplande uitbouw van de haven van Antwerpen op de Linkerscheldeoever. Voor het Waasland waren de toenmalige plannen om **grote delen van het Waasland in te lijven bij de stad Antwerpen onaanvaardbaar.** Daarom werd gestreefd naar een *vereniging van Wase gemeenten om een beter tegengewicht te bieden.*

In de eerste jaren na de oprichting ging de aandacht bijna exclusief naar de **havenproblematiek** en naar de organisatorische uitbouw van de vereniging.

WATERVERDRAGEN

Plan Dolso LSO 1970

- **Baalhoekkanaal**
125.000 tdw
- **Waastrandhaven**
ca 6800 ha
- **Binnenvaartsluis**
Kallo wordt
zeevaartsluis
- **Behouden van**
de woonkernen:
Kallo-Kieldrecht-
Verrebroek-Doel

UNIEK 1970 : een haven met een groene buffer er om heen

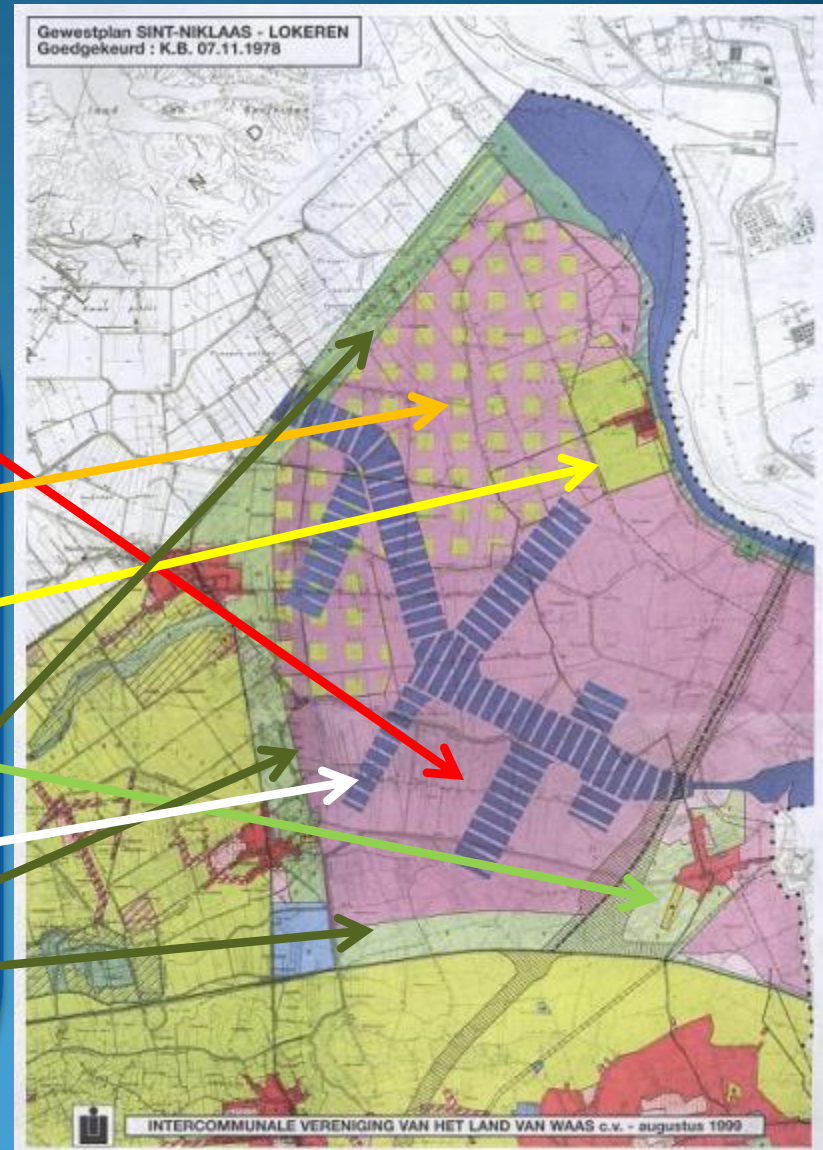
Realisatie van de Waaslandhaven, wettelijk kader en instrument Faseringselementen in de havenontwikkeling Waaslandhaven

Jaar	ontwikkelingen	Commentaar
1965-1970	Noodzaak aan havenuitbreiding petrochemie – bulkopslag	Onderzoek naar ruimte tot 10.000ha o.a. door ACUSH
1968	<i>Intercommunale Vereniging v.h. Land van Waas</i>	26 juni 1968
1969	Minister Jos De Saeger richt DOLSO op iSint Niklaas	Uitvoeringsdienst van B.S.
1970-	Uitvoering door DOLSO, Kallosluis (1-4-1971), toegangseul, Beverentunnel, dokken, wegen, spoorwegen en aanleg haventerreinen Overleg met Nederland voorbereiding Baalhoektractaat (Waterverdragen)	
1978	Wet Chabert (19-6-1978)	Beheerswet LSO (WL vs. A'pen)
1978	Gewestplan 7-11-1978 (St. Niklaas-Lokeren)	Haven- en industriegebied 6800 ha
1982	Installatie Maatschappij LSO : Beveren/ Zwijndrecht/ Stad Antwerpen/B.S. Intercom.	15 december 1982
1985	Wet 5 -7-85 plaatsnaamaanduiding Antwerpse Waaslandhaven en Kallosluis	
1988-	Beheer haveninstallaties en overslagdokken door Stad Antwerpen / GHA – Industrierreinen door Maatschappij LSO	
1999	Havendecreet : Beheerswet tussen Havenbedrijven en Vlaams gewest, Maatschappij is geen Havenbedrijf, maar behoudt wel bevoegdheden	

Gewestplan Sint-Niklaas / Lokeren 7 november 1978

Voorzag in:

- Paars **industriegebied** ten zuiden van de lijn Verrebroek – Doel
- Een “**havenuitbreidingsgebied**” ten noorden van deze lijn;
- **Doel** was omgeven door kleine **landbouwzone**
- Kallo was omgeven door **bufferzones**
- **Verrebroekdok** : overslagdok
- Ganse LSO omgeven door **bufferzones/groenzones** ca 500 m of ca 900 ha

Maatschappij Linkerscheldeoever

Opgericht 15 december 1982,

Aandeelhouders **stad Antwerpen** (>Havenbedrijf Antwerpen), Intercommunale Land van Waas, (>Interwaas), de Belgische Staat (> *Het Vlaamse Gewest*), de gemeente Beveren en Zwijndrecht.

Het doel van de **Maatschappij** is het **grondbeleid** voor het havengebied in het Linkerscheldeoevergebied, het voeren van het **industrialisatiebeleid** in de **industriële zone** binnen het havengebied en het uitstippelen van het **subregionale beleid** inzake de verdere ontwikkeling en fasering van het havengebied Waaslandhaven.

Tijdens de algemene vergadering van 7 juni 2006 werden de statuten van de Maatschappij gewijzigd waardoor de benaming van de Maatschappij werd (conform het havendecreet) **Maatschappij voor het Haven-, Grond en Industrialisatiebeleid van de Linkerscheldeoevergebied**.

LO heeft er belang bij dat de haven een industriegebied wordt: havenoverslag gaat naar Antwerpen (eerst door Delwaidedok 1975, later door “aaneengesloten overslagzones rond de havendokken [VD-VD en 200 m zones] toe te wijzen aan Havenbedrijf)

Haven en industriebeheer gemeenschappelijk HvA en Waasland Faseringselementen in de havenontwikkeling Waaslandhaven

Jaar	ontwikkelingen	Commentaar
1965-1970	Noodzaak aan havenuitbreiding petrochemie – bulkopslag	Onderzoek naar ruimte tot 10.000ha o.a. door ACUSH
1968	<i>Intercommunale Vereniging van het Land van Waas</i> ”	26 juni 1968
1969	Minister Jos De Saeger richt DOLSO op Sint Niklaas	Uitvoeringsdienst van B.S.
1970-	Uitvoering door DOLSO, Kallosluis, toegangseul, Beverentunnel, dokken, wegen, spoorwegen en aanleg haventerreinen - Baalhoektractaat	
1978	Wet Chabert (19-6-1978)	Beheerswet LSO (WL vs. A'pen)
1978	Gewestplan 7-11-1978 (St. Niklaas-Lokeren)	Haven- en industriegebied
1982	Installatie Maatschappij LSO : Beveren/ Zwijndrecht/ Stad Antwerpen/B.S. Intercom.	15 december 1982
1985	Wet 5 -7-85 plaatsnaamaanduiding Kallosluis en Antwerpse Waaslandhaven	
1988-	Beheer haveninstallaties en overslagdokken door Stad Antwerpen / GHA – Industrieterreinen door Maatschappij LSO (1-4-88)	
1999	Havendecreet : Beheerswet tussen Havenbedrijven en Vlaams gewest, Maatschappij is geen Havenbedrijf, maar behoudt wel bevoegdheden	

Wet 5 juli 1985 tot instelling van de plaatsaanduidingen BS 25-9-85

Aangevat 10-11-82

Zitting 4-1-1985

In de loop van die vergadering lichtte de auteur van het voorstel het doel ervan toe, met name de instelling van de plaatsaanduidingen « Waaslandhaven » en « Kallosluis » als officiële benamingen voor de haven op de Linkerscheldeoever, resp. de sluis die ter hoogte van Kallo is gebouwd.

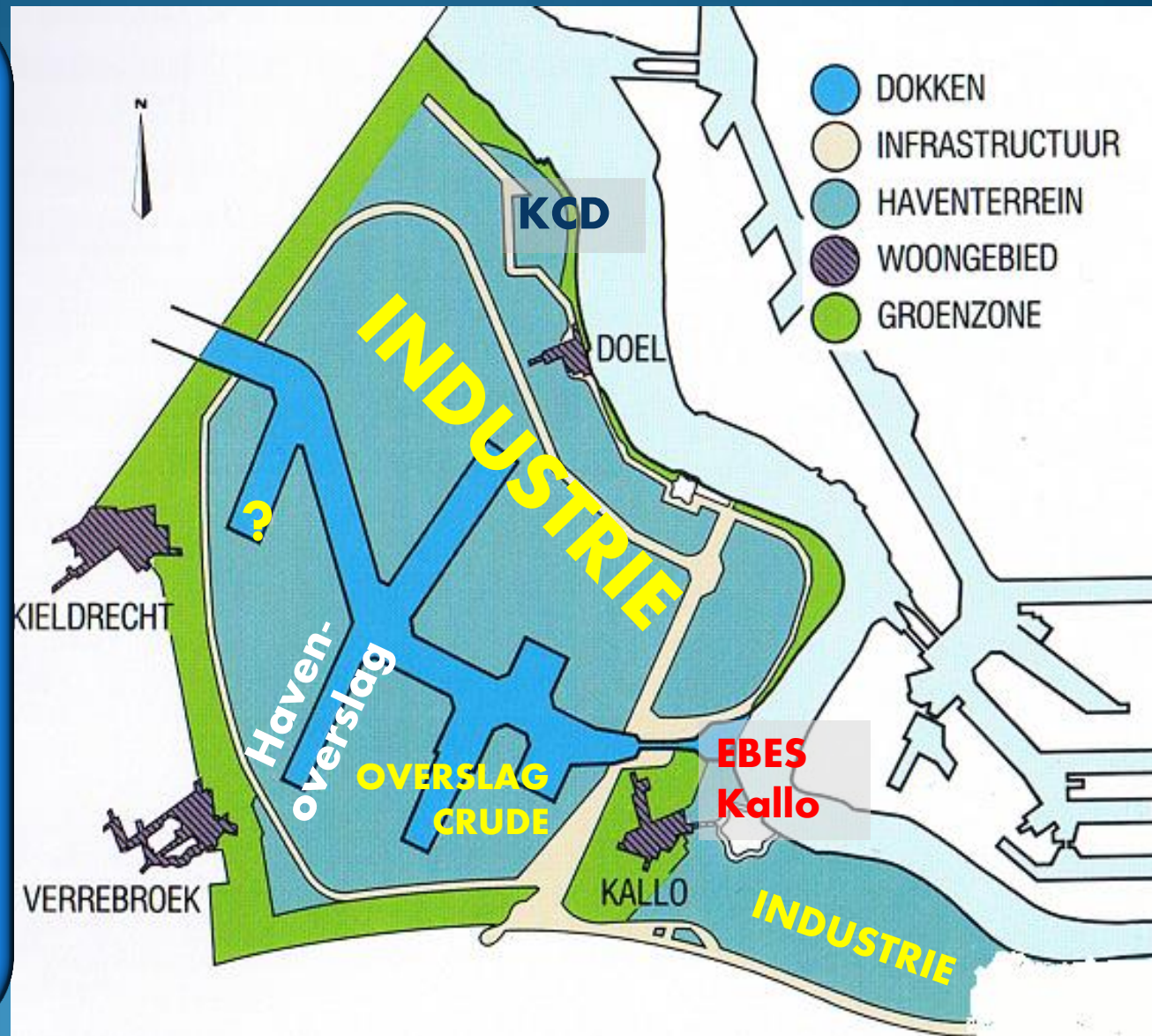
Het toekennen van die benamingen houdt de erkenning in van de ligging van die haven op Waaslands grondgebied en versterkt de betrokkenheid van het Waasland bij de ontwikkeling van de haven. Die betrokkenheid is daarenboven vastgelegd in het ontwerp-statuuut betreffende het beheer van de op de Linkeroever gelegen installaties.

De officiële toekenning van die benamingen zou neerkomen op een beperkte compensatie voor de offers die het Waasland voor de havenuitbreiding heeft gebracht en op de nationale erkenning ervan.

ART 1 ; De haven op de linkeroever krijgt de benaming
"Antwerpse Waaslandhaven"

Havenontwikkeling 1985 nog steeds industrie (Objectief 95)

- Merendeel van de havenontwikkeling op de Linkeroever kreeg een **industriële bestemming**.
- Chemie, Petrochemie, opslag crude, energie
- Werkgelegenheidsramingen toen tussen
- **35 à 60.000 VTE**
- Nu ca 14.500 VTE

Localisering van industrie in de wereld : GLOBALISATIE

Verschuiving
van industrie
naar Zuid-Oost
Azië

Antwerpen
wordt
belangrijke
containerhaven
3° > 2° in
Europa

Overslag en
Logistiek komt
in de plaats van
industrie

Photo top : Skeyes - www.skeyesphoto.com ©

Photo right : Jan Oosterboer ©

Havenontwikkeling Waaslandhaven door externe evoluties

Jaar	Waaslandhaven	Melsele-polder	Commentaar
1970	Industriegebied m.u.v het 3° havendok (Verrebroekdok)	Industrie-gebied	Aansluiting via Baalhoek, voorlopig via Kallo
1973	Oliecrisis : 4° havendok (Vrasenedok) Strategische opslag tanks	idem	idem Baalhoek :125/150.000 tdw
1979-1987	Vraag naar overslag/ >>>> Vrasenedok	idem	Idem Delwaidedok loopt vol
1971-1983	Realisatie Kallosluis	idem	Effectief gebruik Kallosluis
1985	Opnieuw studie Baalhoek	idem	Maximaliseren bulkschepen naar A'pen
1995-1999	Verrebroekdok project Deurganckdok 9-1999,	Wordt deels logistiek	Project Baalhoek verlaten Locatie-onderzoek naar extra containerkaai/dok
1999-2006	Realisatie Deurganckdok Verrebroekdok (2/3)	idem	Talrijke strategische onderzoeken havens
2011-2016	Realisatie van Kieldrechtsluis	idem	Tweede zeesluis, voor Waaslandhaven

Industriehaven

Neo-bulk

Containers

Maatschappij LSO

Haven van Antwerpen RO+LO:

2008/2009/2010/2011/2012/ /**2015/2016**

• 189,4/ 157,8/ 178,2/ 185/ 182 / /**208/ 214**
miljoen ton goederen

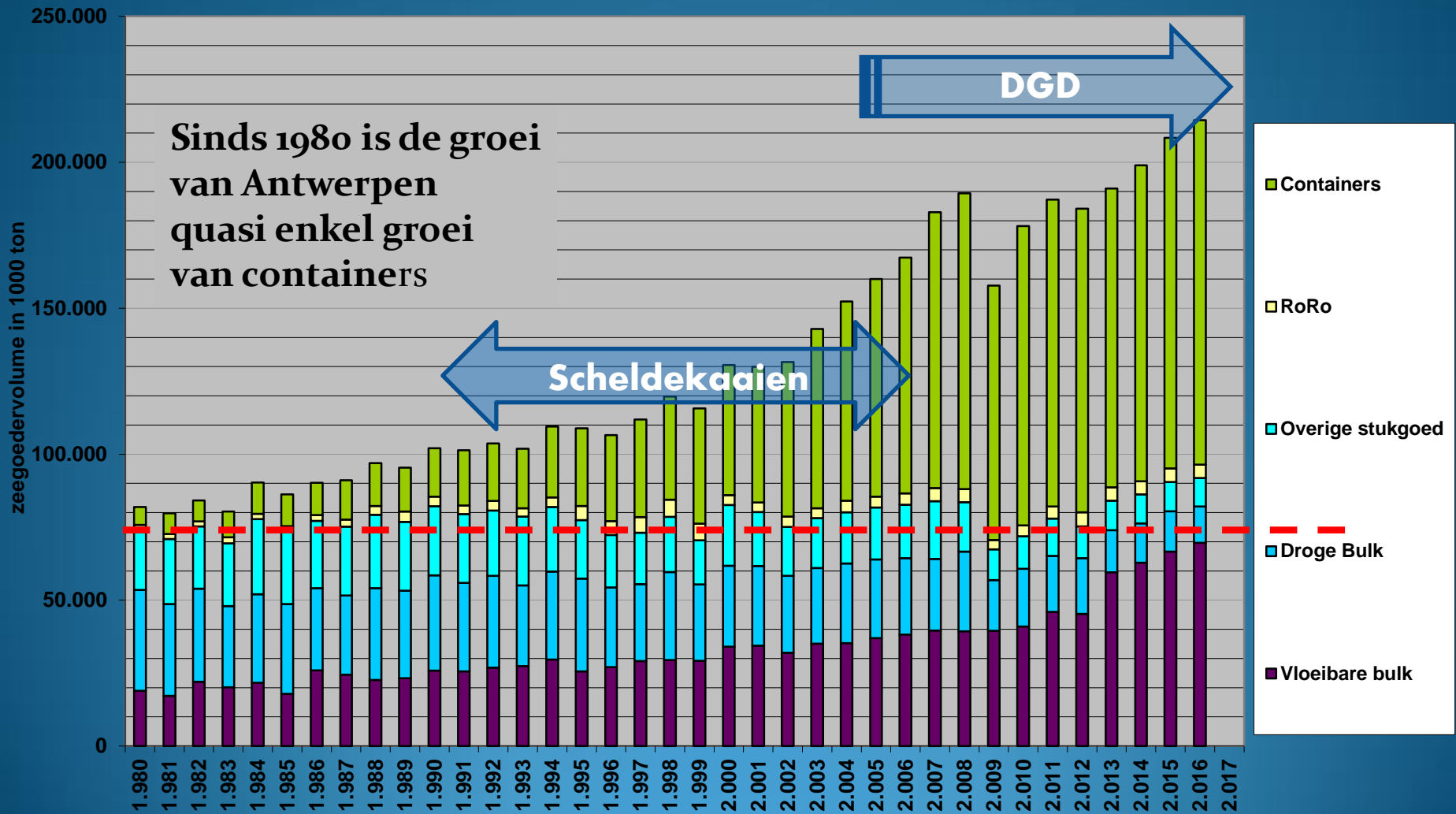
• 64.156/ 64.054/62.577 / / **60.699**
werkgelegenheid

• Container trafiek, General Cargo, Ro-Ro,
Vloeibare en droge bulk,

• Industriële haven:

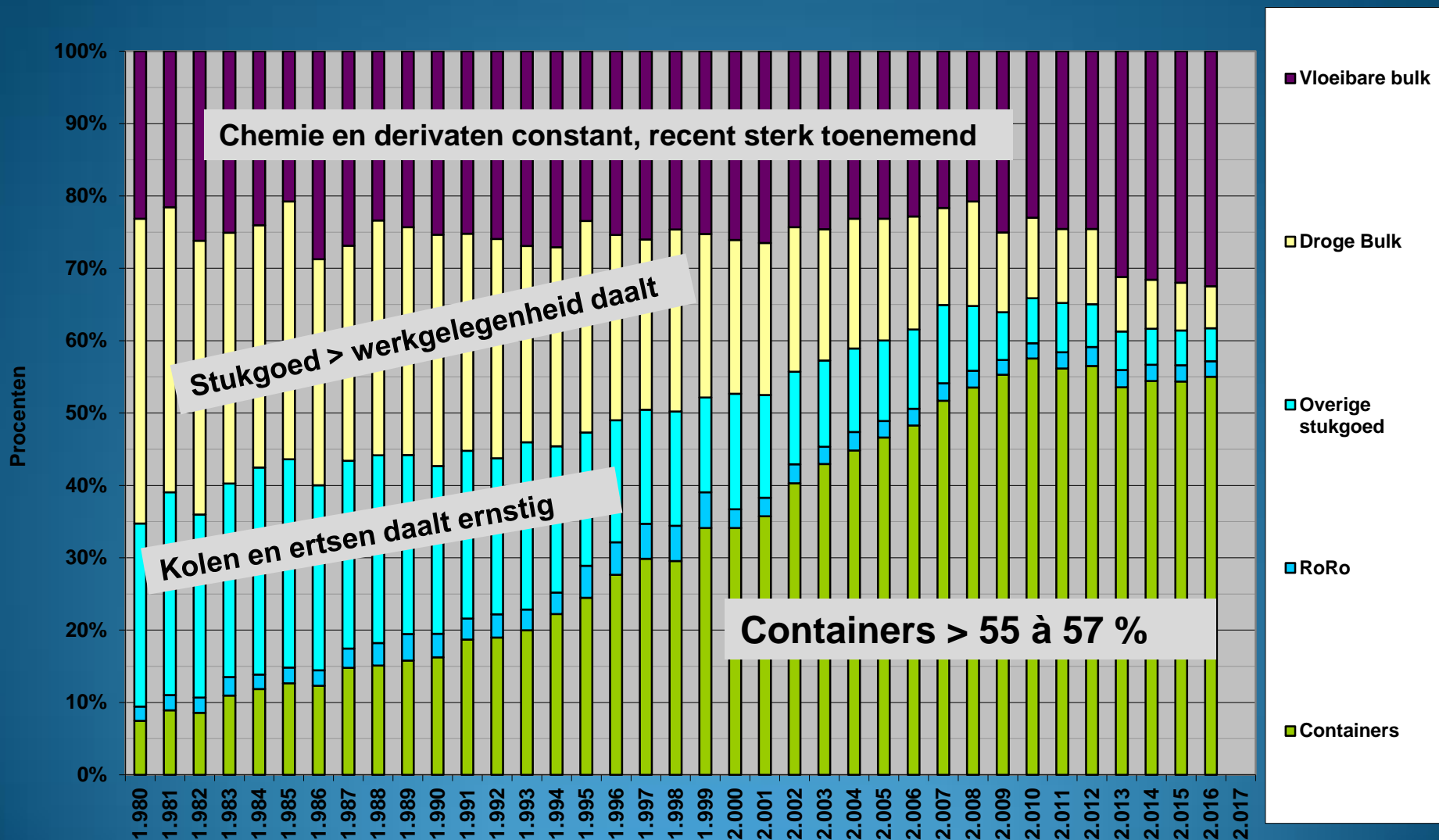
• world second chemical site

Zeegoederenvolume haven van Antwerpen 1980-2016

Goederenverkeer, Toegevoegde Waarde, Werkgelegenheid

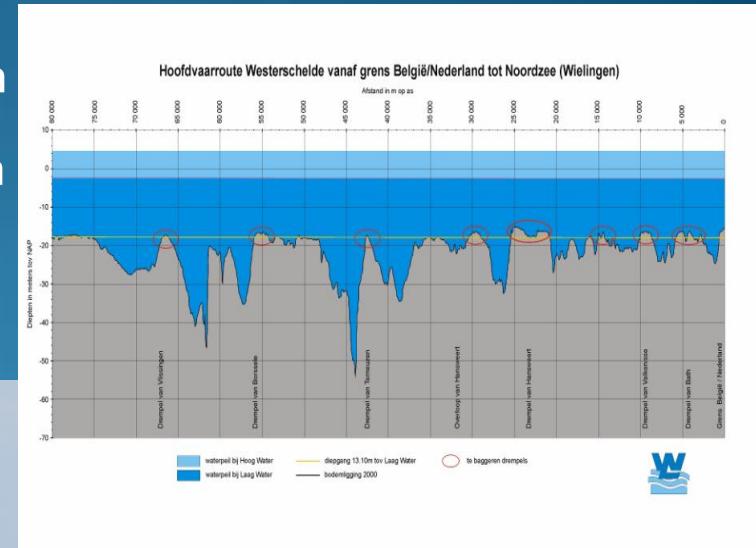
Procentueel verloop goederenvolume haven van Antwerpen 1980 - 2016

Containers beheersen het havengebeuren

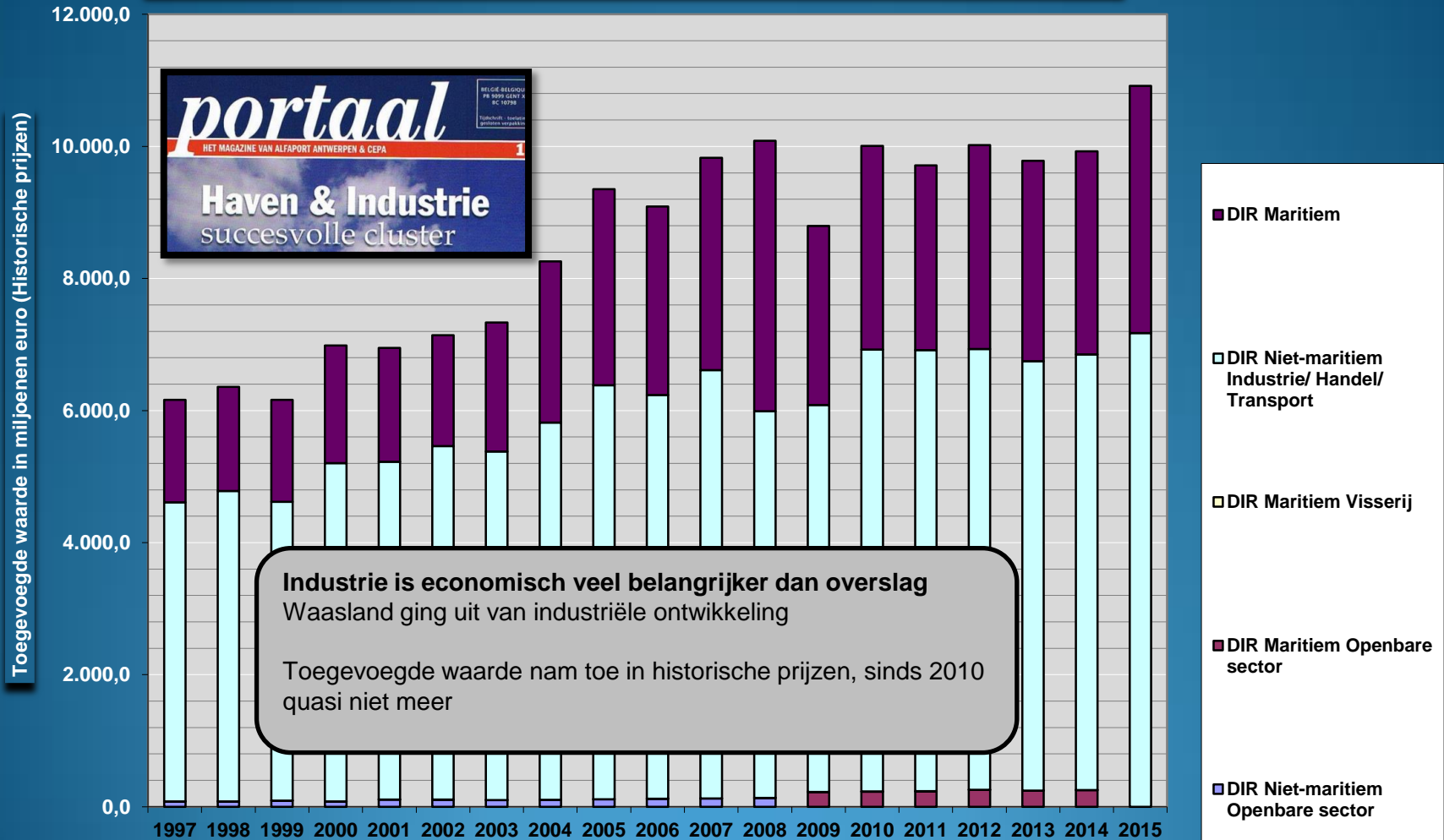

**Tijongebonden
vaart 13,10 m
3° Verdieping/
verruiming**

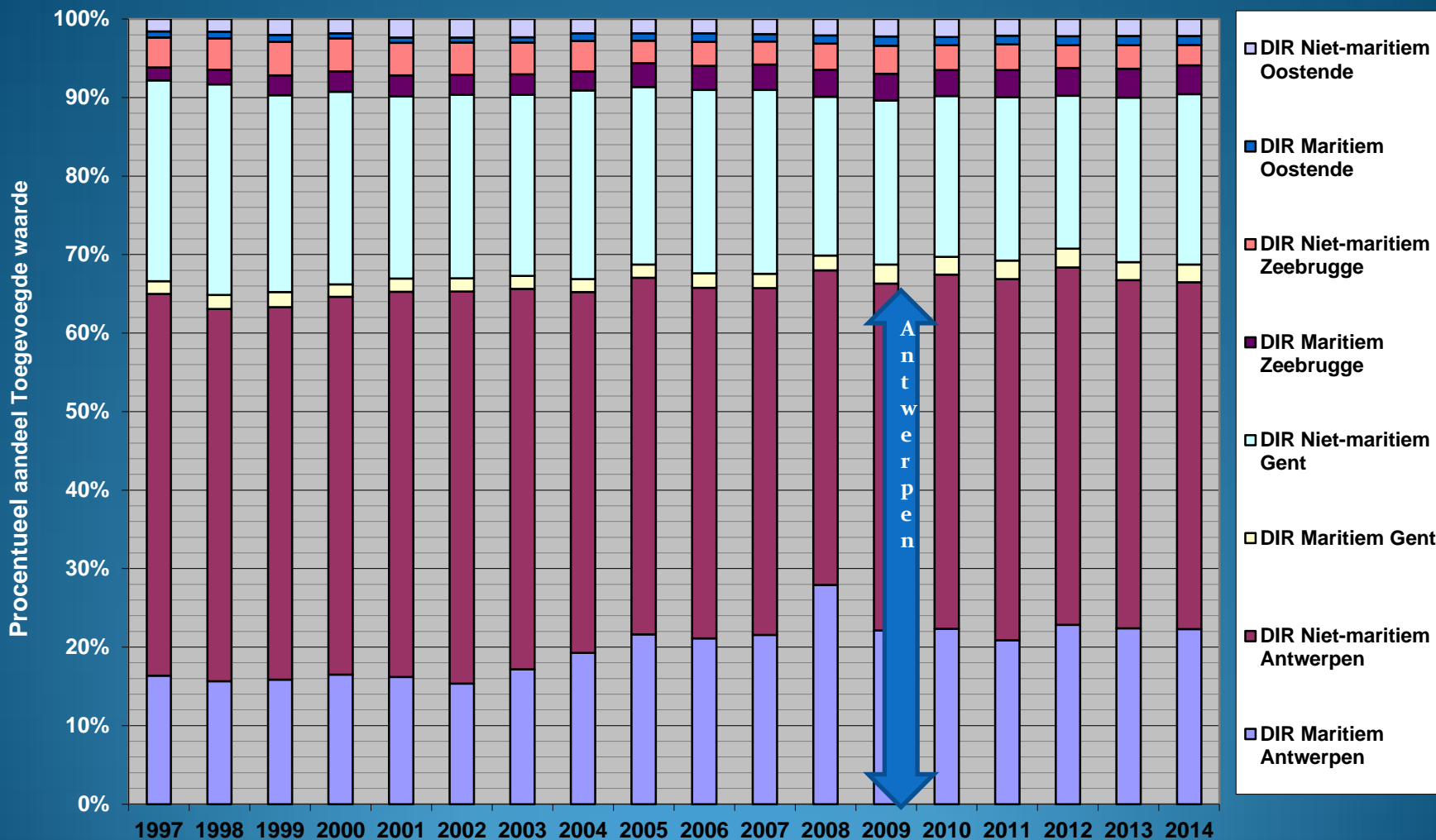

Proefvaart van de Beatrice

Directie toegevoegde waarde in haven van Antwerpen : absoluut

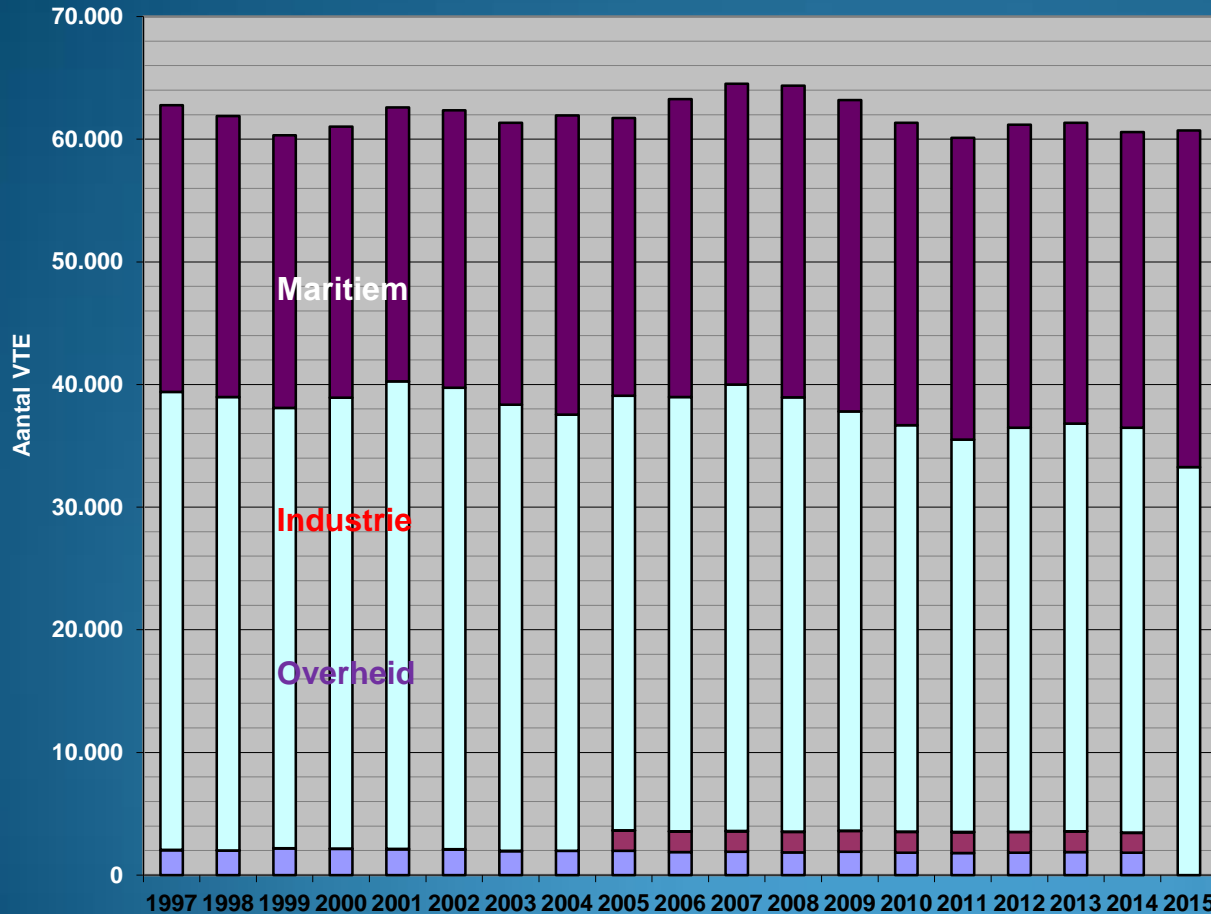

Toegevoegde waarde maritiem en niet maritiem : procentueel per Vlaamse haven

Waasland geniet mee

Directie werkgelegenheid in haven van Antwerpen : absoluut

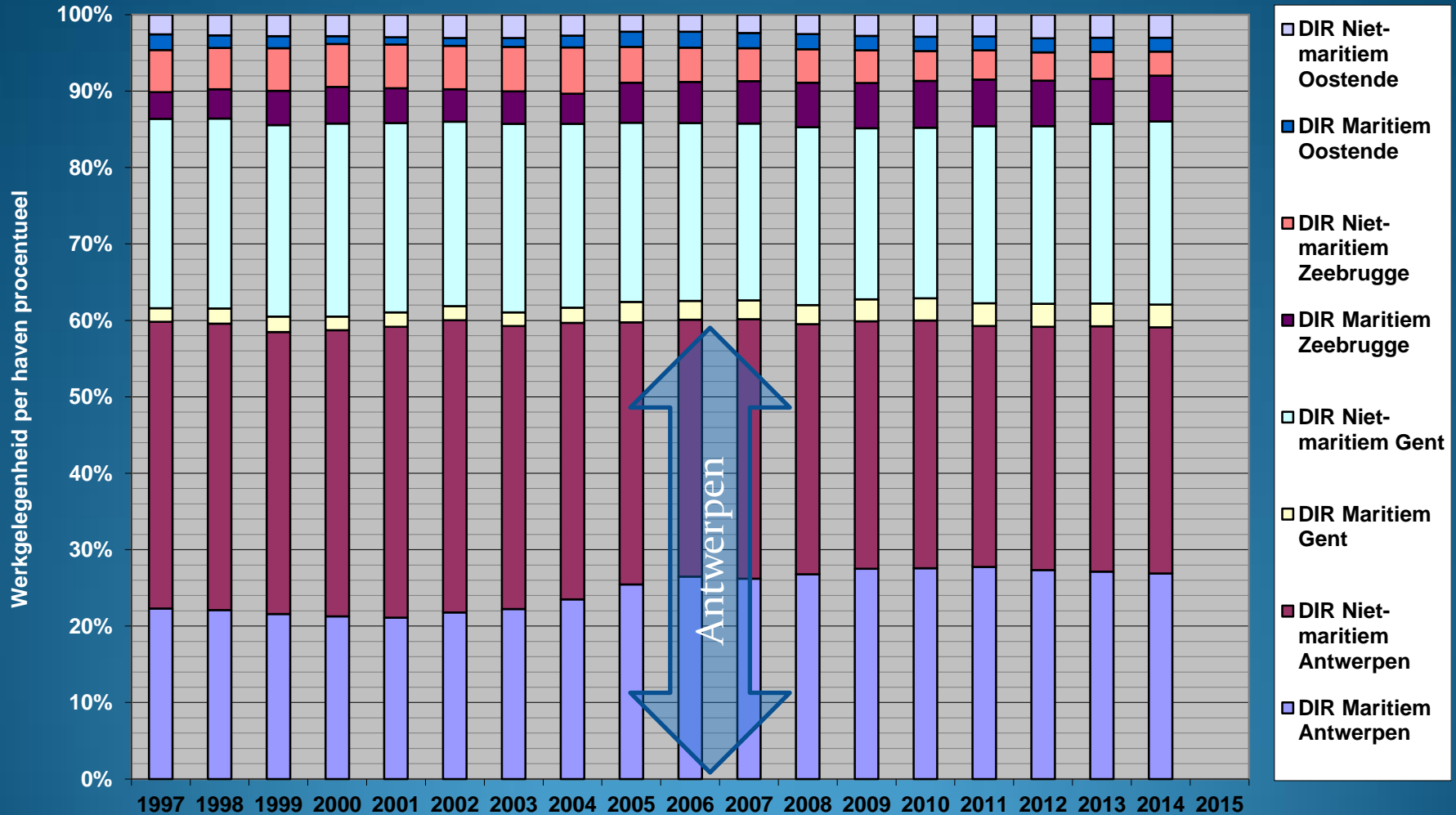
Directe Werkgelegenheid
maritiem en niet maritiem
per Vlaamse havens

Industrie is
belangrijker dan
overslag Waasland
hoopte op
werkgelegenheid

Directe VTE (werk)
quasi stabiel in de haven

men verwacht een
verschuiving naar
Waaslandhaven

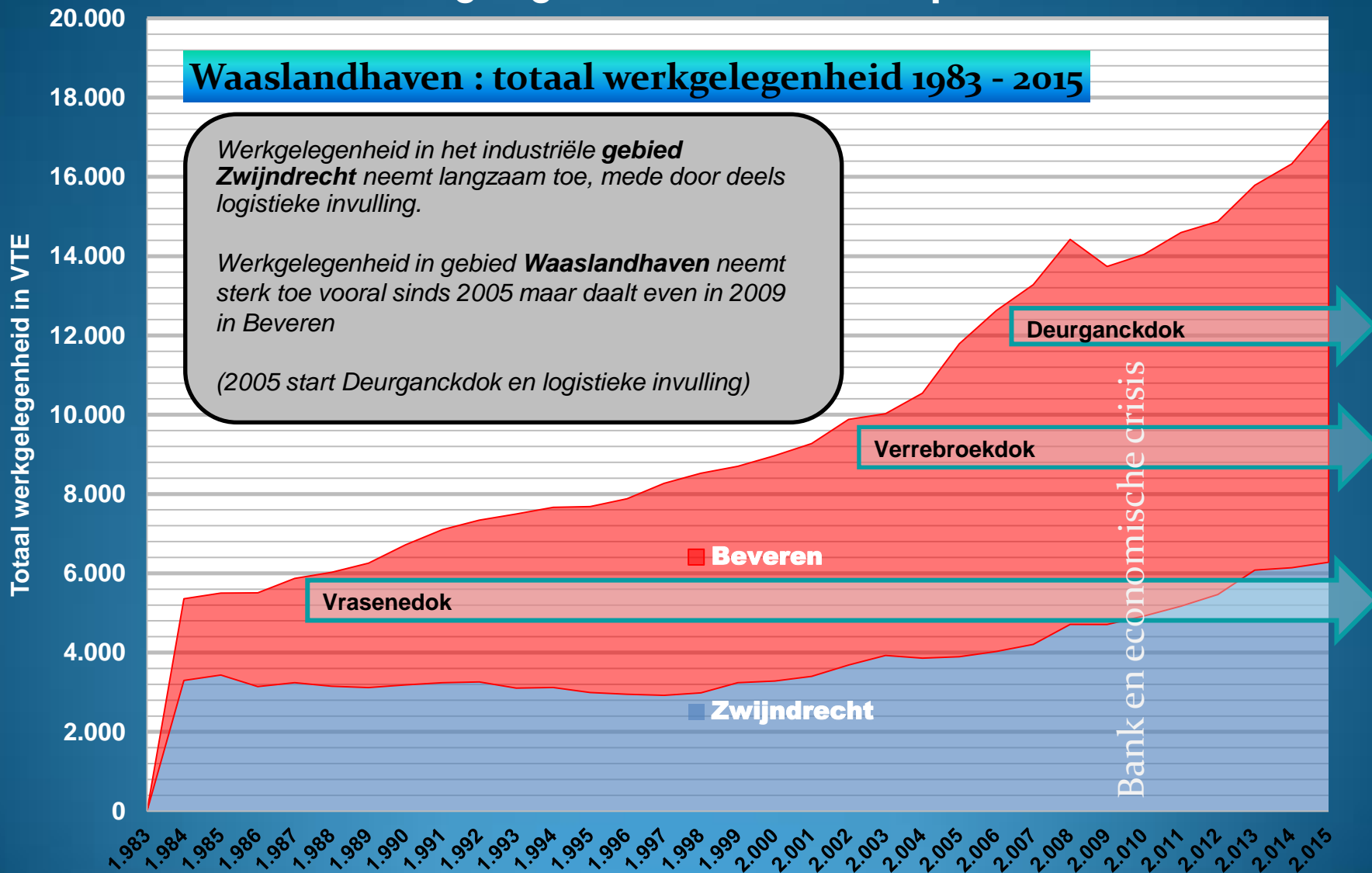
Directe werkgelegenheid procentueel : Vlaamse zeehavens

Directe werkgelegenheid van Antwerpen met 60 % domineert:
idem men verwacht een verschuiving naar Waaslandhaven

WAASLANDHAVEN van Antwerpen

Evolutie van de werkgelegenheid in de Antwerpse Waaslandhaven

Havenontwikkeling Linkeroever (Waaslandhaven)

Melselepolder 1953-1980

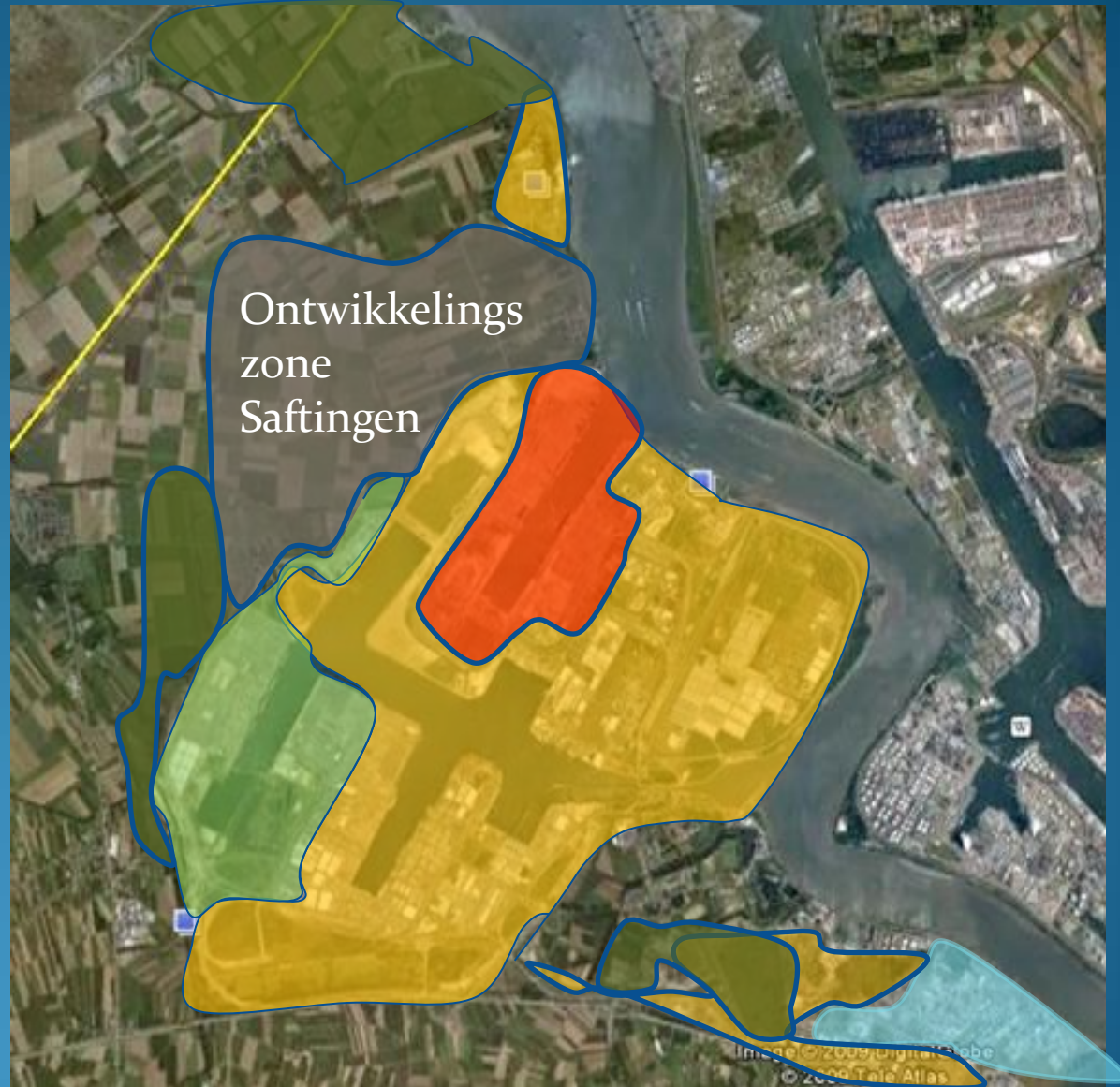
Kallo -, Beveren-, St-Anna Ketenis ,
Kleine Doelpolder,
Paardeschor: 1970-1995

Verrebroekdok 1996

Deurganckdok 1998-2005

Compensatiegebied
en 2005-

Saftingen 2015-

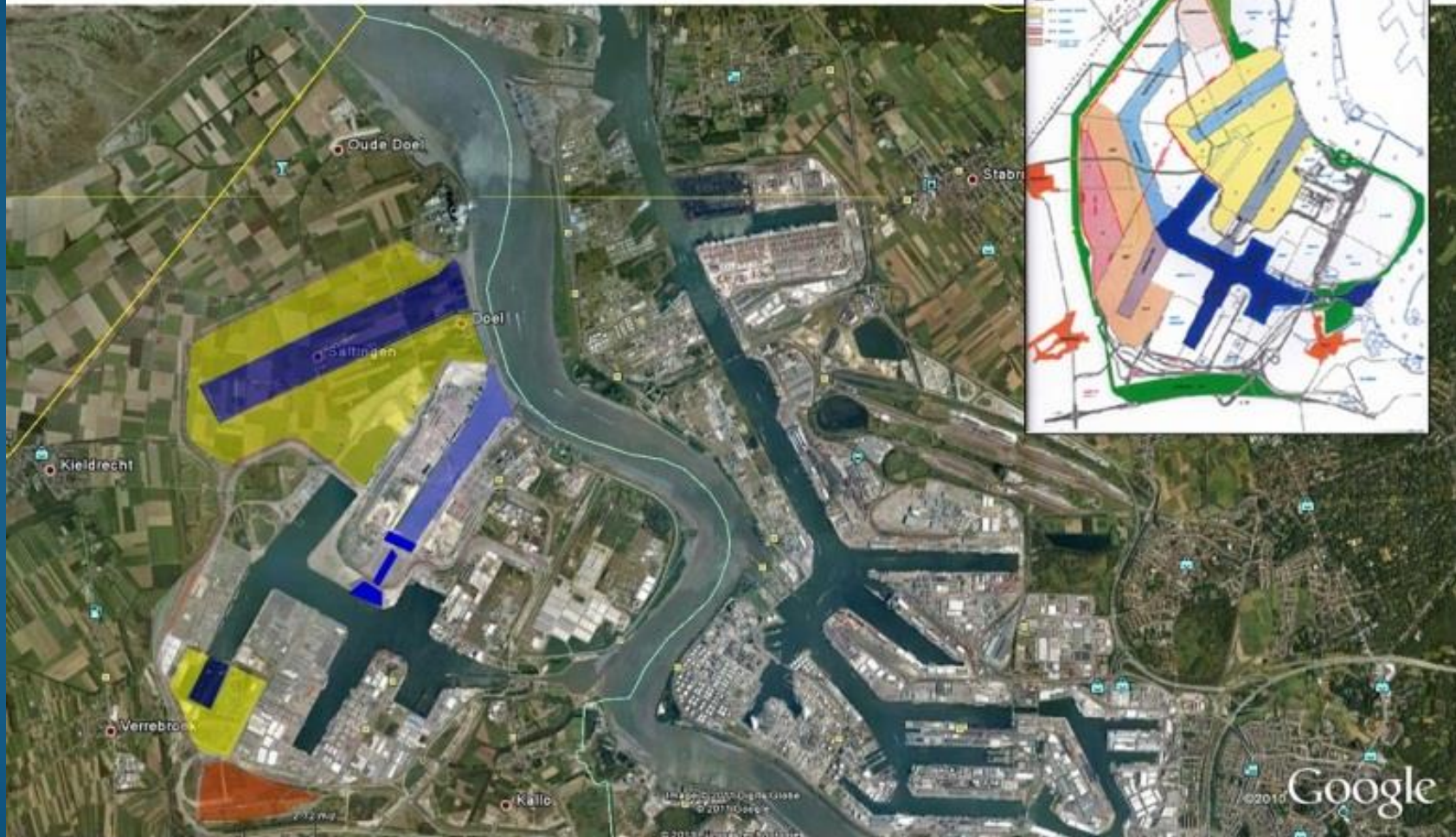
Waaslandhaven wordt overslaghaven en logistiek

De industriële LSO (Waaslandhaven) is hoofdzakelijk een **overslag- en logistieke zone** geworden.

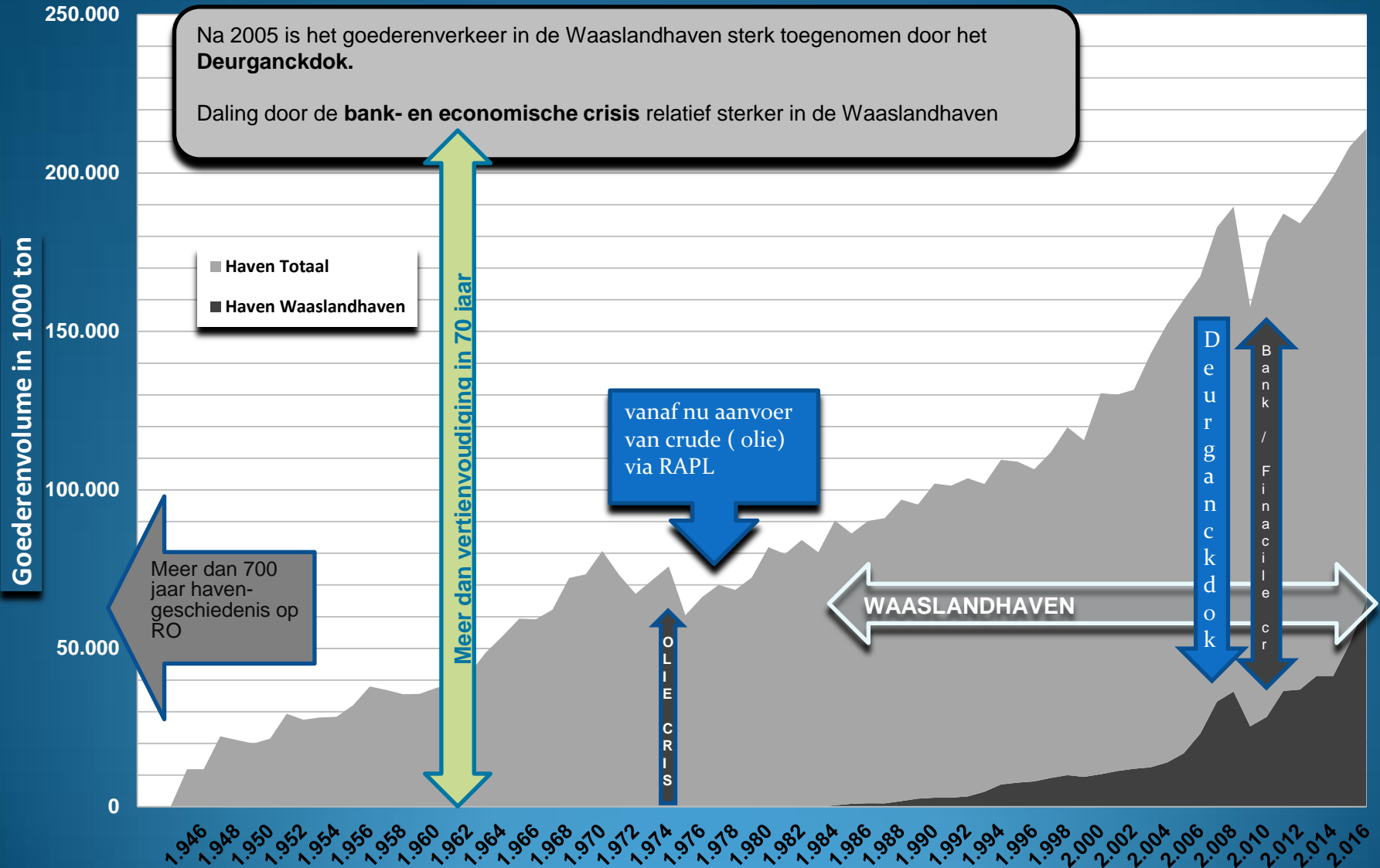
- *Vrasenedok*
- *Verrebroekdok*
- *Deurganckdok*
- *Ketenispolder*

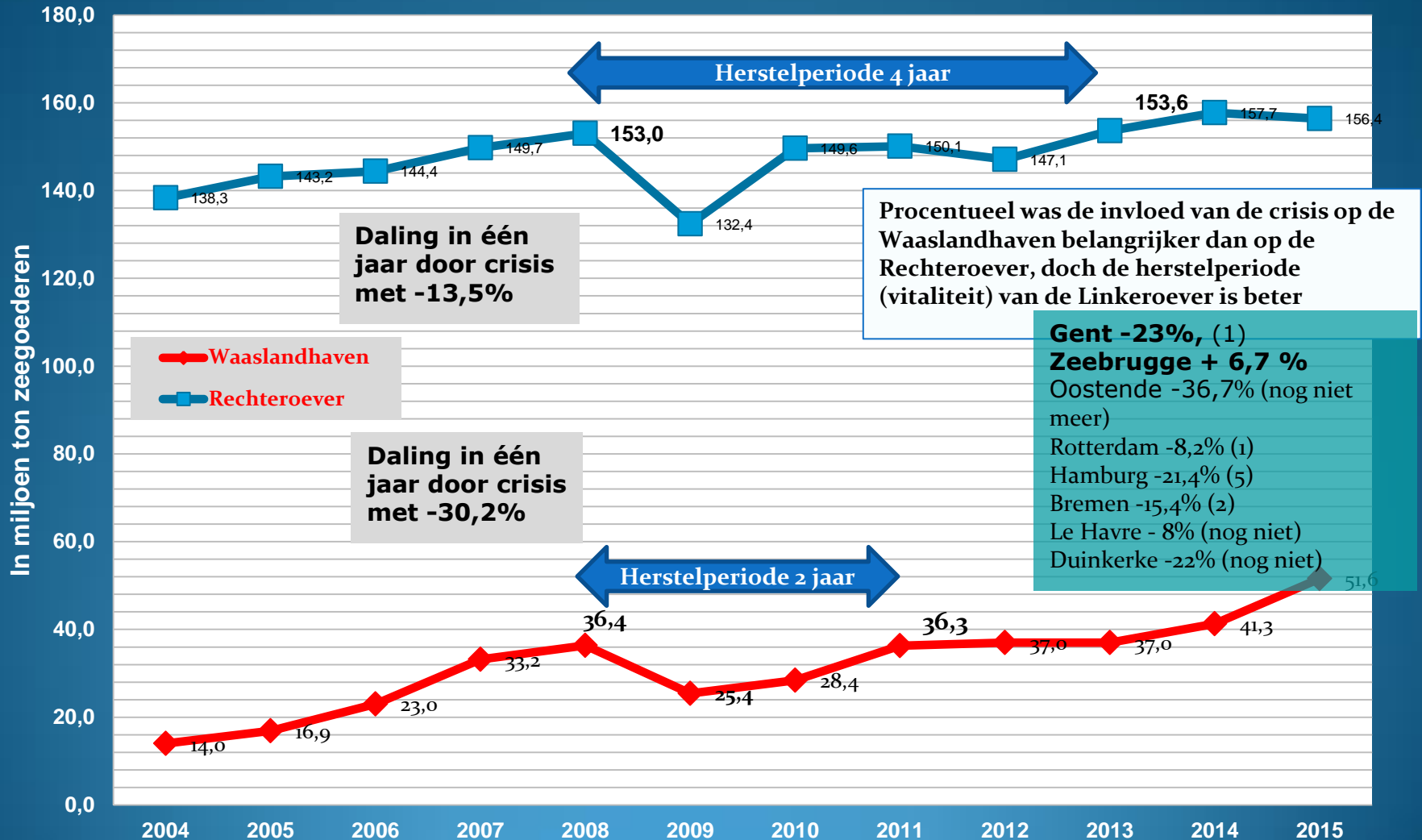
Strategisch plan Waaslandhaven Vergelijk met "Variante 3" inplantingsstudies 1998-1999 met Waaslandhaven MMHA Haven van Antwerpen (LSO) resultaat 2009 (5.439 ha)

Evolutie van het havenverkeer in Antwerpen versus Waaslandhaven

Invloed op trafiek door Economische crisis 2008 -2009

Crisis 2009 had grotere invloed op Waaslandhaven dan op Rechteroever

WAASLANDHAVEN van Antwerpen

Baten voor de Wase gemeenschap (Beveren en Zwijndrecht)
Waaslandhaven

Inkomsten voor de gemeenten:

- belasting op energie motoren (kerncentrale en chemiebedrijven)
- inkomsten uit **concessie/erfpachtrechten industrie** Maatschappij
- Interwaas en Beveren bevoorrechte partner (+30%)
- (inkomsten **scheepvaartrechten, havenrechten en concessierechten overslagbedrijven** gaan naar het Havenbedrijf)

Voor de bevolking resulteert dit in:

- lagere gemeentelijke aanslagvoeten (Zwijndrecht en Beveren)
- talrijke gemeentelijke uitrustingen (vb De Vesten, ...) kunnen mede door de extra inkomsten gefinancierd worden.
- de regio heeft werkgelegenheid op korte afstand

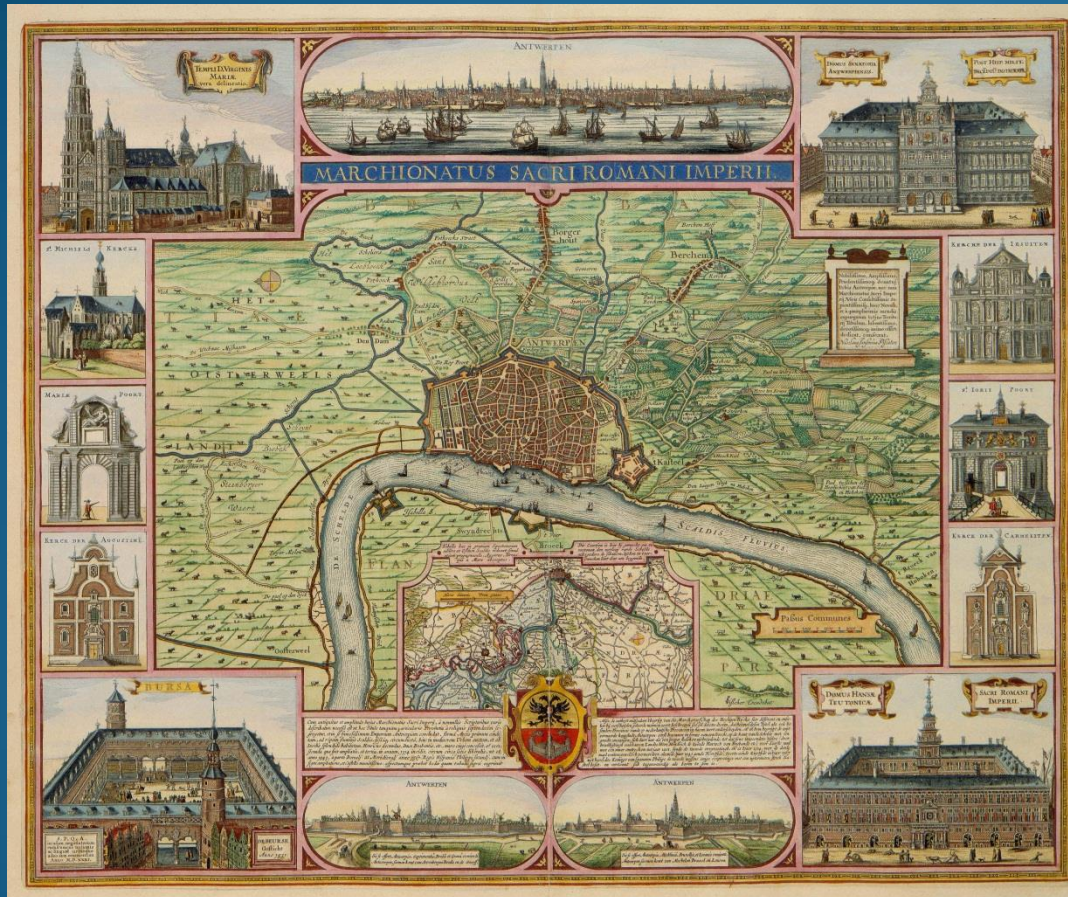
Aantrekkelijkheid illustreert zich in:

- sterkere groei van de bevolking, globaal nauwelijks daling ook in door de haven ingenomen poldergemeenten (nemen nu weer reeds toe (Kallo – Kieldrecht – en vooral Verrebroek) (zie grafieken in bijlage)

**Maar mondiale ontwikkeling (globalisatie) heeft ook invloed op relatie LO RO
Meer haven(overslag) meer inkomsten voor havenbedrijf Antwerpen**

Antwerpen in de 15 en 16 eeuw

Kernstad omgeven door landelijk gebied

Als demografie een weerspiegeling is van welvaart

**Sterke bevolkingstoename
onder Expresweg**

A11-E34

(Beveren-St-Gillis-Waas-Stekene-
Zwijndrecht)

**Ongewijzigde toestand boven
Expresweg**

A11-E34

(poldergemeenten)

**Welvaartcreatie buiten
Havenzone in Wase woonas**

maar,.....

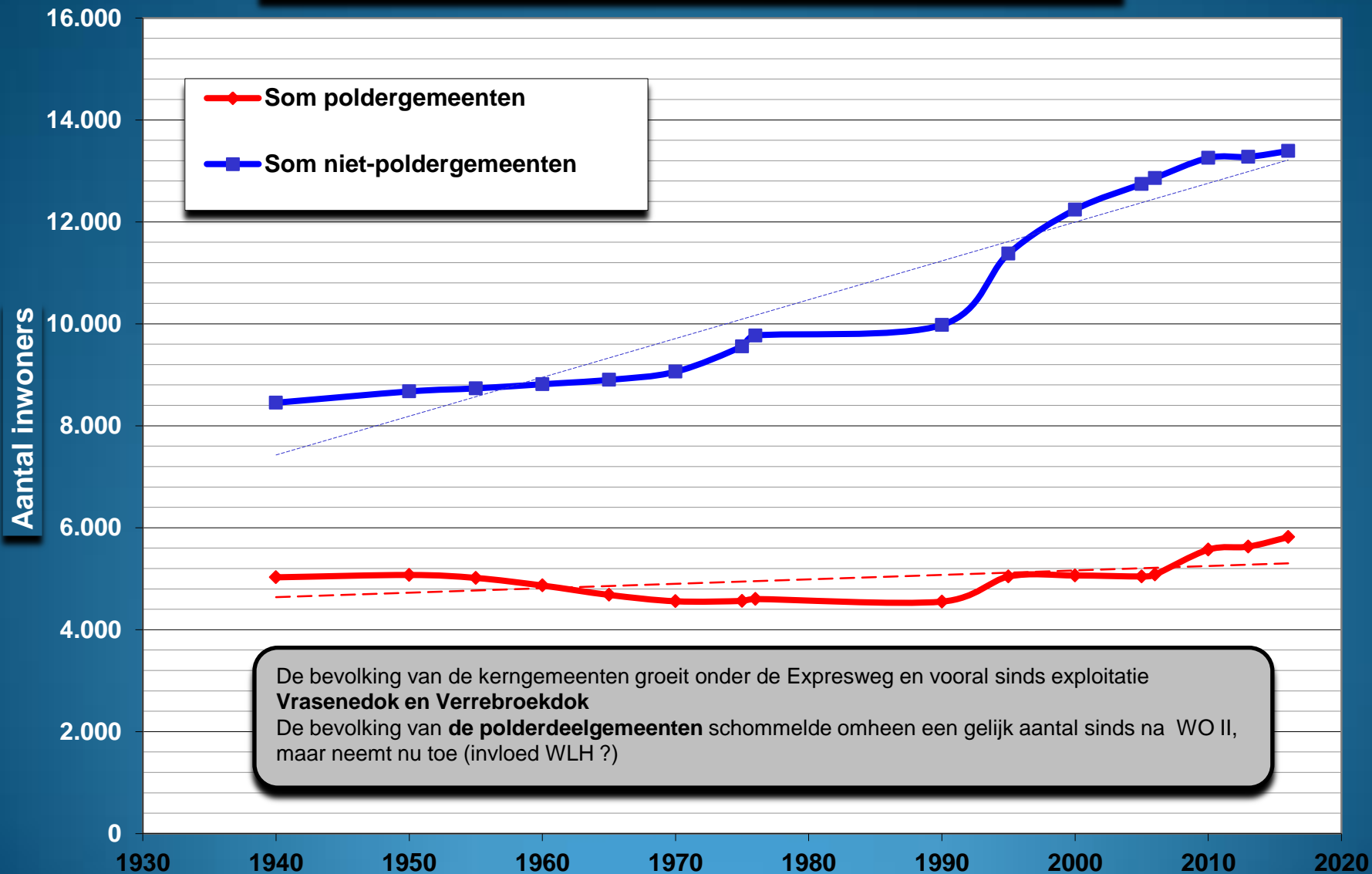
**Identiek verloop als
Recheroever oosten van A12**

(Stabroek-Kapellen -Brasschaat)

**Identiek verloop als
Recheroever westen van A12**

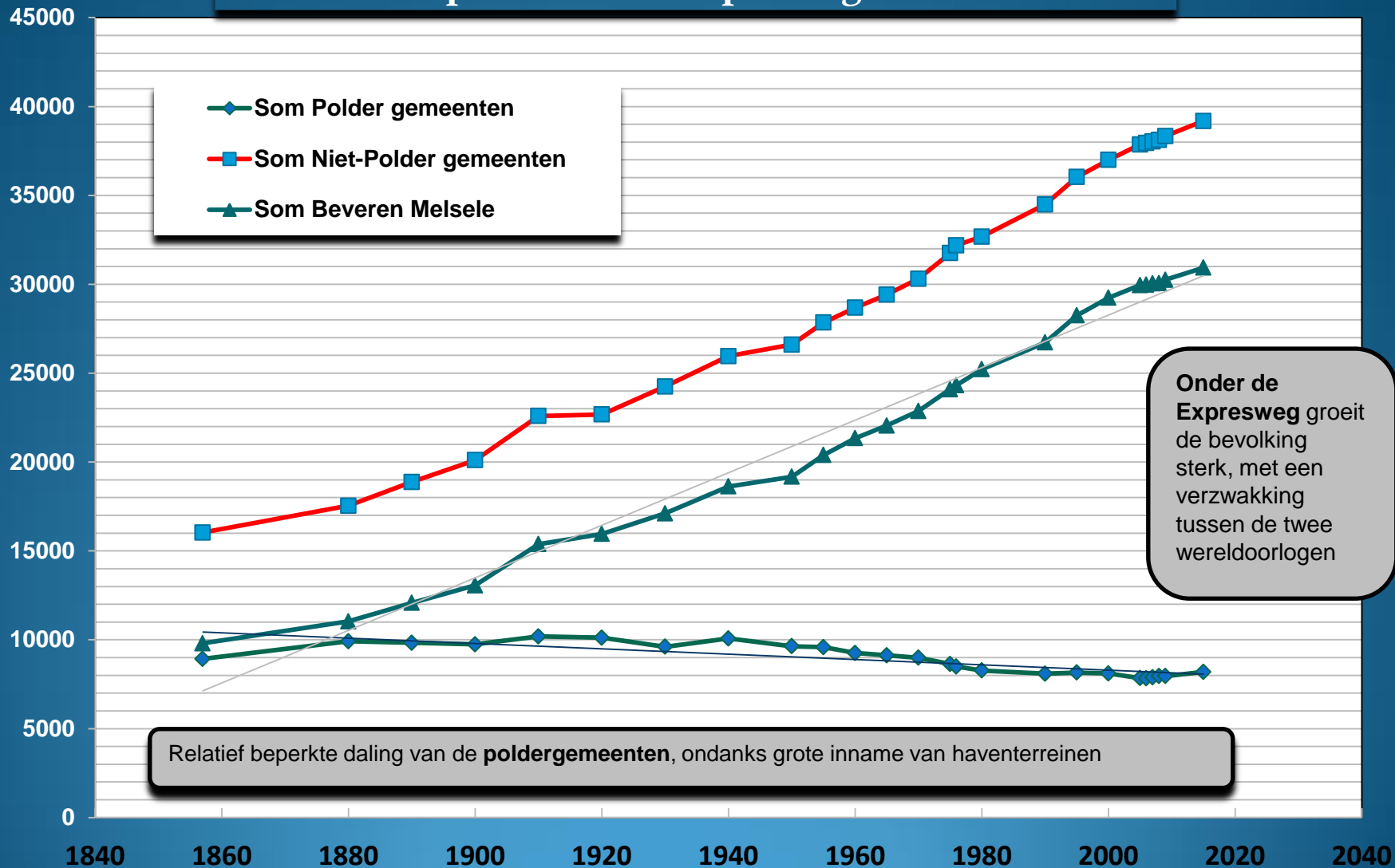
(Zandvliet-Berendrecht-Lillo)

Sint-Gillis-Waas: Verloop 1940 - 2016 van het bevolkingsaantal in de polder- en niet poldergemeenten

Beveren : Verloop 1857 -2015 van het bevolkingsaantal in de polder- en niet poldergemeenten

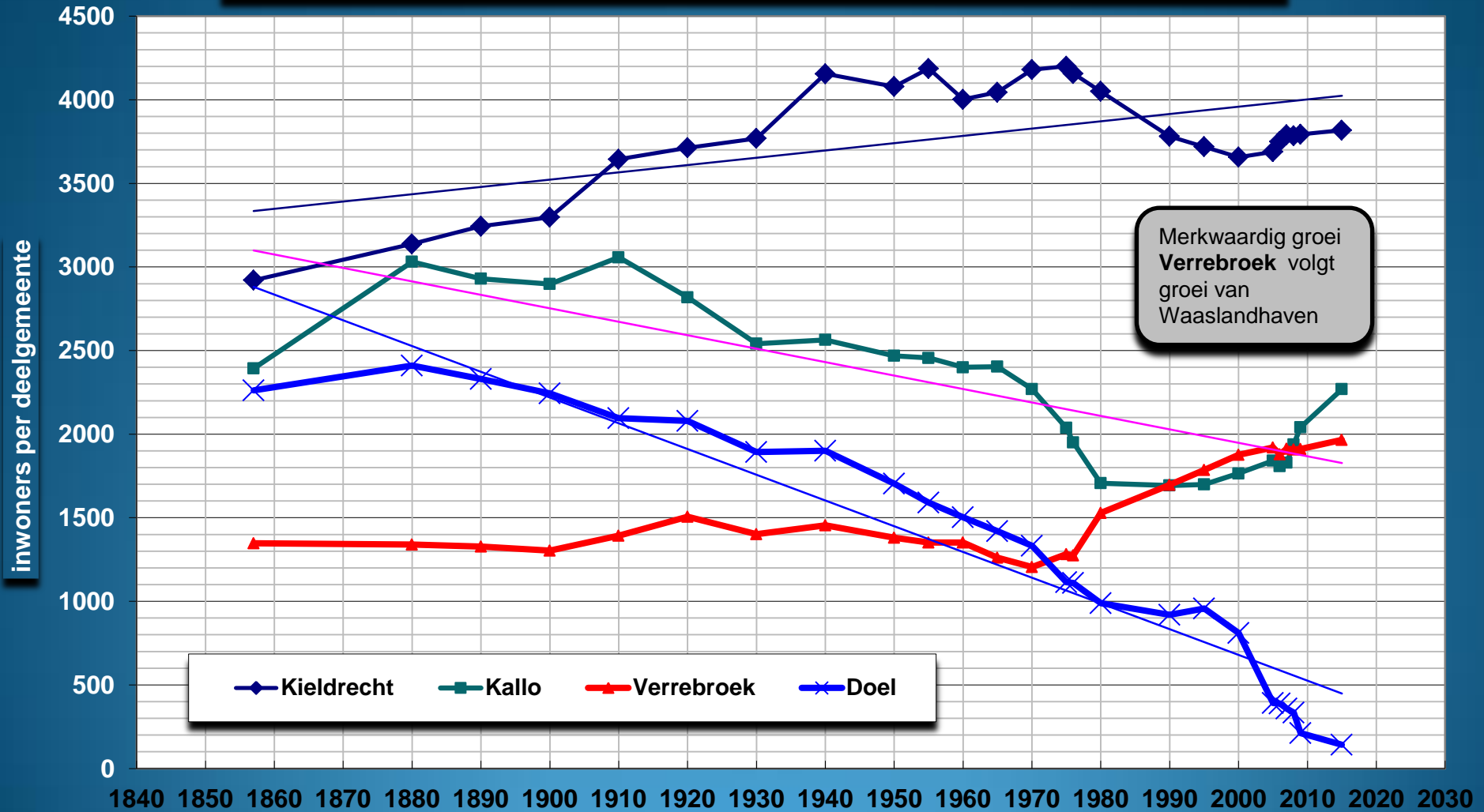
inwoners poldergemeenten versus niet- poldergemeenten

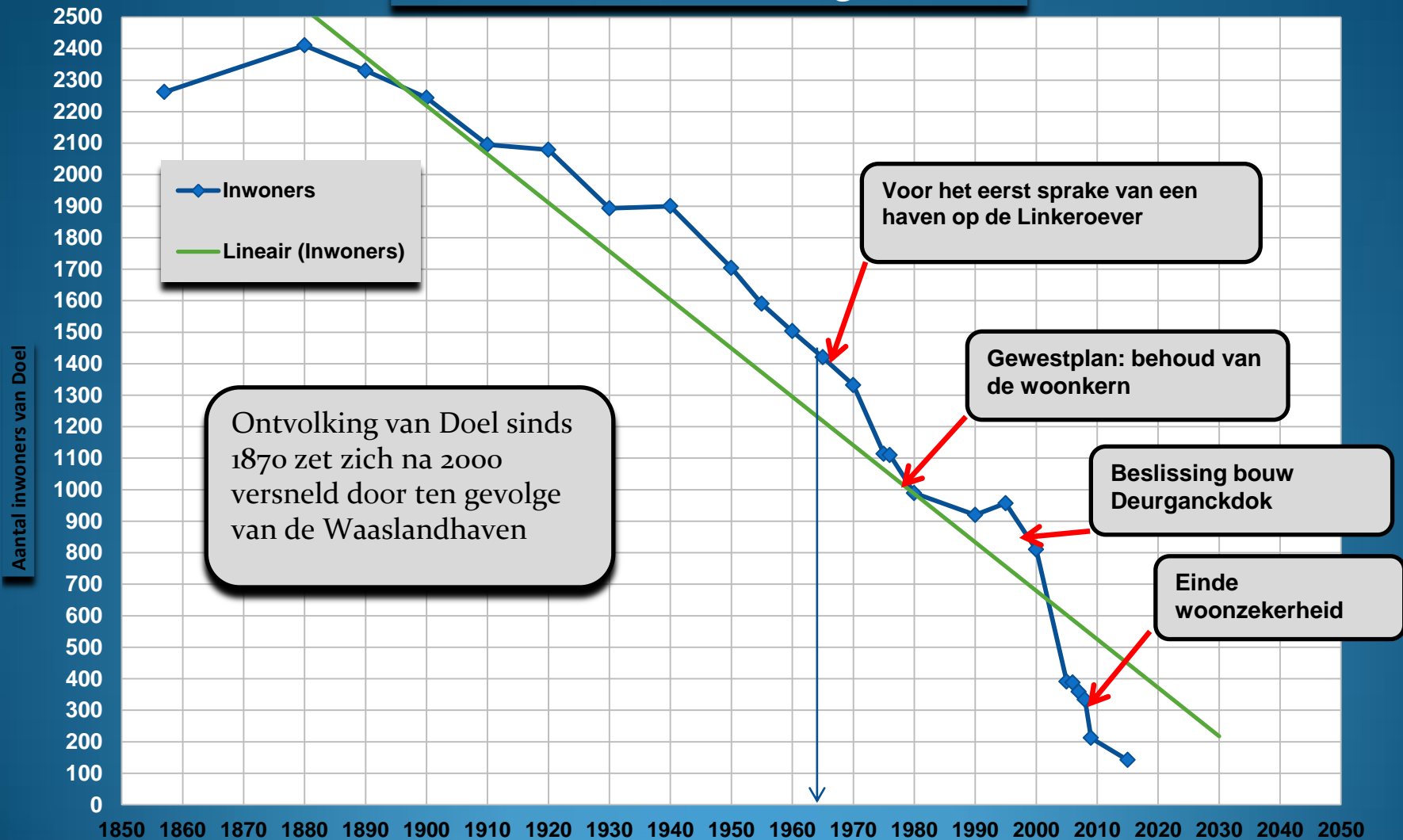
Onder de Expressweg groeit de bevolking sterk, met een verzwakking tussen de twee wereldoorlogen

Relatief beperkte daling van de poldergemeenten, ondanks grote inname van haventerreinen

Demografisch verloop 1857 -2015 van Kieldrecht, Kallo, Verrebroek en Doel

Evolutie van de bevolking van Doel

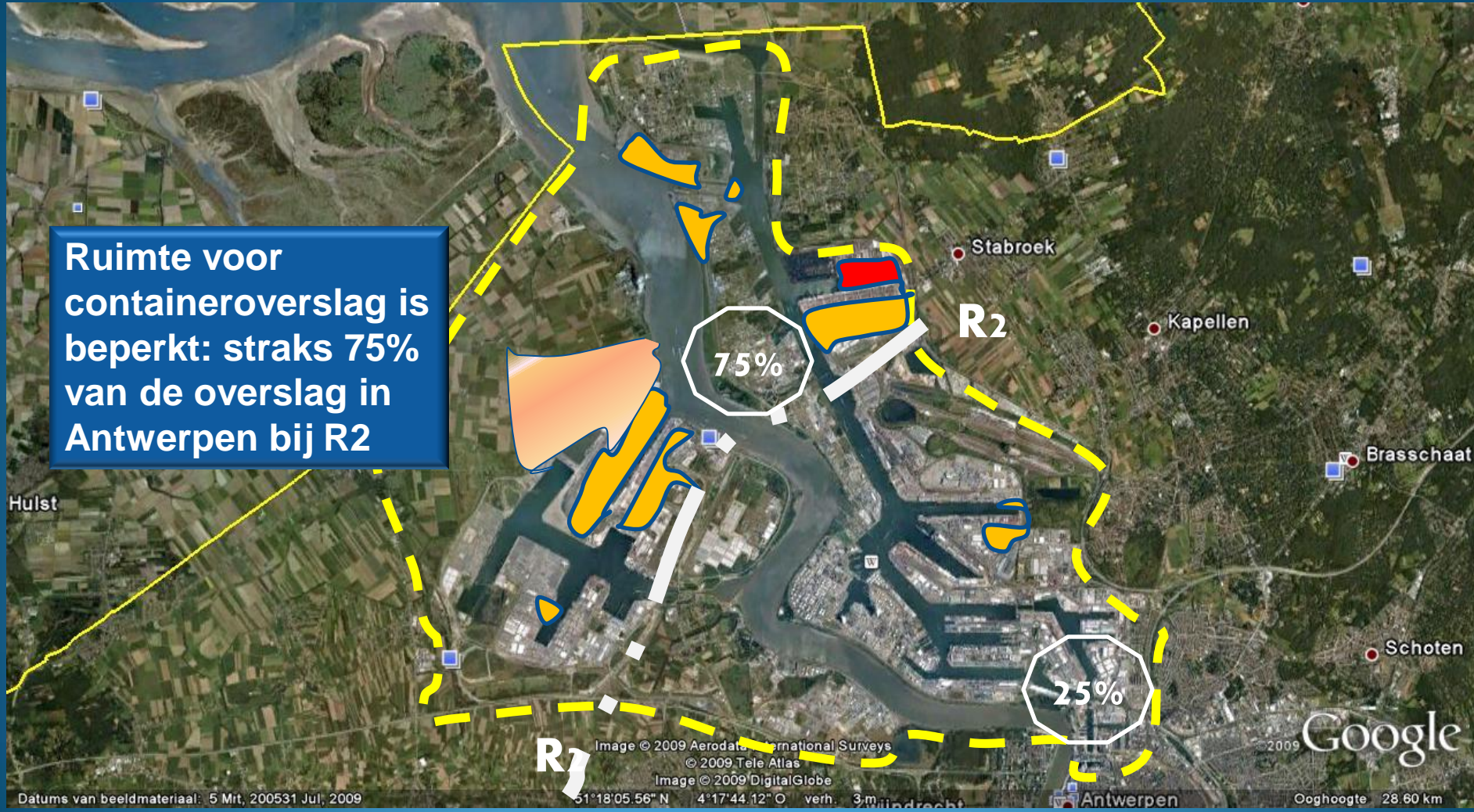

Waasland : dank zij Haven van Antwerpen gunstige ligging op kruispunt van mobiliteit : **bereikbaarheid**

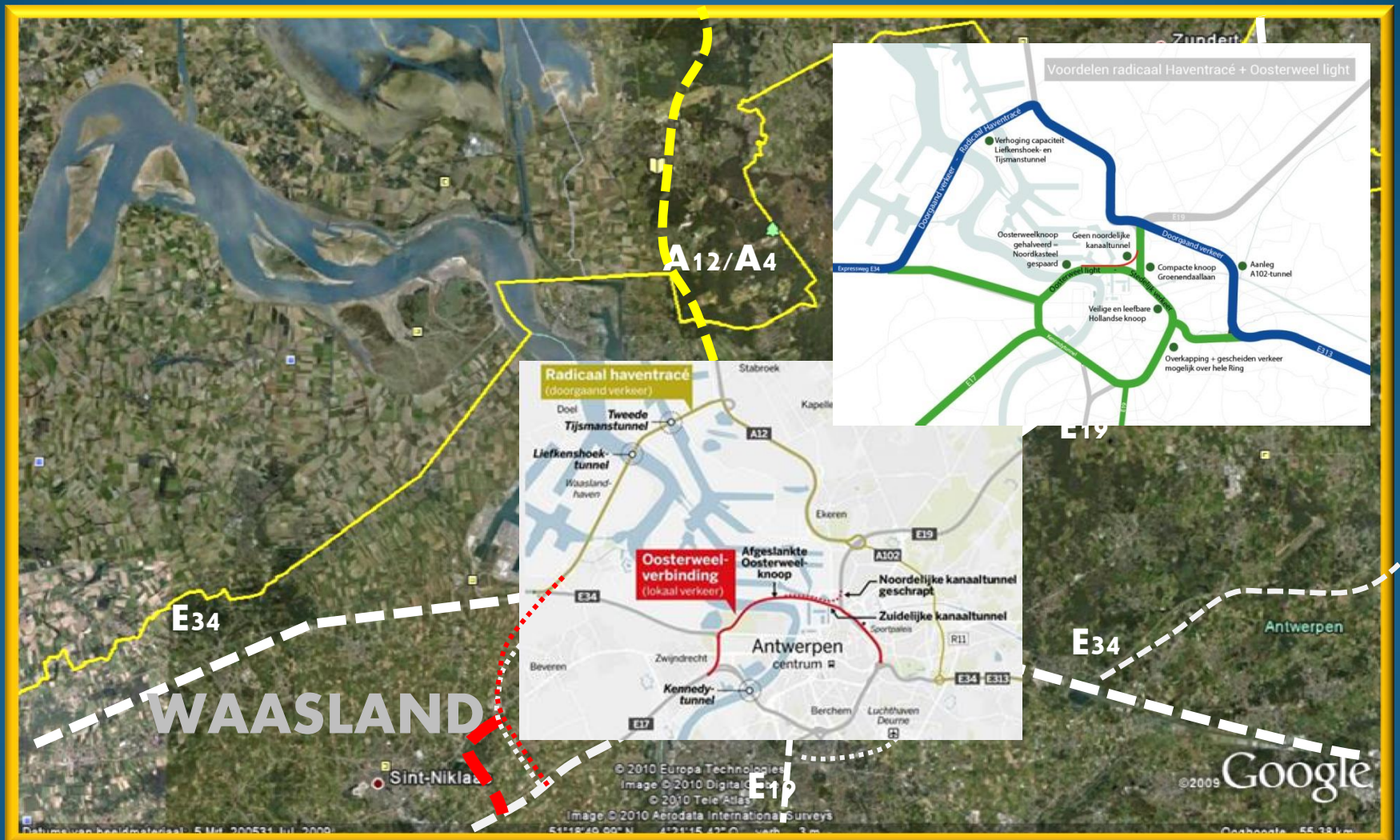

Ruimte voor containeroverslag concentreert zich rond R2

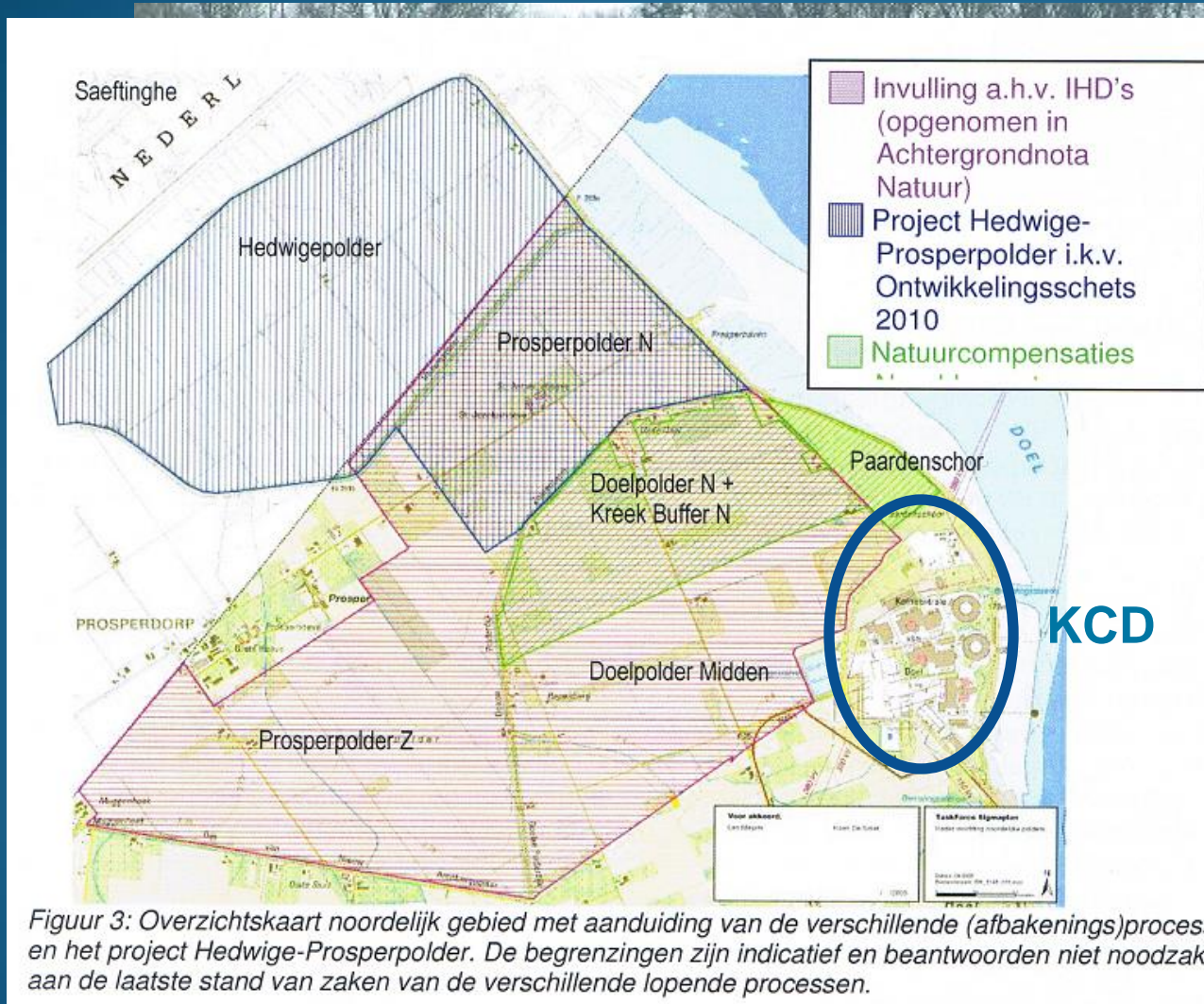
Ruimte voor containeroverslag is beperkt: straks 75% van de overslag in Antwerpen bij R2

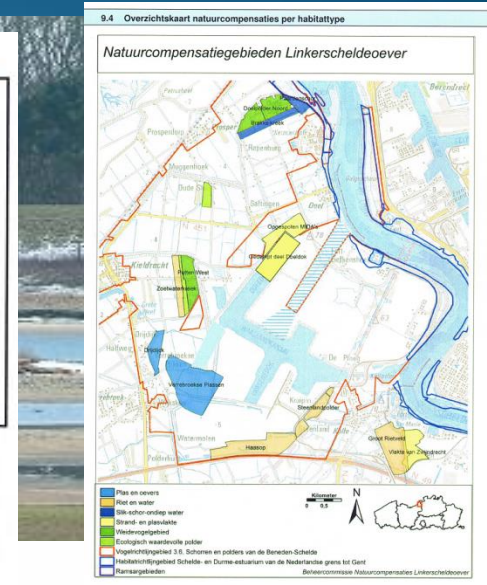
Netwerk E wegen houdt verkeer buiten de stedelijke agglomeraties in Waasland (N70 ??) : welvaart op een boogscheut

Landbouw- of natuurgebied ?

Figuur 3: Overzichtskaart noordelijk gebied met aanduiding van de verschillende (afbakenings)processen en het project Hedwige-Prosperpolder. De begrenzingen zijn indicatief en beantwoorden niet noodzakelijk aan de laatste stand van zaken van de verschillende lopende processen.

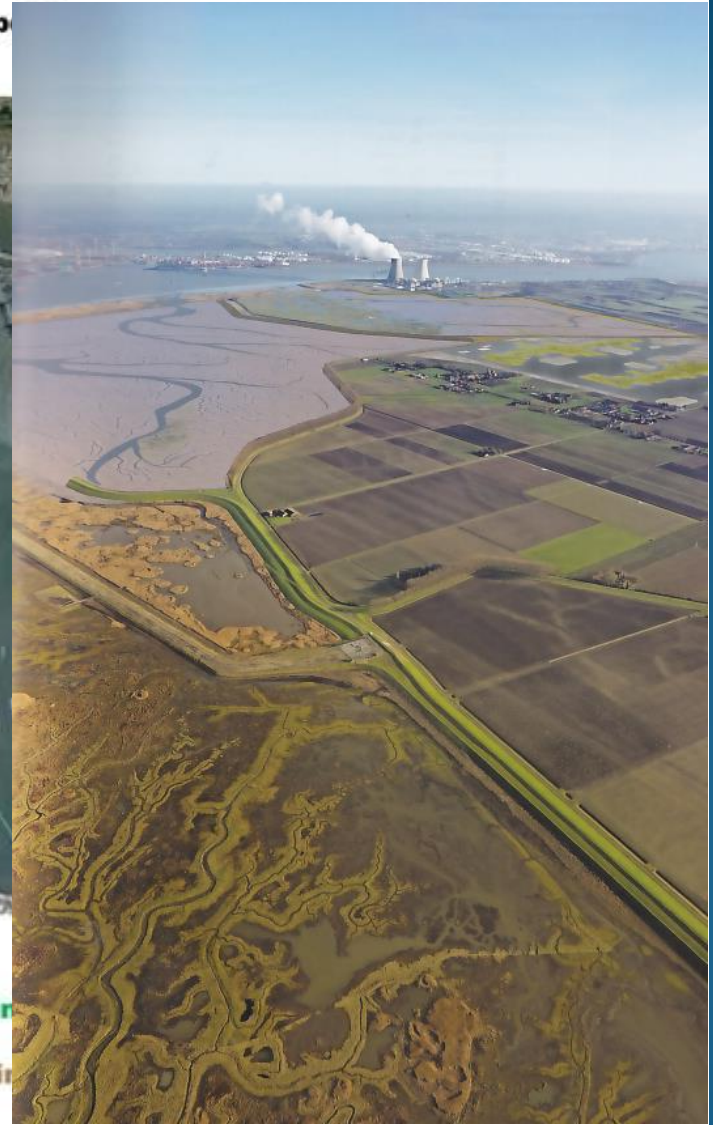
**Links Diverse Natuurcompensaties ter hoogte van Prosperpolder
Rechts**

Natuurcompensaties (deel van globale plan rechtsboven)

Invulling van de InstandhoudingsDoelstellingen (opgenomen in

Project Hedwigepolder-Prosperpolder in kader van Ontwikkeling

Vogelrichtlijn 79/409/EEG : SBZ-V >>> Besluit Vlaamse Executive **17 oktober 1988**
Habitatrichtlijn 92/43/EEG : SBZ-H >>> Beslissing Vlaamse Regering 14 februari 1996

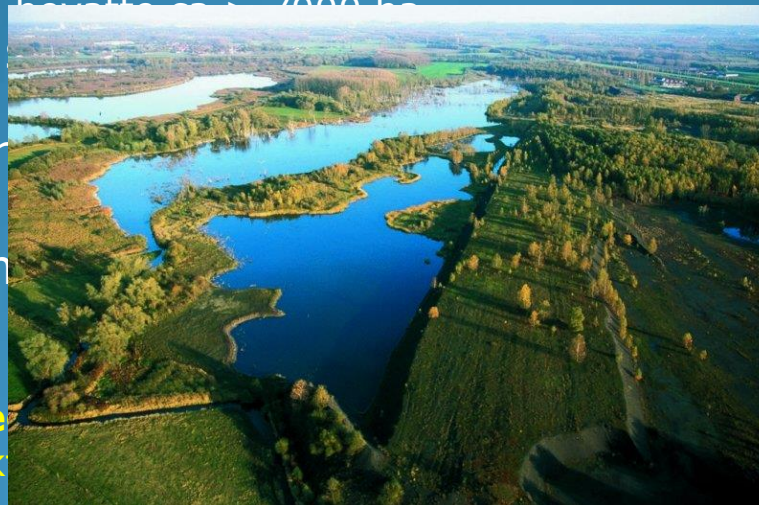
- Invoering via de **Jachtwet zonder dat daaraan een openbaar onderzoek aan voorafging.** (Ook via VLAREM I motivering milieuvergunningen en VLAREM II motocross en Jacht en Bemesting (Mestdecreet))
- Slechts zeven zones met "integrale" oppervlakte (vb Zwin, Kalmthoutse heide,...) en 16 zones met "**niet-integrale**" oppervlakte, (Voorbeeld Waaslandhaven, Zeebrugge,..) (16+7=23 Wallonië 1 Harchies)

Polders van de Beneden-Zeeschelde toevallig ≈ begrenzing

Waaslandhaven heeft een oppervlakte van 7000 ha waarvan tot de

- Slikken en
- Dijken
- Kreken en

Niet-integrale oppervlakte

duch) toch de volle

Vogelrichtlijn 79/409/EEG : SBZ-V >>> Besluit Vlaamse Executive 17 oktober 1988
Habitatrichtlijn 92/43/EEG : SBZ-H >>> Beslissing Vlaamse Regering 14 februari 1996

300 ha

- Slikken en schorren
- Dijken
- Kreeken en hun oever vegetatie

6000 ha

300 ha aangeduid door
 Instituut voor Natuurbehoud
 prof. Eckhart Kuijken

Niet-integraal: maar men vermeldde (verwarrend dus) toch de volle oppervlakte aan bij de Europese Unie

Vogelrichtlijn 79/409/EEG : SBZ-V >>> Besluit Vlaamse Executive 17 oktober 1988
Habitatrichtlijn 92/43/EEG : SBZ-H >>> Beslissing Vlaamse Regering 14 februari 1996

onderzoek

se heide,...)
 haven,

RSV 1997
 5 % haven
 groene
 bestemming

Wijzigingsdecreet : Besluit van 24 mei 2002 (zonder openbaar onderzoek) niet -integraal wordt Integraal

Vogelrichtlijn 79/409/EEG : SBZ-V >>> Besluit Vlaamse Executive 17 oktober 1988
Habitatrichtlijn 92/43/EEG : SBZ-H >>> Beslissing Vlaamse Regering 14 februari 1996

300 ha

- Slikken en schorren
- Dijken
- Kreeken en hun oever vegetatie

6000 ha

Te compenseren ca 300 ha > 6000 ha

onderzoek

se heide,...)
 haven,

RSV 1997
 5 % haven
 groene
 bestemming

Wijzigingsdecreet : Besluit van 24 mei 2002 (zonder openbaar onderzoek) niet -integraal wordt Integraal

Vogelrichtlijn 79/409/EEG : SBZ-V >>> Besluit Vlaamse Executive 17 oktober 1988

Habitatrichtlijn 92/43/EEG : SBZ-H >>> Beslissing Vlaamse Reg. 14 februari 1996

- Gebieden voorgesteld door het **Instituut voor Natuurbehoud**, (14-2-1996) **Aanwijzingsbesluit VR** werd **niet gepubliceerd in BS** (dus eigenlijk ongeldig) Pas na opmerkingen **EU Commissie**, nieuwe lijst goedgekeurd 4 mei 2001 waarmee tot **10% van Vlaanderen** als SBZ-H werd aangeduid, en pas op 24 mei **2002** bekendgemaakt. (40 % SBZ-H overlapt met SBZ-V)
- **Geen formele juridische omzetting**, behalve bescherming vegetatie en kleine landschapselementen (Natuurdecreet) en bepalingen motorcross VLAREM II)
- Aanwijzingsbesluit met betrekking tot SBZ-H niet in BS (dus niet afdwingbaar voor burger)
- **Aanwijzingsbesluit 24 mei 2002** (opnieuw) **genomen zonder openbaar onderzoek**
- Er is verschil in kaarten (schaal) bij de gemeenten en in BS
- Bij deze overgangsregeling krijgt bevolking (en betrokken administraties/eigenaars) **geen inspraak** (o.a. relatie tot economisch activiteiten, landbouw, bosbouw en havens).
- **Natuurrichtplan / Instandhoudingsdoelstellingen** (eerst voor natuurgebieden / dan maar voorlopige)
 - Regels afgeleid bv versus Scandinavische landen
 - Geen duidelijkheid over **ingangsdatum** (1979 wordt evolutief)
 - Gelijkwaardigheid natuurcompensatie, doch minstens 1:1 regel strenger dan EU
 - Passende beoordeling
 - Historisch Passief

Vogelrichtlijn 79/409/EEG : SBZ-V >>> Besluit Vlaamse Executive 17 oktober 1988

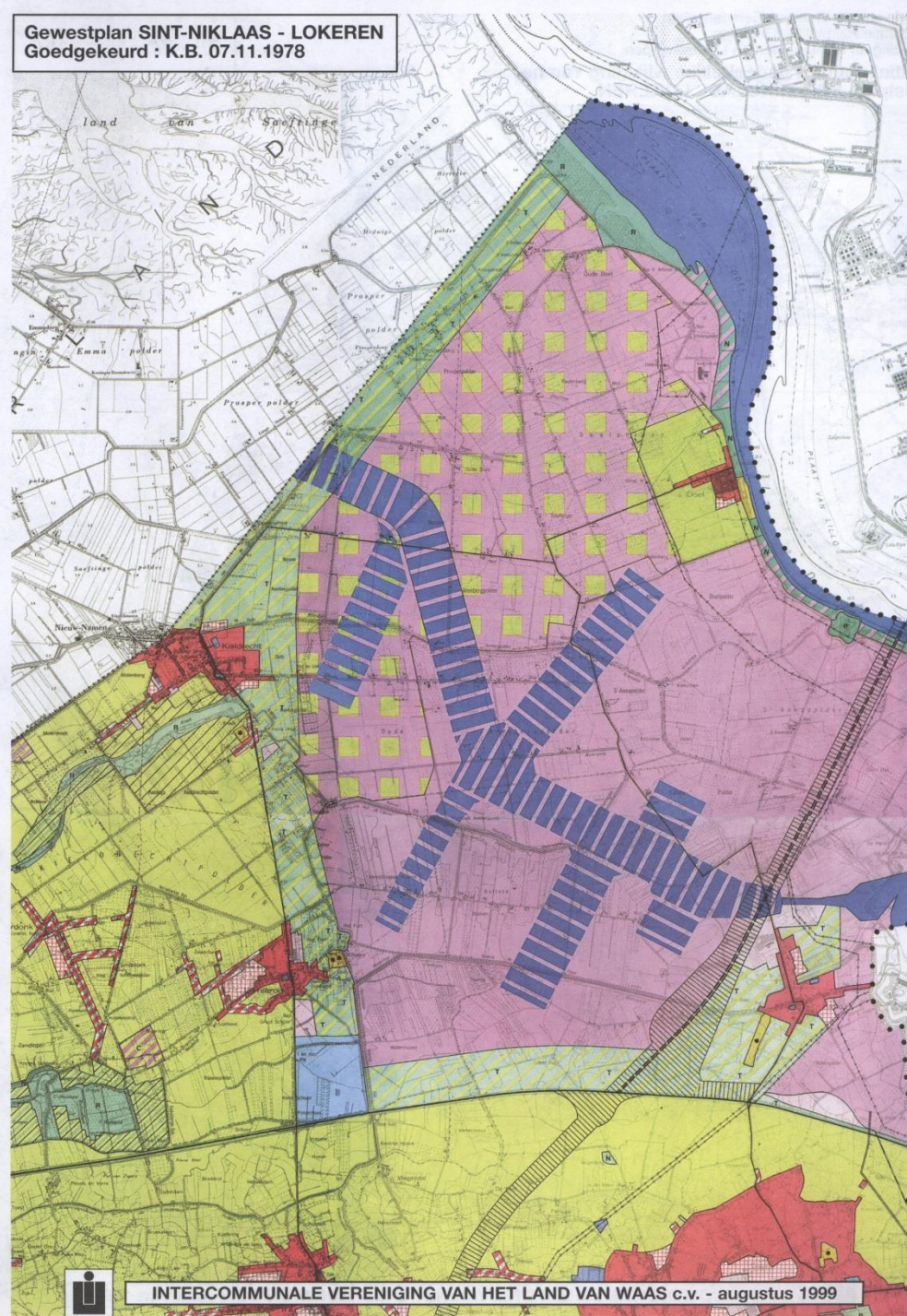
Habitatrichtlijn 92/43/EEG : SBZ-H >>> Beslissing Vlaamse Regering 14 februari 1996

Deurganckdok

Startnota	Sept. 1995
Techn. Admin. Ontwerp Goedk. VR 20 januari 1998	
Afleveren bouwvergunning	
Aanleg Ringweg 1998 1999	
Fase 1	4-10-1999
Fase 2	1-3-2000
Stilstand totaal 35 miljoen Euro	
Nooddecreet Validatiedecr.	14-10- 2001
Fase 3	15-11-2002

Procedures

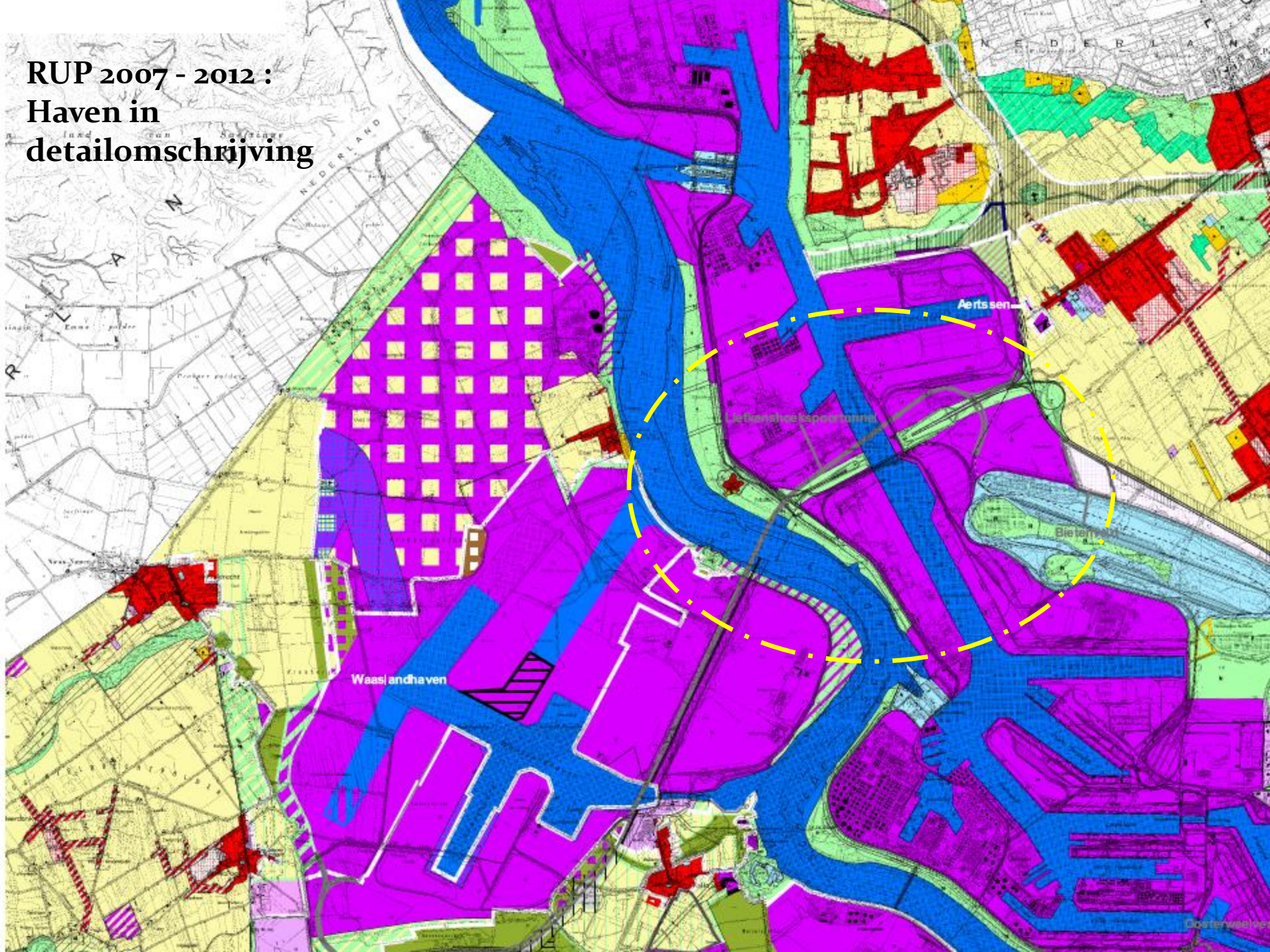
1979	Vogelrichtlijn	Vlaanderen na 11 jaar <i>geen OO</i>	17 oktober 1988
1992	Habitatrichtlijn	Vlaanderen na 4 jaar <i>niet BS</i> ,	14 februari 1996
1998	EU Commissie > Vlaanderen niet naleven art 4 (Militair domein Zwarte beek Limburg)		29 september 1998
2000 2001	Op 6 juni 2000 en op 8 maart 2001 schorst RvS de bouwvergunningen die steunden op gewestplanwijziging. Gebied behoort tot meest geschikte om te worden aangewezen (natuurlijk 1979 ≠ 2000) (idem koppel havikarenden, Basses Corbières) KBR was geen volwaardige compensatie, was al SBZ-H		
Aanzet : Klachten bewoners Doel, argument niet naleven art 4 en 6 VRL (schorsing Gewestplanwijziging DGD, en aldus bouwvergunning)			
<i>Na opm. EU Commissie, ruime uitbreiding SBZ-H</i>			4 mei 2001
2002	Wijziging Natuurbehoudsdecreet Art 36 ter		19 juli 2002
2002	Aanwijzingsbesluit <i>geen OO niet in BS geen inspraak burger over SBZ-V en SBZ- H Niet Integraal wordt Integraal</i>		24 mei 2002 BS 17-8 -2002
2002	Instandhoudingsdoelstellingen Afwijkingsregime ook voor plan en programma Gelijkwaardige compensatie maar ook 1=1 ha regel Passende beoordeling		24 mei 2002

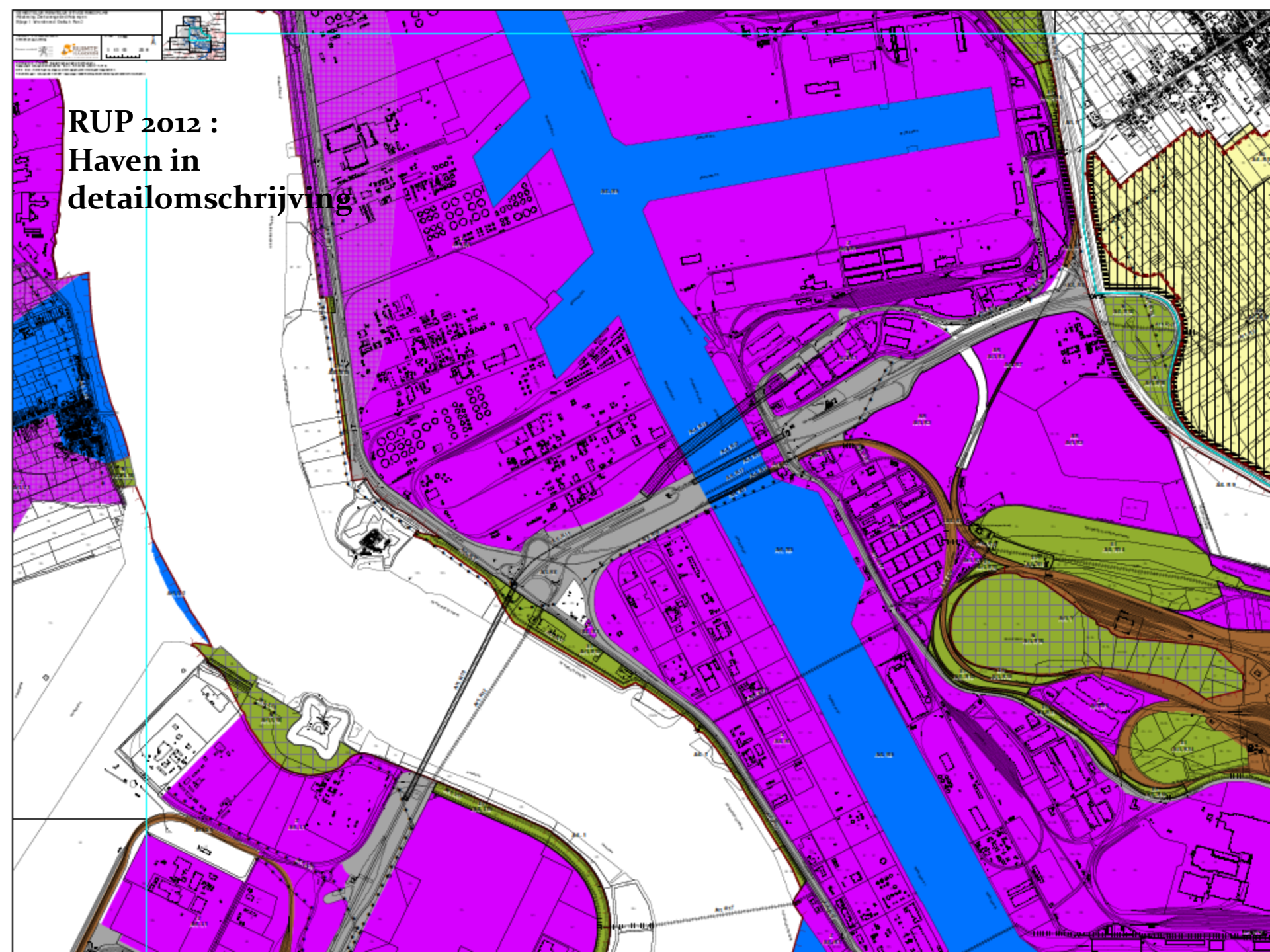
**Omzetting tot
Gewestplan
7 november 1978**

**Haventoeekomst
In globo**

RUP 2007 - 2012 : Haven in detailomschrijving

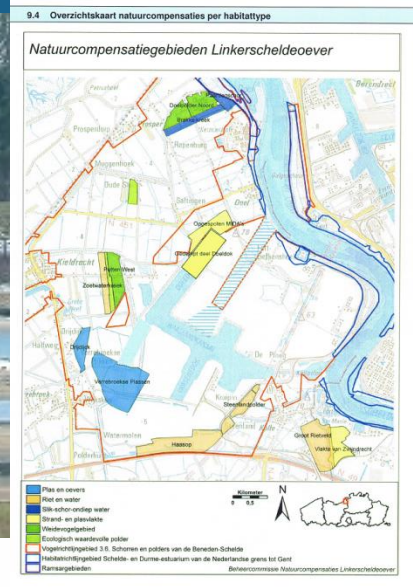

**RUP 2012 :
Haven in
detailomschrijving**

Landbouw- of natuurgebied ?

Recente natuurontwikkeling in Vlaanderen ≈ natuurontwikkeling in de Vlaamse zeehavens

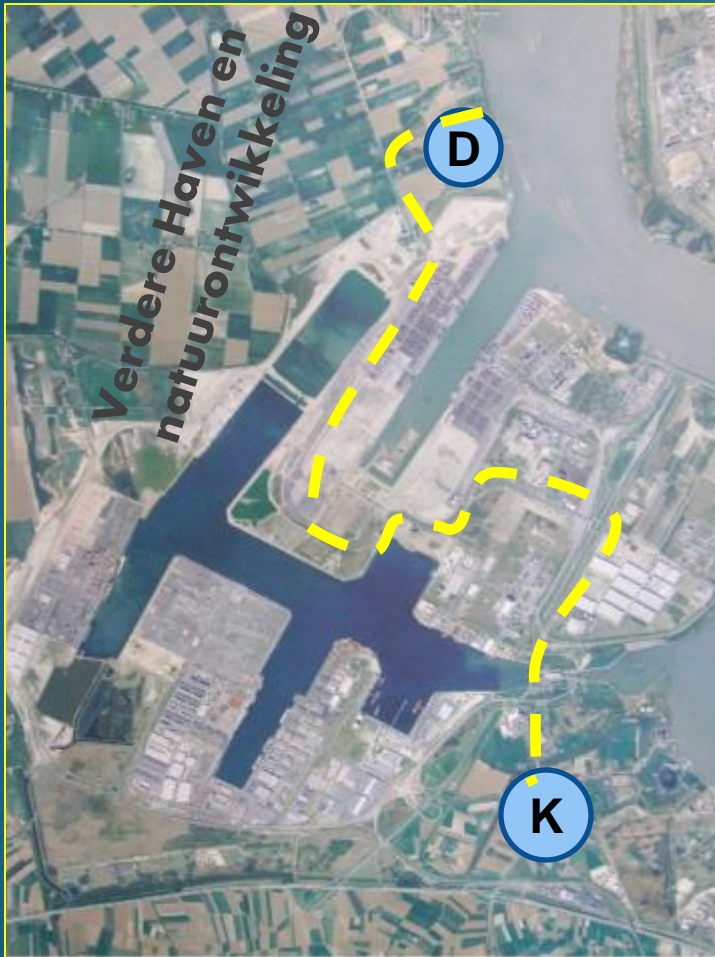
Protest aan beide zijden van de grens

Leefbaarheid DOEL

Vraagtekens over de Leefbaarheid woonkernen

Natuurontwikkeling of Haven : Landbouw- of natuurgebied ?

“ - “ : Sommige landbouwers die hun grond aan de haven zouden verliezen dienen nu die af te staan aan natuurontwikkeling

Natuurontwikkeling of Haven : Landbouw- of natuurgebied ?

Compensatiegebieden LSO	Ha	Ha	Ha
	Opp.	Definitief	Tijdelijk
Paardeschor / Schor Oude Doel	14	14	-
Nieuw Arenbergpolder 1 ste fase	48	48?	
Prosperpolder Zuid 1 ste fase	172	172?	
Doelpolder Midden	180	180?	
Brakke kreek	64	64?	
De Putten Weiden	52		52
Putten west en Zoetwaterkreek	70	70	
Drijdijk	36	36	
Verrebroekse Plassen	80	-	80
Haasop (Groenzone zuid)	100	100	
Ketenisschor	30	30	
Steenlandpolder	38	38?	
De Lisdodde Melkader	47	47	
De Vlakte van Zwijndrecht	57		57
Groot Rietveld	80	80	
Melseledijk (S-LHT)	50	50	
Sluizen Verrebroek	5	5	
Totaal	1.160	971	189
Sigma en Ontwikkelingsschets			
Hedwigepolder	425	425	
Prosperpolder+Doelpolder Noord en Brakke kreek	225+71	296	
Totaal	721	721	

Compensatiegebied RSO	Ha	Ha
Opstalvalleigebied	173	173
Totaal	173	173

Compensatiegebieden HvA	Ha/%
Linkeroever 1.881 ha	91,6 %
Recheroever 173 ha	8,4 %
LO +RO= 2.054 ha/	11.499ha

**Dubbel zo veel als
5 % voorzien in RSV**

TOEKOMST, recente foto's: niet langer desolate vlakte (zie ook diapresentatie)

Foto' : Deurganckdok, Vrasenedok en Logistiek Katoennatie

Bron MOW en Maatschappij

Toekomstprojecten Waaslandhaven MMHA Haven van Antwerpen (LSO) resultaat 2009 (5.439 ha)

Strategisch plan WLH
 Vergelijk met **Variante 3**
 studie 1998-1999

Ontwikkelingszone Saftingen (Saeftinghe)

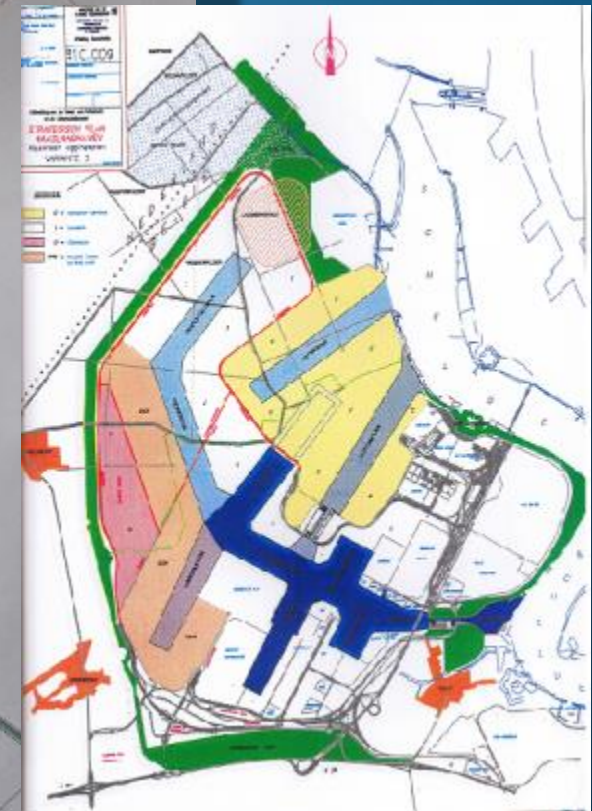
Saftingendok

Deurganckdok

Tweede sluis (Kieldrechtsluis)

Verrebroekdok afwerken (+1/3)

Logistiek park Waasland (in uitvoering)

Toekomstprojecten Waaslandhaven / Haven van Antwerpen (LSO)

Naar een nieuw evenwicht Faseringselementen in de havenontwikkeling Waaslandhaven

Jaar	ontwikkelingen	Commentaar
1965-1970	Noodzaak aan havenuitbreiding petrochemie – bulkopslag	Onderzoek naar ruimte tot 10.000ha o.a. door ACUSH
1968	<i>Intercommunale Vereniging v.h. Land van Waas</i> ”	26 juni 1968
1969	Minister Jos De Saeger richt DOLSO op iSint Niklaas	Uitvoeringsdienst van B.S.
1970-	Uitvoering door DOLSO, Kallosluis, toegangseul, Beverentunnel, dokken, wegen,	
	Wet Chabert (19-6-1978)	Beheerswet LSO (WL vs. A’pen)
1978	Gewestplan 7-11-1978 (St. Niklaas-Lokeren)	Haven- en industriegebied 6800 ha
1982	Installatie Maatschappij LSO :	15 december 1982
1985	Wet 5 -7-85 plaatsnaamaanduiding Antwerpse Waaslandhaven en Kallosluis	
1988-	Beheer haveninstallaties en overslagdokken door Stad Antwerpen / GHA – Industrierterreinen door Maatschappij LSO	
1999	Havendecreet : Beheerswet tussen Havenbedrijven en Vlaams gewest, Maatschappij is geen Havenbedrijf, maar behoudt wel bevoegdheden	
2004	Gouverneur André Denys : “Lusten en baten verdelen” / Oost-Vlaanderen heeft 2 zeehavens	Aanstelling 26 november 2004 <i>Waaslandhaven is de grootste</i>

Naar een **nieuw evenwicht** : studie InterWaas – Provincie OV

European Centre for Strategic Analysis

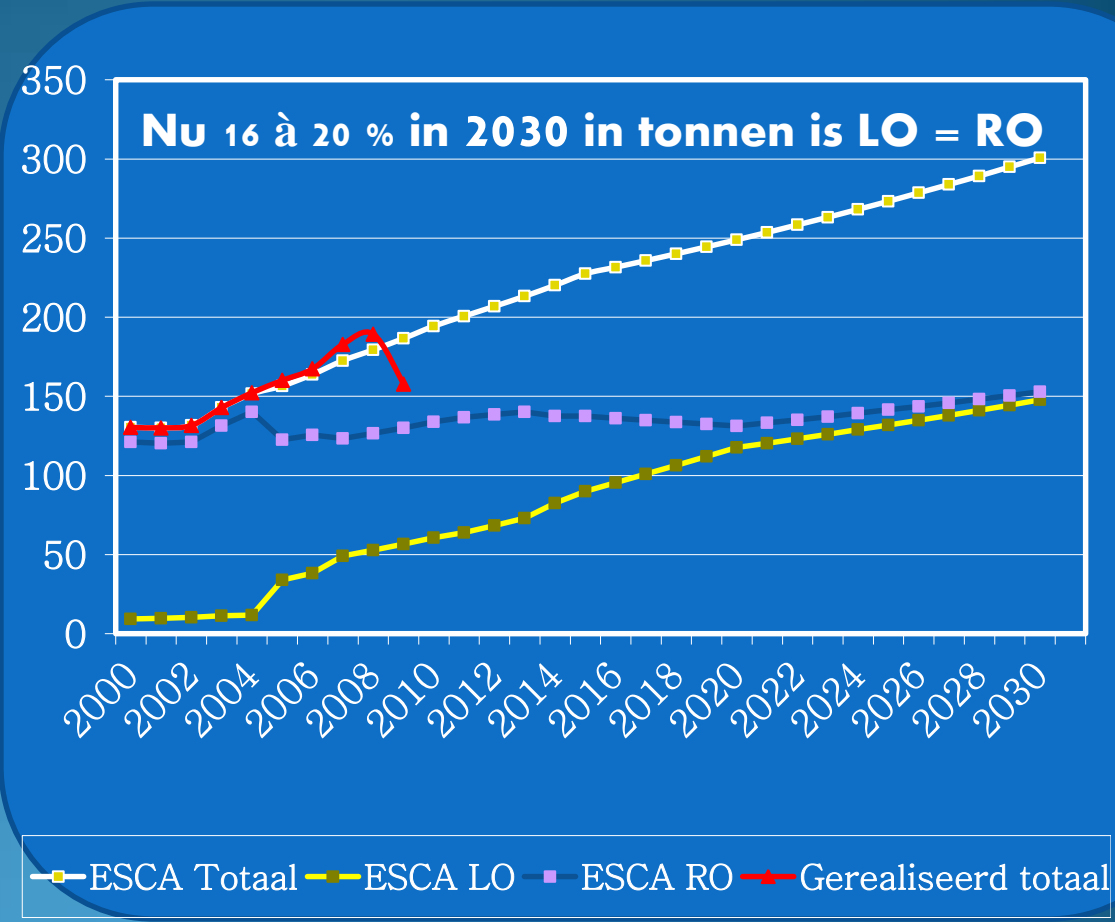
Location studies - Strategic Masterplans - Multi-Criteria Analyses
Multi-Stakeholder Analyses - Social Cost-Benefit Analyses - Economic and Strategic Impact Analyses

Eindrapport

Studie naar de verdeling van de baten en de lasten van de Waaslandhaven

Voor
Intergemeentelijk Samenwerkingsverband van het Land van Waas (ICW)
Provincie Oost-Vlaanderen

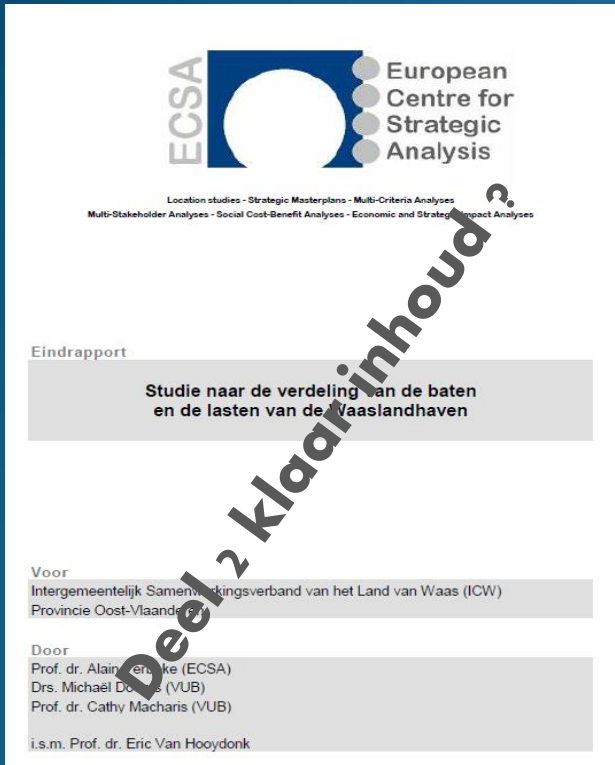
Door
Prof. dr. Alain Verbeke (ECSA)
Drs. Michaël Dooms (VUB)
Prof. dr. Cathy Macharis (VUB)
i.s.m. Prof. dr. Eric Van Hooydonk

Deel 1 : 2006

Het doel van perceel 1 van de studie is het **in kaart brengen van de baten en de lasten die de Waaslandhaven meebrengt** voor de verschillende betrokken partijen,

Naar een **nieuw evenwicht** : studie InterWaas – Provincie OV

	LO	RO	
Oppervlakte 2005	4.481	6.921	39%
Oppervlakte 2030 MMHA	5.439	6.921	44%
Werkgelegenheid 2005 2012	13.168	49.233	21% <i>Ca 30%</i>
Werkgelegenheid 2030	29.762	42.901	41%
Toegevoegde waarde 2005	1.676	5.961	22%
Toegevoegde waarde 2030	4.911	6318	43%
Vertegenwoordiging GHA	2	14	12,5%

Haven in Maatschappij % vertegenwoordigd

Deel 2 : 20??

Het doel van perceel 2 van de studie is, voortbouwend op de resultaten van perceel 1, de **opstelling van een proeve van een evenwichtige en haalbare alternatieve beheersstructuur**: Eric Van Hooydonk CV juridisch onderzoek van alternatieve beheersformules voor de Waaslandhaven (2005–2006)”

Naar een **nieuw evenwicht** : studie InterWaas – Provincie OV

	LO	RO	
Oppervlakte 2005	4.481	6.921	39%
Oppervlakte 2030 MMHA	5.439	6.921	44%
Werkgelegenheid 2005 2012	13.168	49.233	21% <i>Ca 30%</i>
Werkgelegenheid 2030	29.762	42.901	41%
Toegevoegde waarde 2005	1.676	5.961	22%
Toegevoegde waarde 2030	4.911	6318	43%
Vertegenwoordiging GHA	0	14	0 %

Haven in Maatschappij % vertegenwoordigd

Deel 2 : 20??

Het doel van perceel 2 van de studie is, voortbouwend op de resultaten van perceel 1, de **opstelling van een proeve van een evenwichtige en haalbare alternatieve beheersstructuur**: Eric Van Hooydonk CV juridisch onderzoek van alternatieve beheersformules voor de Waaslandhaven (2005–2006)”

Prognose goederenvolume ESCA Haven van Antwerpen

EOS Studie

Raming goederenvolume 2030

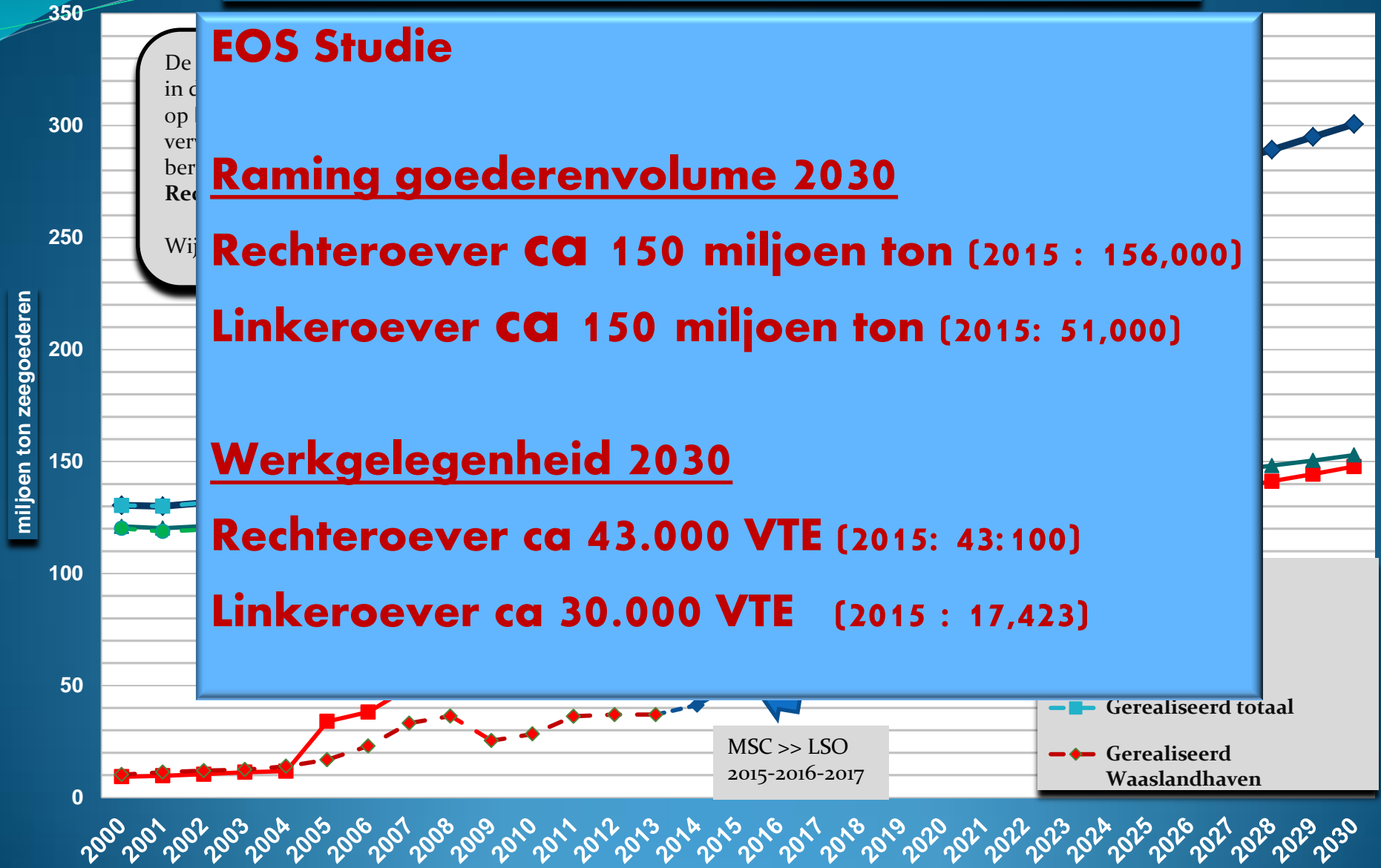
Rechteroever ca 150 miljoen ton (2015 : 156,000)

Linkeroever ca 150 miljoen ton (2015: 51,000)

Werkgelegenheid 2030

Rechteroever ca 43.000 VTE (2015: 43:100)

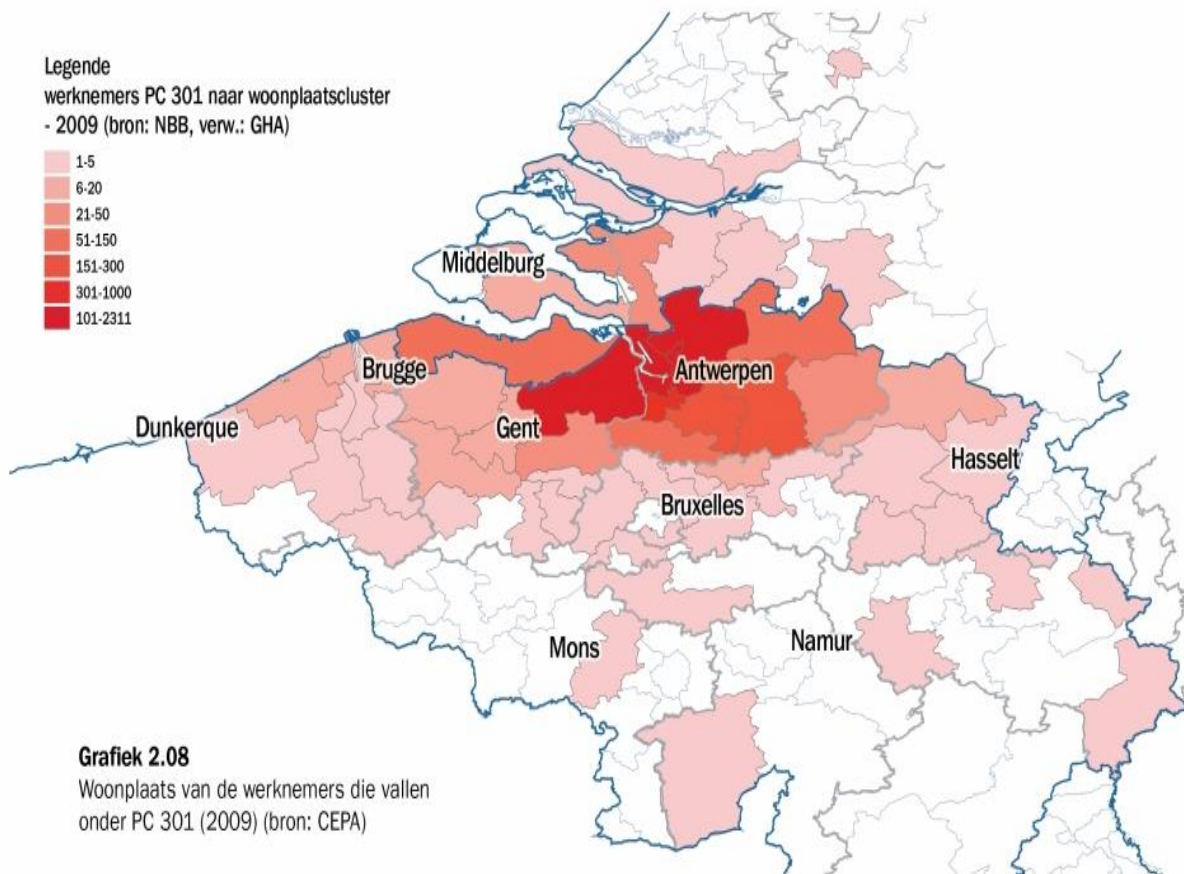
Linkeroever ca 30.000 VTE (2015 : 17,423)

Paritair Comité Haven (PC 301)

Legende
werknemers PC 301 naar woonplaatscluster
- 2009 (bron: NBB, verw.: GHA)

- 1-5
- 6-20
- 21-50
- 51-150
- 151-300
- 301-1000
- 101-2311

Grafiek 2.08

Woonplaats van de werknemers die vallen onder PC 301 (2009) (bron: CEPA)

Havenarbeiders (Dokwerkers)

Totaal ca 8.000

Beveren 1.008 : 12,5%

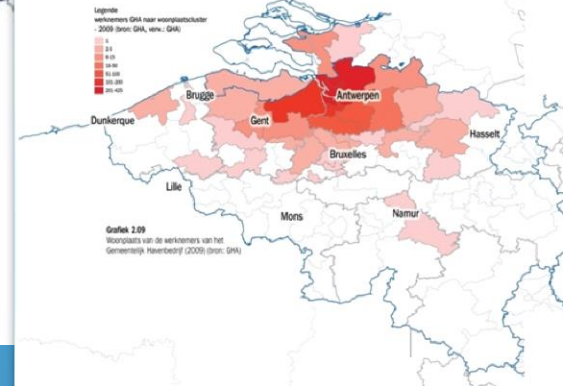
Waasland 2,513 : 31 %

St-Gillis-Ws 184 : 2,5%

Logistiek

Waasland : 33 %

GHA

Grafiek 2.09
Woonplaats van de werknemers van het
Gemeentelijk Havenbedrijf (2009) (bron: GHA)

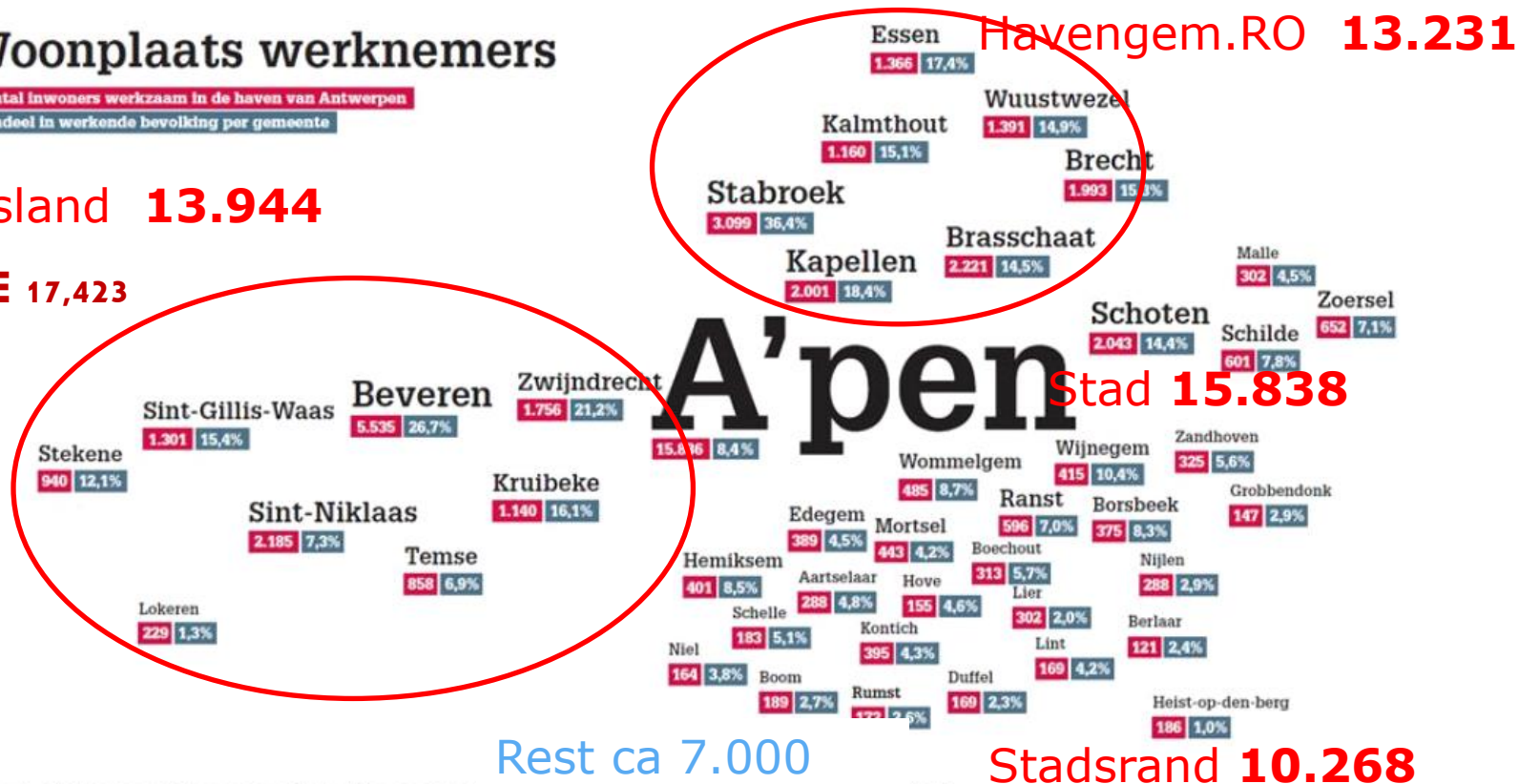
Paritair Comité Haven (PC 301)

Woonplaats werknemers

Aantal inwoners werkzaam in de haven van Antwerpen
Aandeel in werkende bevolking per gemeente

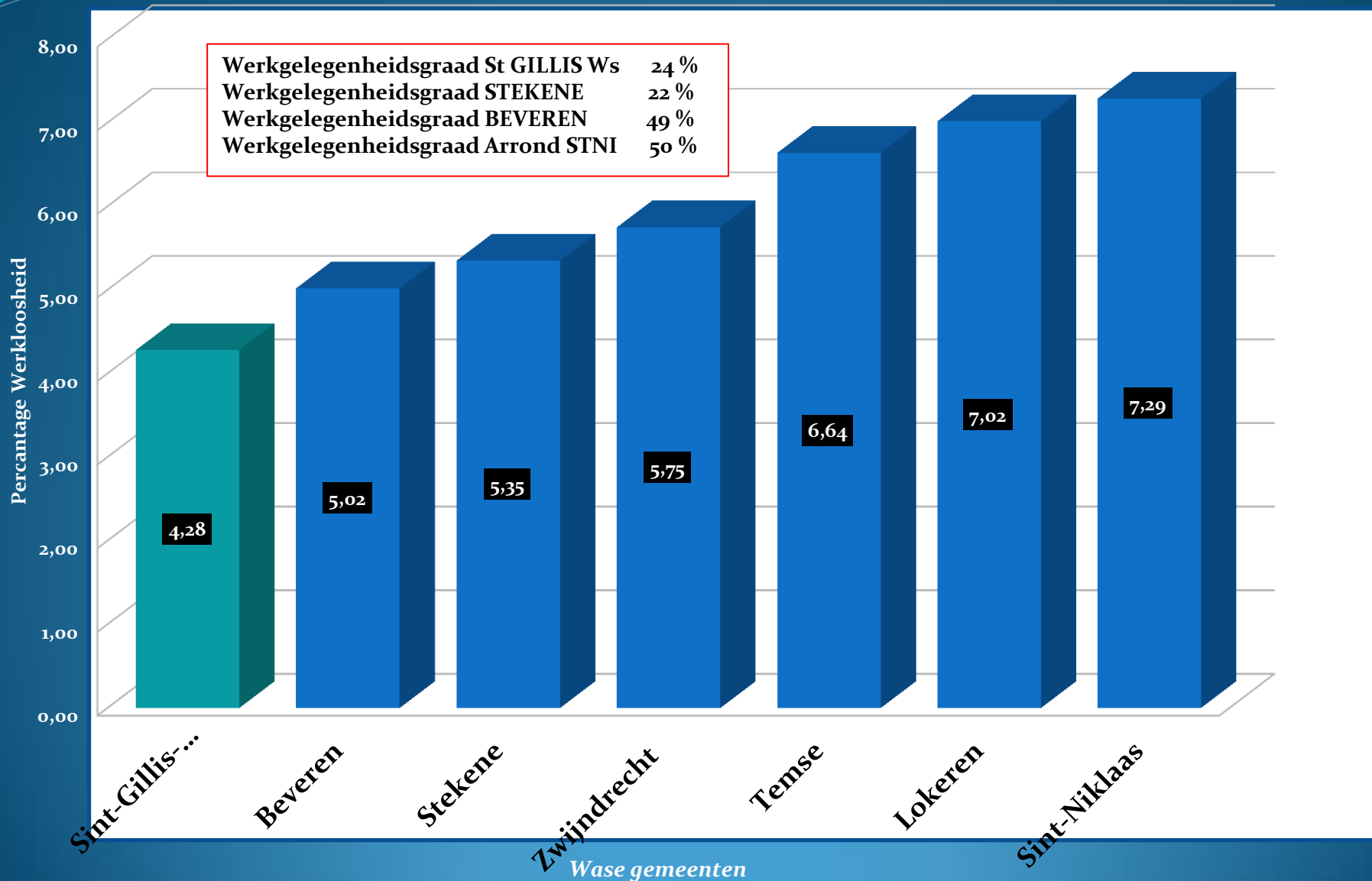
Waasland **13.944**

VTE 17,423

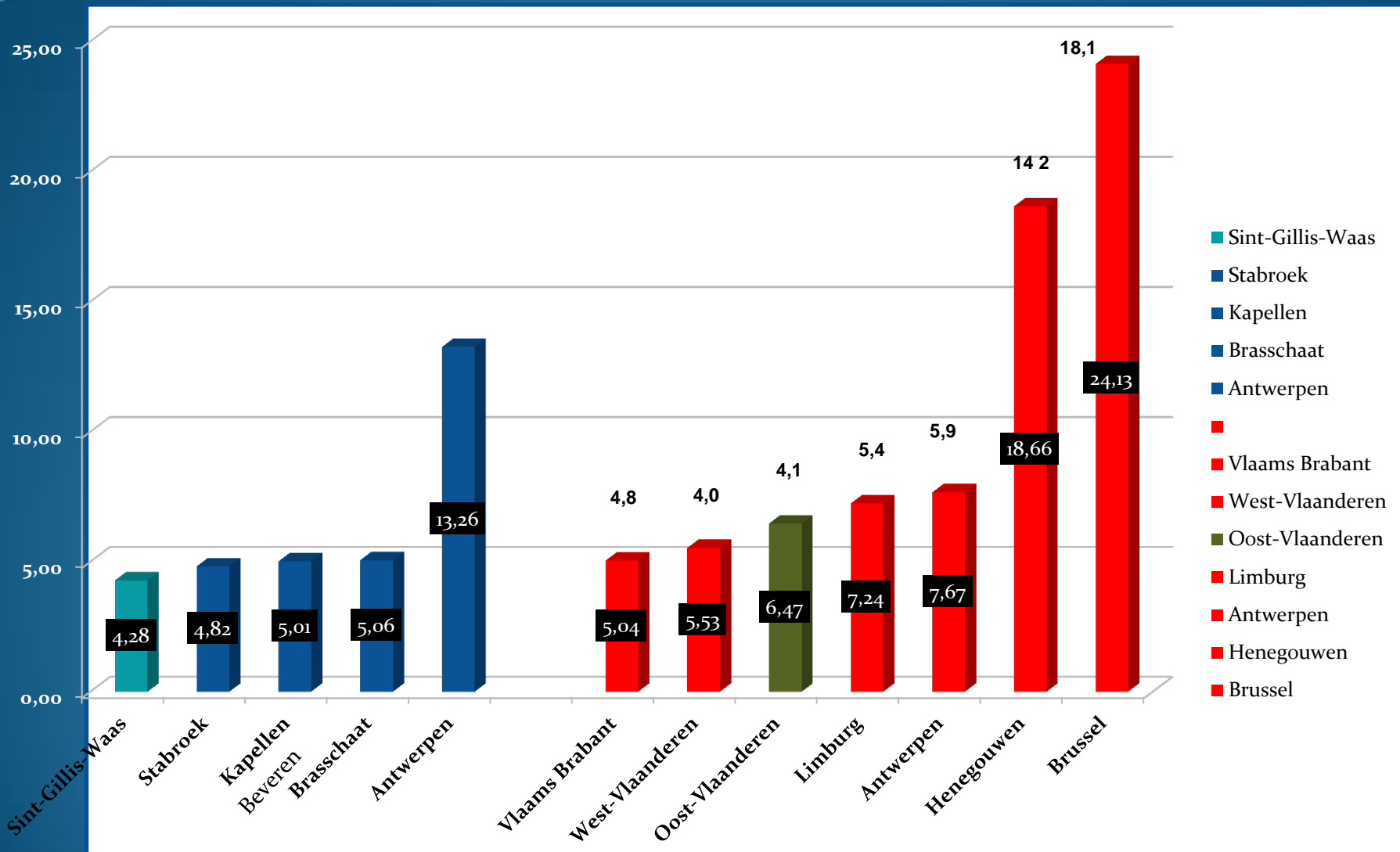

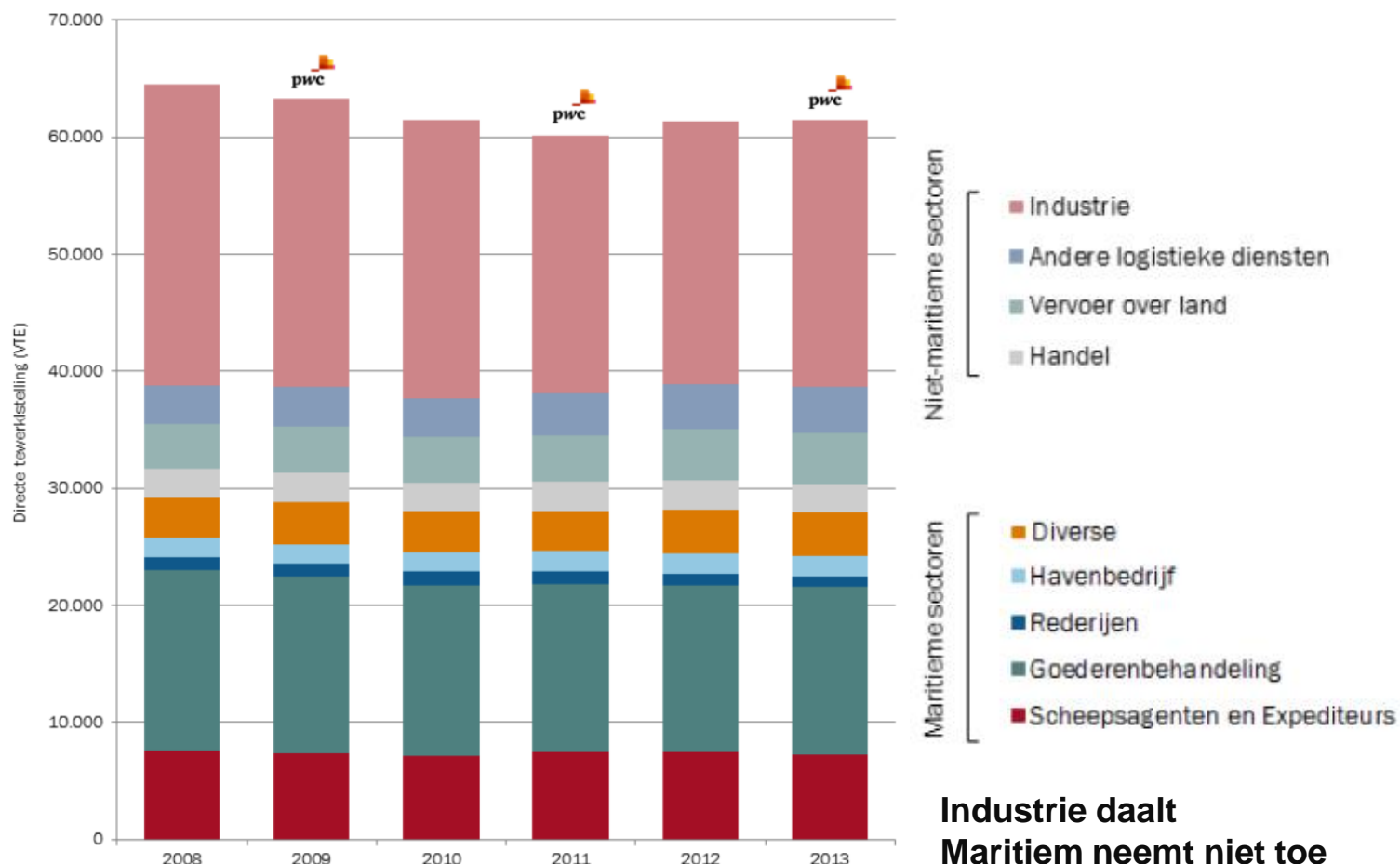
Figuur 1.12: Het aantal inwoners uit de diverse gemeenten werkzaam in de Antwerpse haven in 2014 (bron: GHA)

Werkloosheid 2009 : regio Waasland

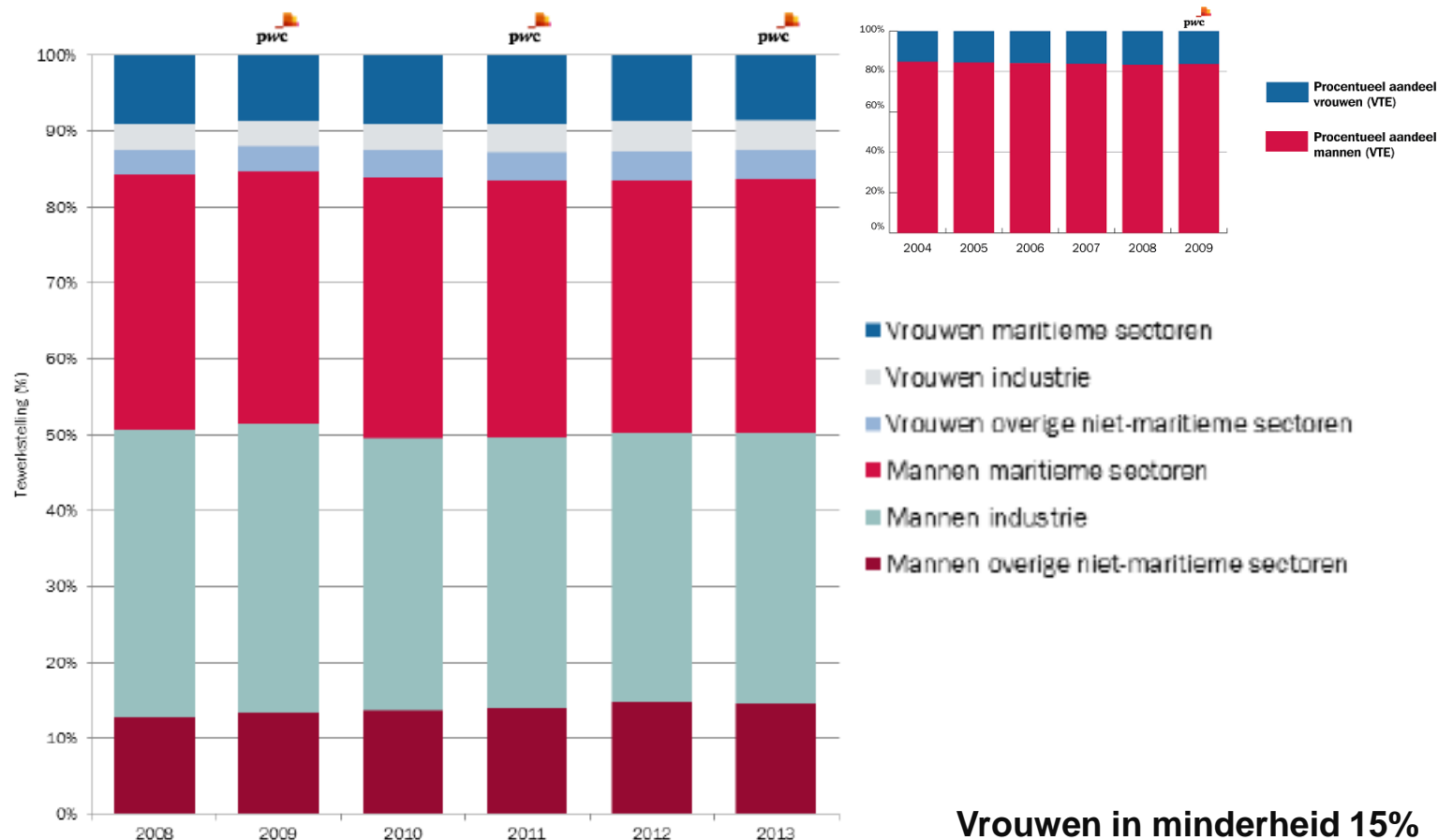
Werkloosheid 2009 / 2014 : regionaal

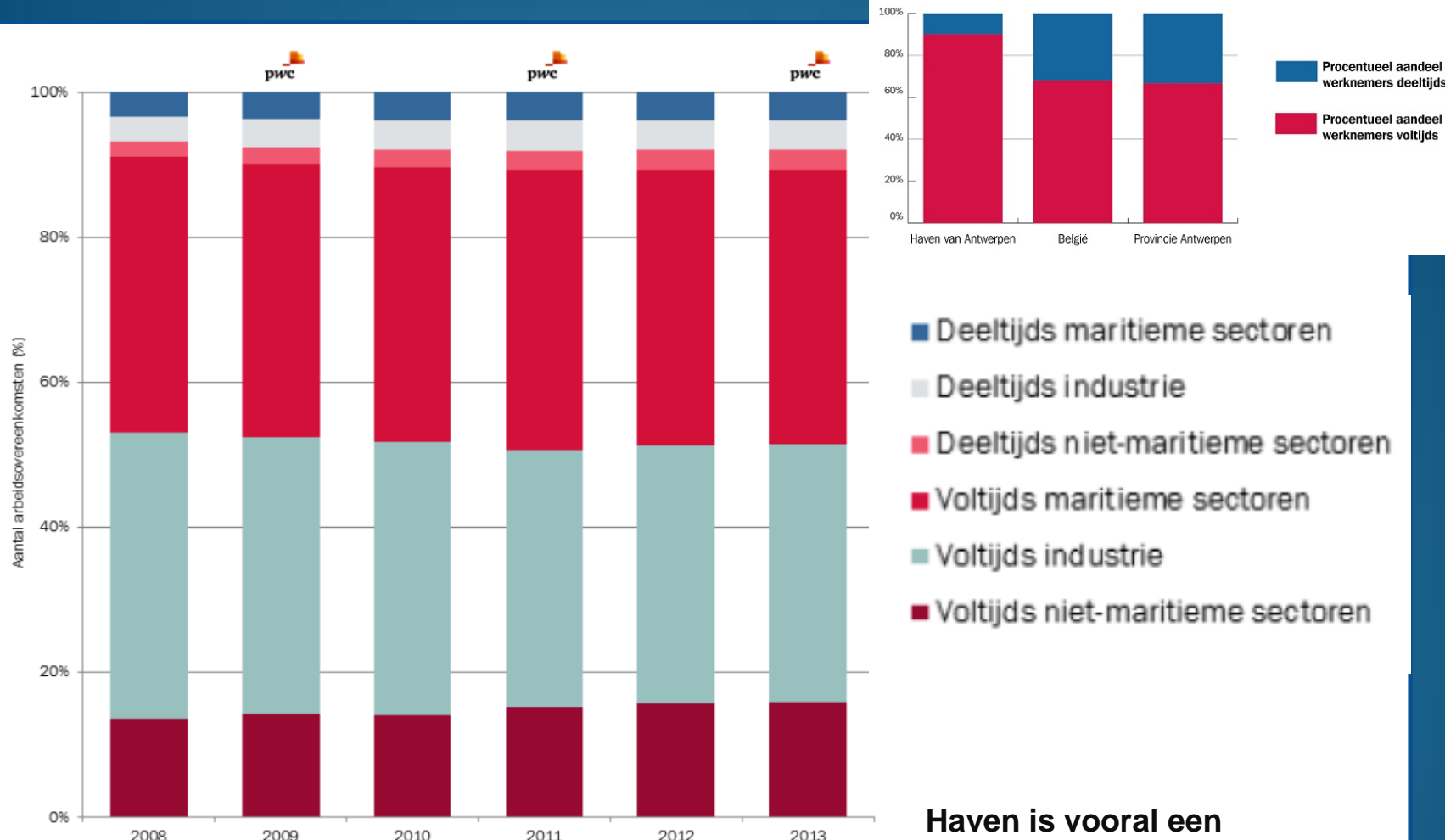
Figuur 1.2: Directe tewerkstelling in de diverse sectoren die actief zijn in het Antwerps havengebied (bron: NBB, working paper 283)

**Industrie daalt
Maritiem neemt niet toe
ondanks tonnage**

Figuur 1.3: Verhouding man/vrouw werkzaam in de haven van Antwerpen (bron: NBB)

Vrouwen in minderheid 15%

Figuur 1.5: Verhouding arbeidsovereenkomsten voltijds versus deeltijds in de haven van Antwerpen (bron: NBB)

Haven is vooral een Voltijdse job

Groei werkgelegenheid per arrondissement

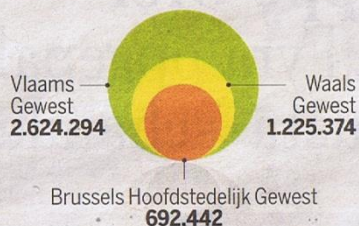
■ Totaal aantal werkzame personen in 2011

WEST-VLAANDEREN

Brugge	128.184
Diksmuide	16.894
Ieper	42.953
Kortrijk	135.505
Oostende	50.089
Roeselare	71.105
Tielt	41.014
Veurne	23.959
Totaal	509.703

OOST-VLAANDEREN

Aalst	82.626
Dendermonde	61.561
Eeklo	27.276
Gent	262.890
Oudenaarde	42.625
Sint-Niklaas	91.556
Totaal	568.534

ANTWERPEN

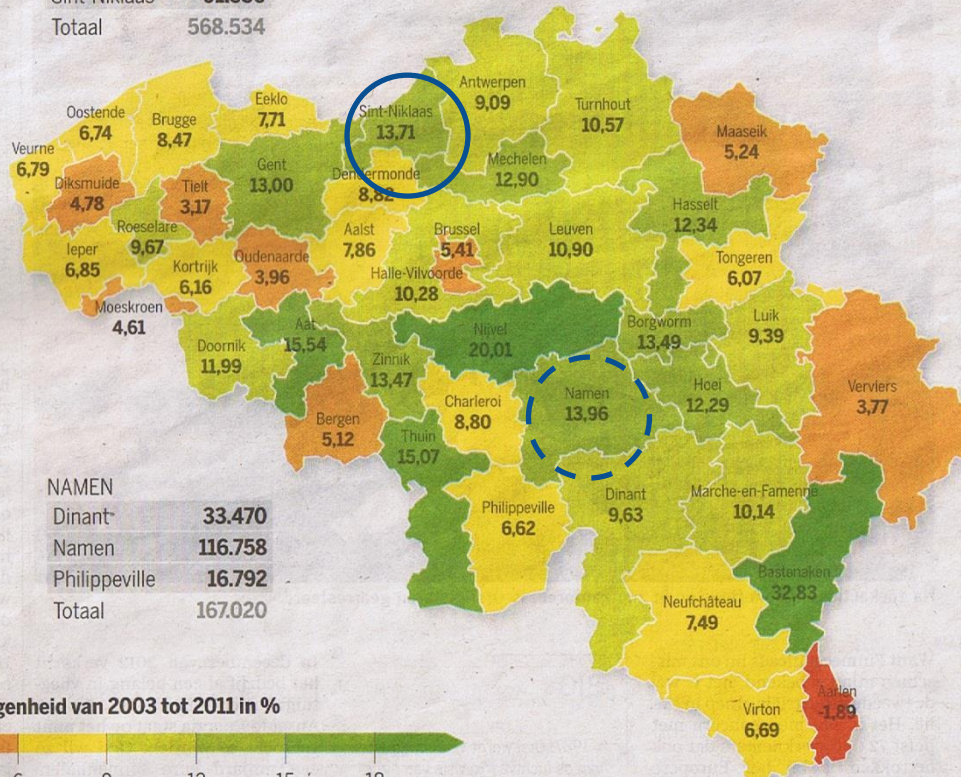
Antwerpen	461.501
Mechelen	137.775
Turnhout	181.257
Totaal	780.533

LIMBURG

Hasselt	192.006
Maaseik	80.246
Tongeren	58.977
Totaal	331.229

HENEGOUWEN

Aat	24.398
Charleroi	151.977
Bergen	78.591
Moeskroen	29.301
Zinnik	54.839
Thuin	37.546
Doornik	56.301
Totaal	432.953

VLAAMS-BRABANT

Halle-Vilvoorde	255.113
Leuven	179.182
Totaal	434.295

WAALS-BRABANT

Nijvel	150.555
--------	---------

BRUSSELS HOOFDSTEEDELIJK GEWEST

692.442

NAMEN

Dinant	33.470
Namen	116.758
Philippeville	16.792
Totaal	167.020

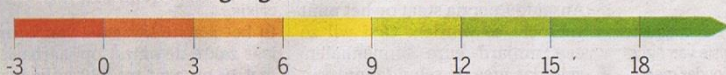
LUIK

Hoei	33.118
Luik	232.166
Verviers	97.602
Borgworm	18.454
Totaal	381.340

LUXEMBURG

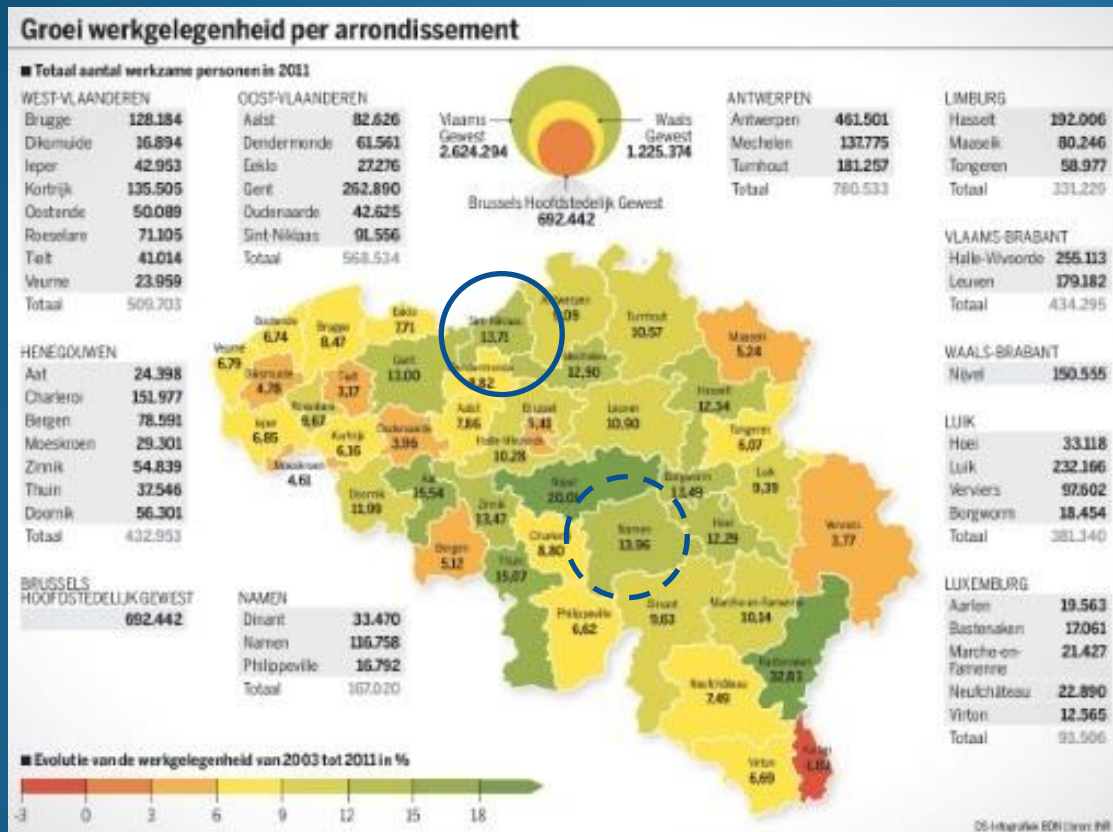
Aarlen	19.563
Bastenaken	17.061
Marche-en-Famenne	21.427
Neufchâteau	22.890
Virton	12.565
Totaal	93.506

■ Evolutie van de werkgelegenheid van 2003 tot 2011 in %

De Standaard 13 februari 2013

Arr. St Niklaas grootste groei Vlaanderen

De sterke toename van werkgelegenheid in Sint-Niklaas laat zich verklaren door de uitbreiding van de havenactiviteiten op Antwerpen-Linkeroever. In 2005 ging het Deurganckdok open, wat jobs schiep in de containerafhandeling. Met een groei van 10,09 procent deed zowel Antwerpen als Oost-Vlaanderen het een stuk beter.

Komen deze monsters ook naar Antwerpen ?

JUNI 2013

190 miljoen \$

Artist impression of the new **Maersk Triple E 18.000 teu** container vessels on order

Mogelijks dank zij
13,10 m verdieping

Complex project

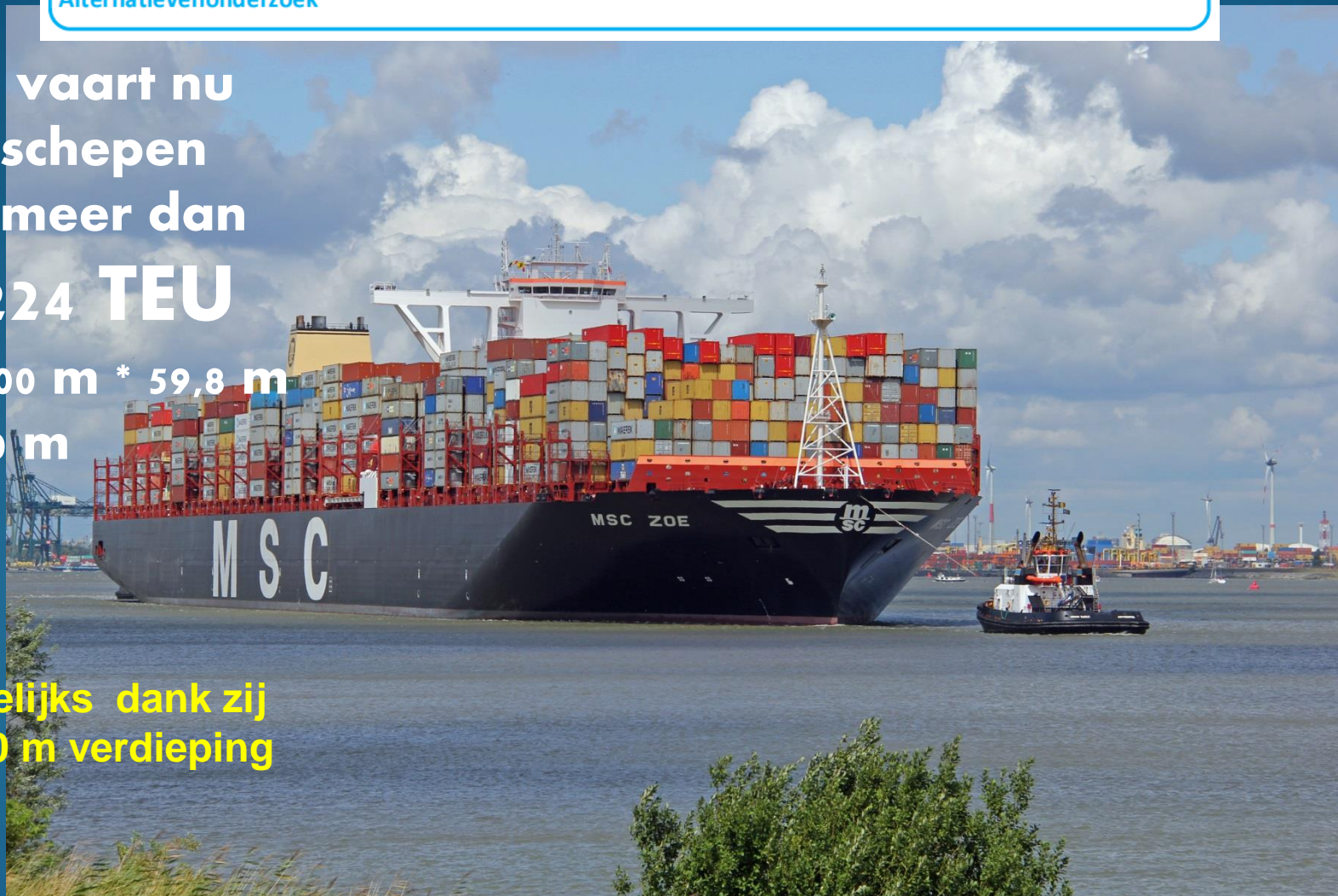
Realisatie extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen

Alternatievenonderzoek

**MSC vaart nu
met schepen
van meer dan
19.224 TEU**

**Ca 400 m * 59,8 m
* 16,00 m**

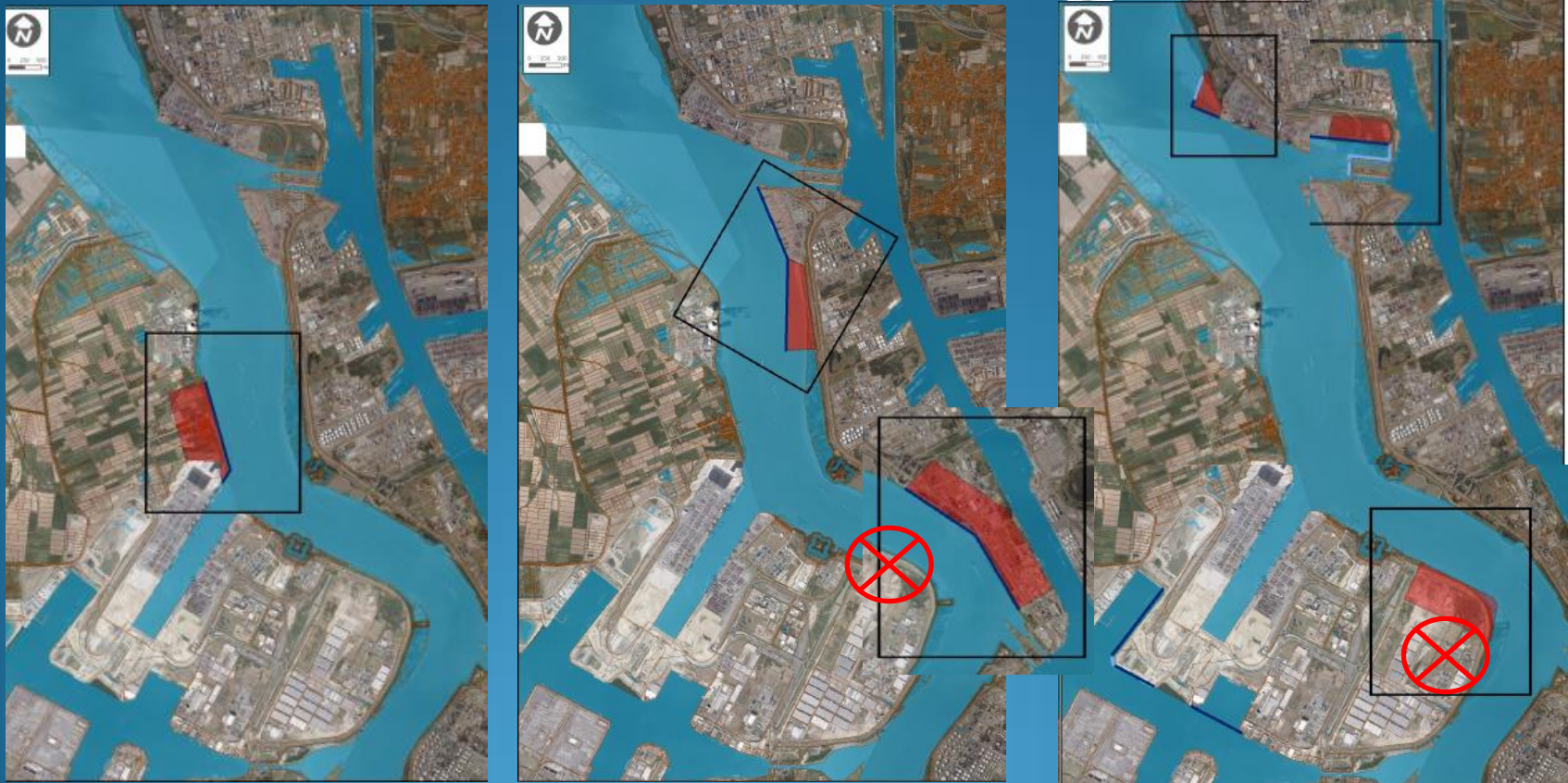
**Mogelijks dank zij
13,10 m verdieping**

Complex project

Realisatie extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen

Alternatievenonderzoek

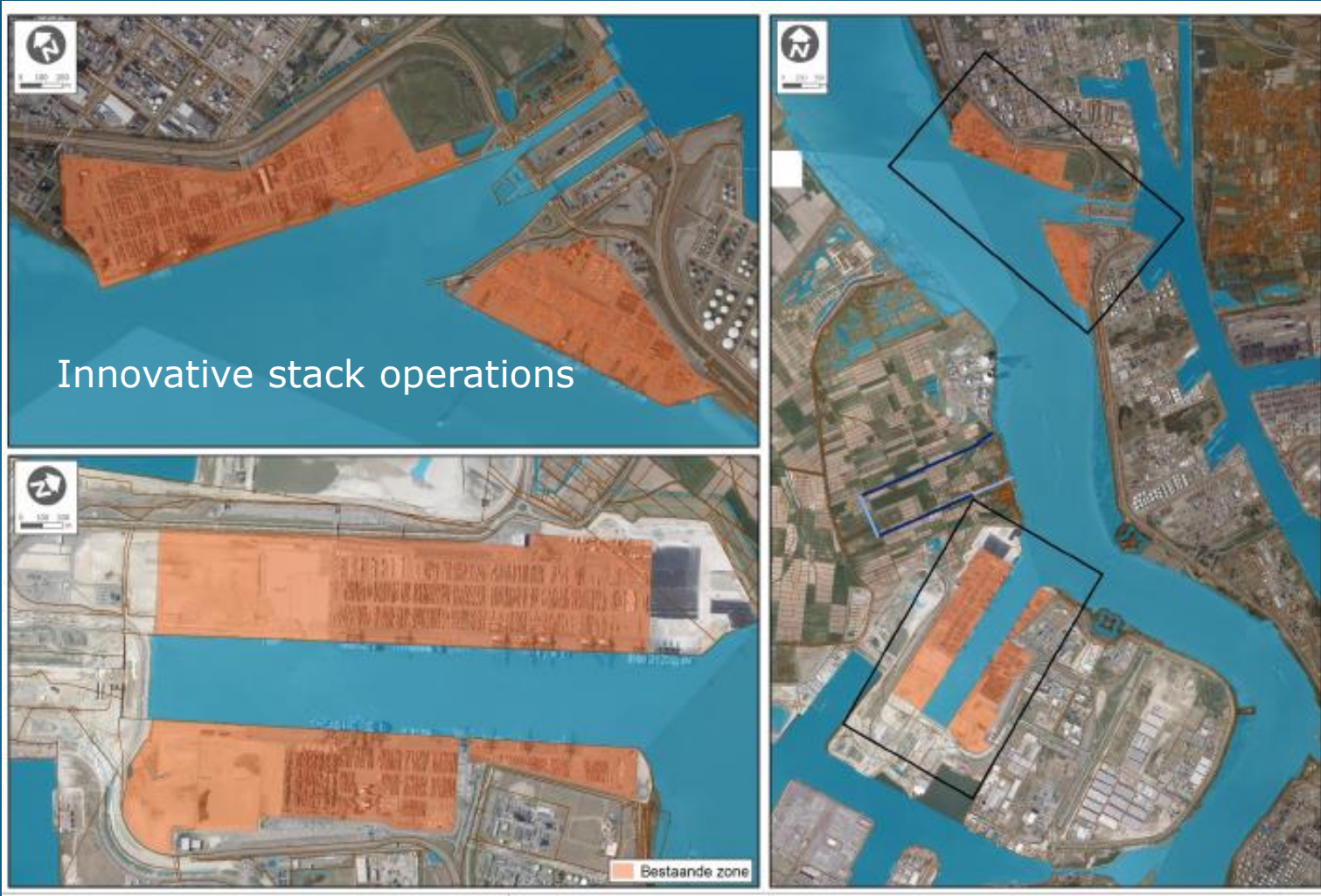

Uitbreiding bestaande terminals DGD, ET, NZT , ~~LKHoek-terminal~~

Complex project

Realisatie extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen

Alternatievenonderzoek

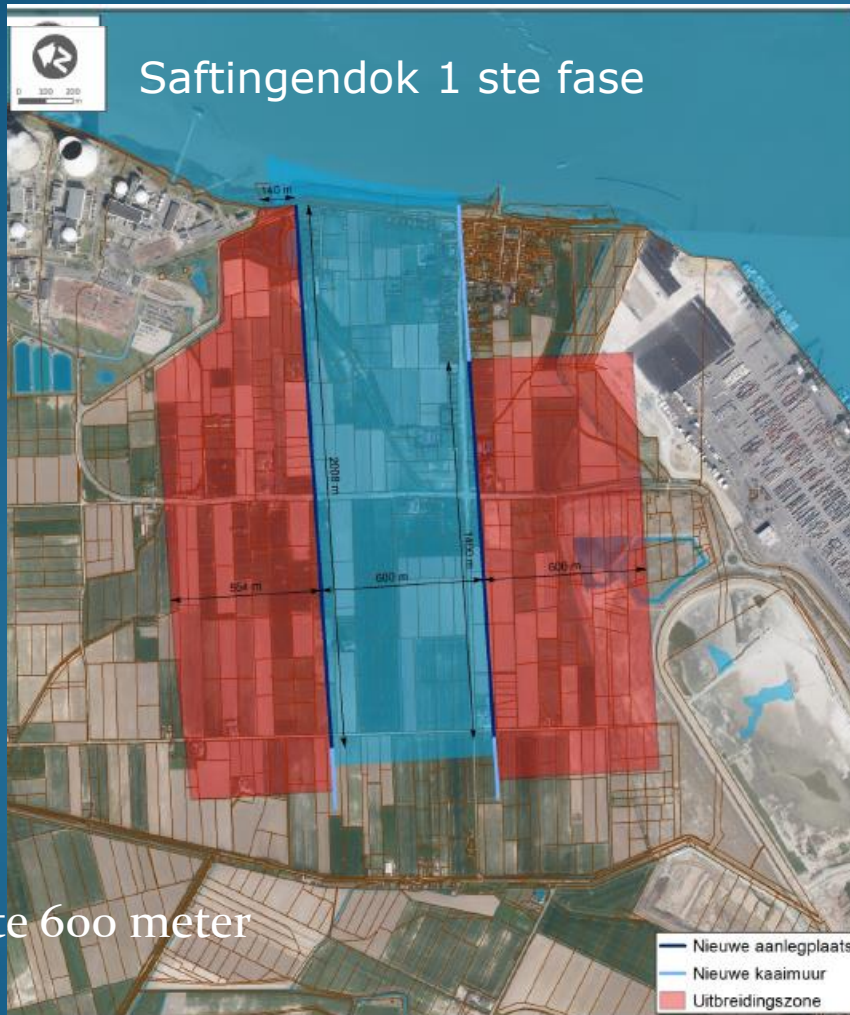

?

Complex project

Realisatie extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen

Alternatievenonderzoek

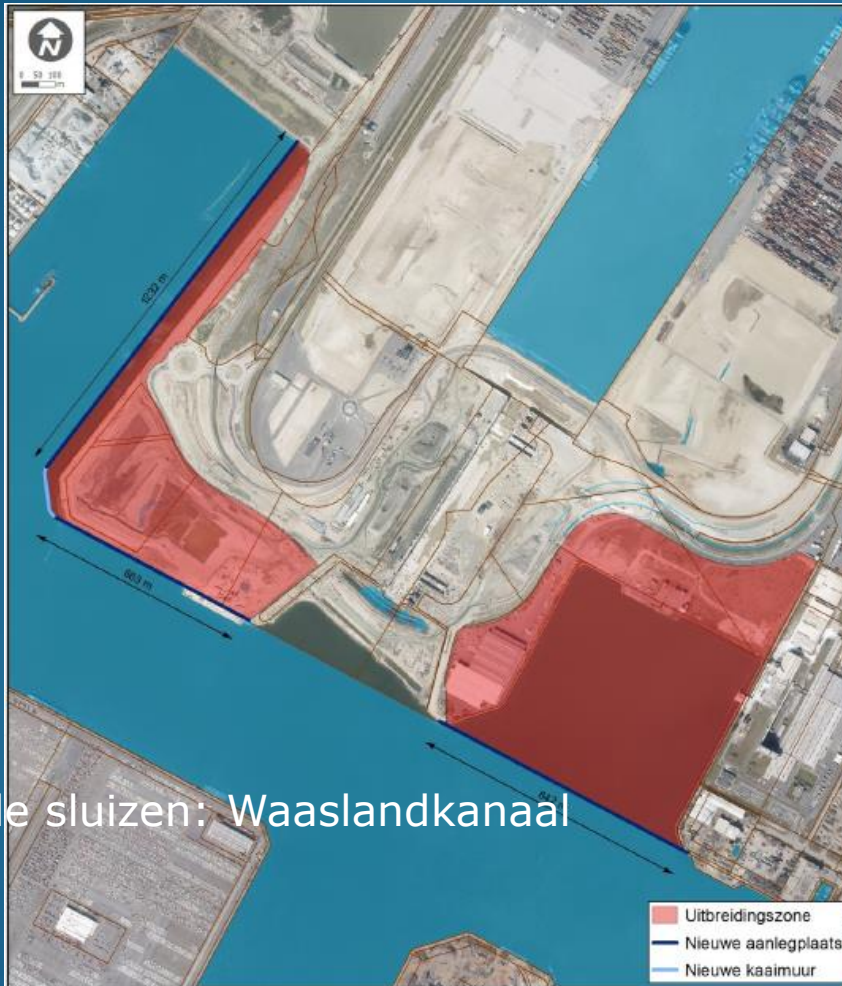

Breedte 600 meter

Complex project

Realisatie extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen

Alternatievenonderzoek

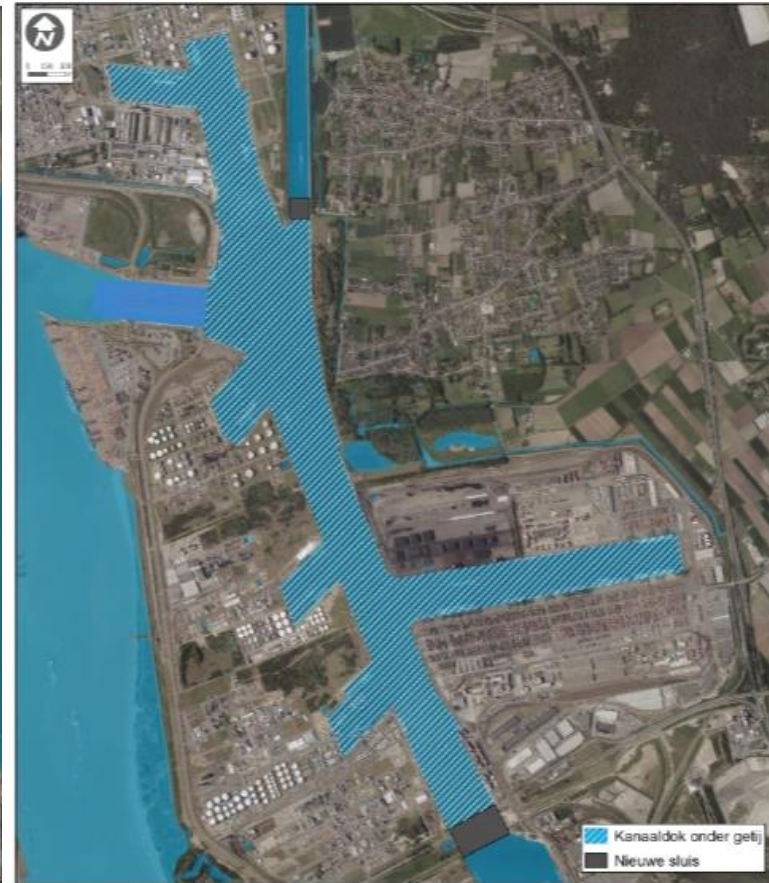

Achter de sluisen: Waaslandkanaal

Complex project

Realisatie extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen

Alternatievenonderzoek

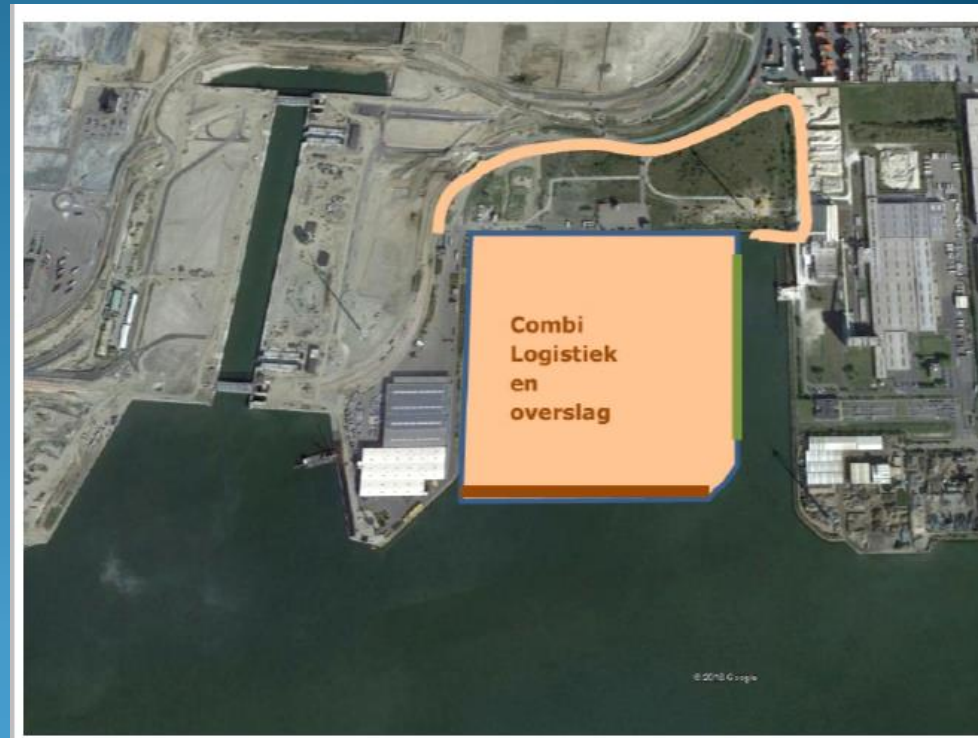

Berendrecht en Zandvlietsluis afschaffen

Complex project

Realisatie extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen

Alternatievenonderzoek

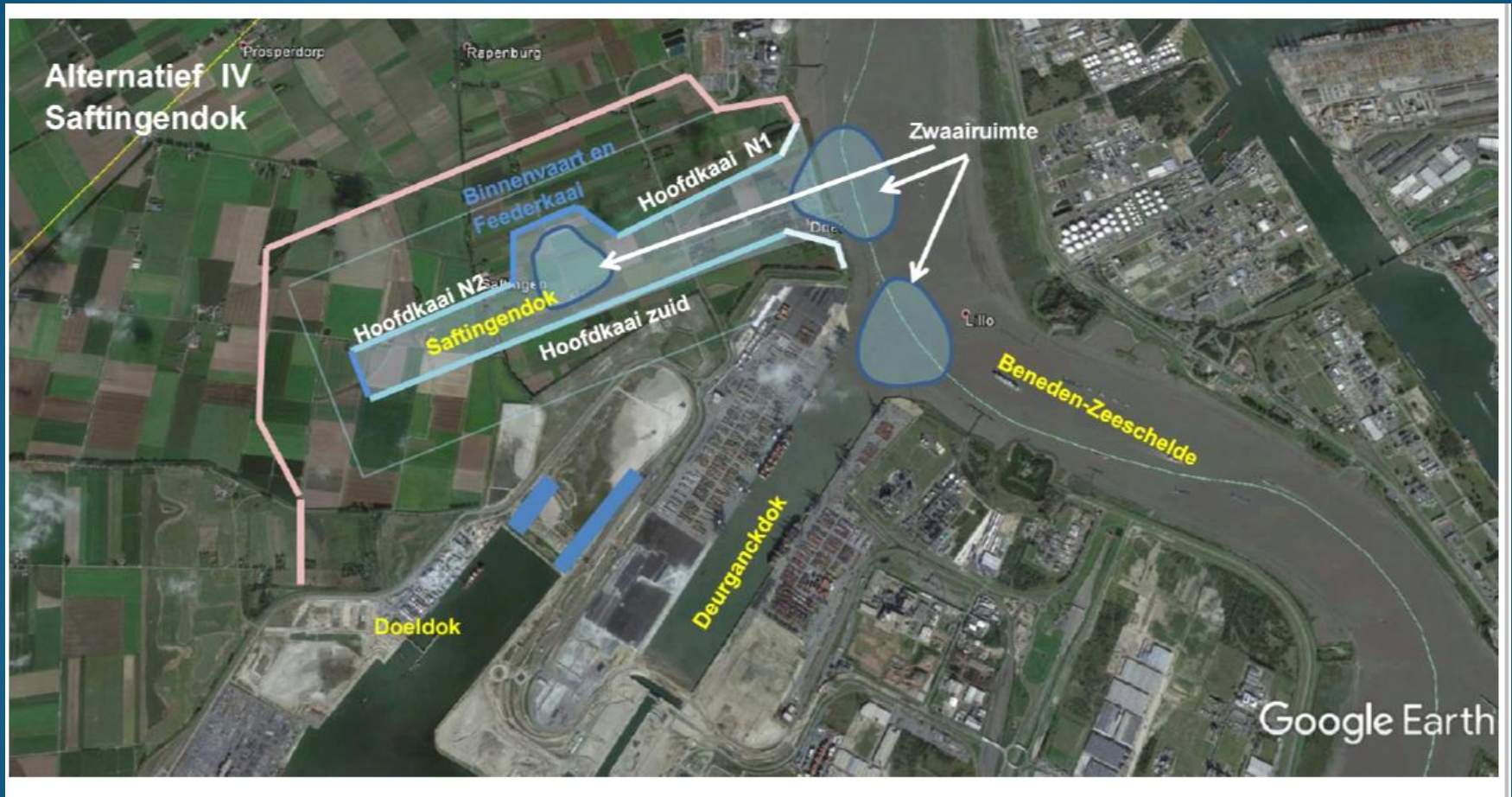

Achter de sluisen: **Insteekhavens binnenvaart in Doeldok**
Feeder en logistiek NIDok inclusief Gyproc

Complex project

Realisatie extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen

Alternatievenonderzoek

Voor de sluisen: **Versmald langer Saftingendok met keerplaats**

Complex project

Realisatie extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen

Alternatievenonderzoek

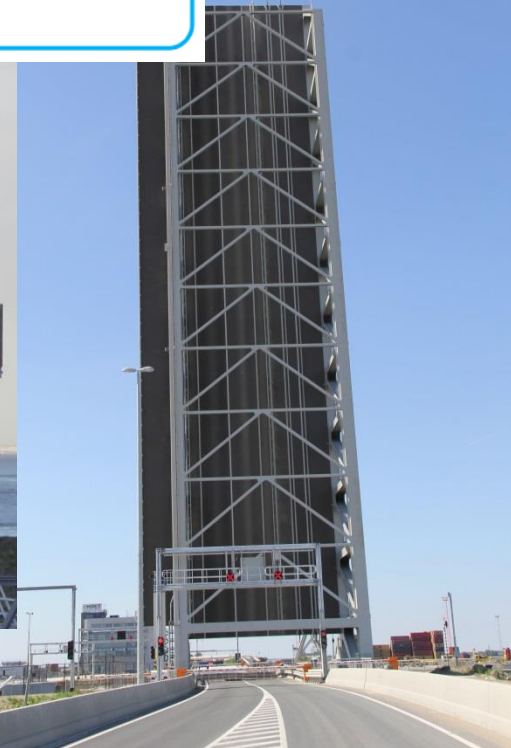

Voor de sluizen: **Eiland in Schaar van Oude Doel**

Complex project

Realisatie extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen

Alternatievenonderzoek

Waaslandhaven: groeipool voor Antwerpen

Besluit:

- Antwerpen **domineert** Vlaamse havens
- Industrie hoofdzakelijk petrochemie, **chemie en fijnchemie**
- **Containers domineren** overslag, wordt bijna monocultuur
- **Logistiek** levert werkgelegenheid, ook voor minder geschoolden:
- ***Welvarend Waasland*** wordt verder meegesleurd door de *groeipool Antwerpen*
- Waasland komt op **centrale as Rotterdam – Antwerpen/ Waasland – Noord Frankrijk (Lille)**
- De as Sint-Niklaas / Beveren-Melsele / Zwijndrecht wordt **woonas** met uitgebreide faciliteiten. Ook aantrekkingskracht van Stekene / St-Gillis-Waas
- Waasland geen “Hinterland” maar **welvarende subregio** in Oost-Vlaanderen dank zij de Waaslandhaven en Hv Antwerpen

Zelfs al zijn tonnen niet belangrijk

Klaar voor een strategische zet?

Het Waasland kan / moet een grotere rol spelen binnen deze groeipool "haven van Antwerpen" en bezit daaromtrent uitstekende potenties

Dank U voor de
aandacht

Vragen?

Google :
Labo Borgerhout Herbert Smitz deel

Annalen KOKW 2011 ([www,kokw,be](http://www.kokw.be))

De Kluizenaer 2012 – 2013 (5 delen)

